

Tilinpäätös 2025

Sisällys

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	9
1.2.1 Luottamustoimet	9
1.2.2 Isäntäkunnan toimielimet.....	11
1.2.3 Kuntien yhteiset toimielimet.....	12
1.2.4 Valtionhallinnon toimielimet	13
1.2.5 Tilivelvollisuus.....	14
1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	14
1.4 Arvio tulevasta kehityksestä.....	15
1.5 Kunnan henkilöstö	18
2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot).....	25
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	25
3.2 Toiminnan rahoitus	26
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	27
4.1 Tase ja tunnusluvut.....	27
5. Kokonaistulot ja -menot.....	29
6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	29
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä.....	29
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	30
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtuma	30
6.3.1 Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu.....	30
6.3.2 Kiinteistö Oy Muonion Hilla.....	31
6.3.3 Kiinteistö Oy Muonion Lakka	32
6.3.4 Asunto Oy Muonion Kullero	33
6.3.5 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy	34
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	35
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	36
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	37
7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	40
7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	40
7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet.....	40
8. Toteutumisvertailu, talousarvion toteutuminen	41
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	41
8.1.1 Vaalit	41
8.1.2 Tarkastuslautakunta	41
8.1.3 Kunnanhallitus	42
8.1.4 Tunturi-Lapin maaseutulauslautakunta	48
8.1.5 Sivistyslautakunta.....	50
8.1.6 Elinvoimalautakunta	70
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	79

8.3 Investointien toteutuminen	84
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	87
8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	87
9. Tilinpäätöslaskelmat	87
9.1 Tuloslaskelma	87
9.2 Rahoituslaskelma	87
9.3 Tase	87
9.4 Konsernilaskelmat	87
10. Tilinpäätöksen laatimista ja esitystapaa koskevat liitetiedot	87
10.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	87
10.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	88
10.3 Konsernitiilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	88
10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	89
10.5 Tasetta koskevat liitetiedot	91
10.6 Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	91
10.7 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	91
11. Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö	91
11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös	91
11.2 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus	91
11.3 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n tilinpäätös	93
11.4 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n toimintakertomus	93
12. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	95
13. Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät	95

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kuntaliiton mukaan kuntien taloustilanne heikkeni vuonna 2025; toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025. Kuntaliiton mukaan kuntien kulujen kasvattamisessa keskeisessä roolissa oli työllisyyden hoitamisen aiheuttamisesta tulleet lisäkulut. Heikentyneen taloustilanteen vuoksi vuonna 2025 alijäämäisissä kuntatalouksissa asui jo 44 % Manner-Suomen väestöstä. Arvioiden mukaan kuntatalouden tilanne ei tule vahvistumaan merkittävästi, vaan keskeisiä uhkia kuntatalouden tulevaisuuteen tuovat mm. julkisen talouden sopeuttamispaineet, velkajarru, aikaisemmin ilmaistut kuntatalouden säästöpainet, hankintalain hintalapun realisoituminen, sekä mm. hyvinvointialueiden taloustilanne. Valtakunnallisena, kunnallisena haasteena vaikuttaa myös olevan yleinen vesi-infran tilanne; on esitetty, kuinka keskimääräisesti suomalainen vesi-infra on yli puolivuosisataa vanhaa, joka vaatii kokonaisuutenaan miljardien investointitarpeet. Kuntaliitto korostaa, kuinka kuntien omissa käsissä on lukuisia keinoja turvata taloudellinen hyvinvointi, vaikka toimintaympäristö (mm. eriytyvä väestönkehitys, uhattu tulevaisuus ja demokratia, eriytyvän kasvun edellytykset sekä ilmastokriisi, biodiversiteetti ja luonnonvarat) haastaa kuntamaailmaa monin tavoin. Näitä keinoja ovat mm. palveluverkkokysymykset, yhteistyö, konsernitarkastelu, omistustarkastelu, hankinnat, uudenlainen ajattelunäkökulma asioihin, uudenlainen teknologia, vähemmän tekeminen (automatisointi), skaalaaminen, huomion kiinnittäminen seinistä sisältöihin, uudet tulolähteet, tuottavuus, tiedolla johtaminen, elinvoiman vahvistaminen ja esteiden purkaminen. Ja näitä keinoja olisi kunnissa punnittava tarkoin.

Kun Kuntaliiton esitystä peilaa Muonion kunnan tilanteeseen, voidaan todeta, että yleinen tilannekuva kuulostaa hyvin tutuilta. Myös se keskustelu ja toiminnan suunnittelu, kuntastrategian päivistytyö ja mm. maa- ja asuntopoliittisen ohjauksen linjaukset, jota on tehty, lähtevät tämän kuntarealiteetin tunnistamisesta. Muonion kunnan tilinpäätös 2025 tosin on positiivisempi, kuin kenties kuntakentän kokonaiskuvan perusteella olisi voinut odottaa pienelle kunnalle (alle 2500 asukasta) olevan, mutta olemme yleisesti toiminnallamme lähteneet jo vastaamaan älykkään sopeutuvan kunnan tavoitteisiin, vaikka varsinainen em. työ päätettiin aloittaa vuonna 2026.

Vuonna 2025 olemme jatkaneet erilaista pilotointia sekä uusien askelien ottamista ympäri organisaation. Olemme mm. vieneet päämäärätietoisesti eteenpäin uudenajan asumisen hanketta Inarin kunnan kanssa, saatoimme valmiiksi omana työnä rakennetun, ekologisen ja mahdollisimman muuntautumiskykyisen sekä käyttäjä-/tarvelähtöisen päiväkotikiinteistön. Päätimme aloittaa vanhan päiväkotikiinteistön saneerauksen soluasunnoiksi, joiden toivomme vastaavan omalla osuudellaan erilaisiin asumisen haasteisiin. On otettu uusia avauksia mm. kansainvälisessä nuorisotyössä sekä opiskelijavaihdossa, aloitettiin nuorten työpajan siirron valmistelu osaksi nuorisopalveluita. Lukiossa on kehitetty välituntiliikuntaa ja uusia valinnaisia. Kirjastopalveluissa siirryimme koko Suomen yhteiseen e-kirjastokantaan. Uutena kokeiluna Muonion kunta ja Lappia päättivät osallistua matkamessuille hie- man uudennaisella näkökulmalla sekä yhdessä teemalla ”Unelmaelämää Tunturi-Lapissa, opiskele, elä ja työskentele meillä” – kyseessä oli meille iso taloudellinen panostus. Laadimme, yhteistyössä Inarin kunnan kanssa sekä elokuvakomission kannustamana, ensimmäisinä Lapin kuntina tuotantotalouden av-kannustimen. Sitouduimme Muonion kuntana koko Lapin elokuvakomissioon, ja otimme oman roolimme ko. toiminnan kehittämistyössä – ylipäättensä, olemme pilotoineet uudelle tasolle oman tuotantonäkyvyytemme ja oppineet paljon uutta, jatkojalostettavaa. Viime vuoden aikana vesihuoltolaitoksen kaukovalvonta keskus ohjelmistointeen uusittiin ja tähän liitettiin myös Jerisjärven Huolto Oy:n kaukovalvonta. Jerisjärven Huolto Oy:n verkostojen kaukovalvonta ja ylläpitotyöt siirtyivät Muonion kunnan vesihuoltolaitoksen ylläpidettäväksi.

Hallinnollisesti siirryimme 1.1.2025 palkkahallinnon osalta Monetra Oy:n asiakkaiksi, jonka on tuonut omat tarpeensa vastuumatriisien luomiseen sekä yhteensovittamiseen – kunnassa toteutimme em. kaltaisen muutoksen ensimmäistä kertaa, ja oltiin tämänkin suhteen uuden äärellä. Samalla toteutimme hallinto- ja talouspalveluissa taloushallinto-ohjelma Intimen päivityksen Wintimeen – tämä projekti toteutettiin omana työnä. Samoin tehostimme taloussuunnitteluohjelmamme Accunan käyttöä osana talousarvion laadintaa. Olemme tehneet arjen työssä toimenpiteitä, jotka ovat vieneet meitä kohti entistä ”paperittomampaa” toimistoa. Teimme päätöksen siirtyä sähköisen asiahallinnon DocuWare-ympäristöön, joka tulee korvaamaan vuonna 2026 CaseM:n käytön. Elinvoimapalveluissa automatisaatiota edistettiin DocuWaren kautta jo siten, että sähköiseen muotoon viedyt rakennuslupa-asiakirjat vietiin tänne. Em. ratkaisut tukevat automatisoitujen prosessien entistä suurempaa hyödyntämistä sekä tekoälyn mahdollistamista. Lähdimme vastaamaan tavoitteeseen siitä, kuinka saisimme kehitettyä talousarvio- ja tilinpäätösprosessia yhä ennakoivammaksi, vastavuoroisemmaksi ja aikataulullisesti napakammaksi. Tässä osittain onnistuttiin jo vuoden 2025 aikana, ja mm. talousarviovaltuusto saatiin pidettyä jo 1.12. – työ jatkuu vuonna 2026.

Vuonna 2025 jatkettiin hyväksi havaittuja yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lisääviä tekoja. Mm. osallistava budjetointi, uusien muoniolaisten kotiuttaminen ja strategisten asiakirjojen sekä linjauksien valmistelussa kuultiin laajasti kuntalaisia. Jalkauduimme ja kohtasimme. Pidimme järjestöihimme aktiivisesti yhteyttä.

Vuonna 2025 saimme päivitettyä kuntastrategian, laadittua kunnan ensimmäisen maa- ja asuntopoliittisen asiakirjan ja maankäyttösopimusehdot, sekä mm. laadimme laajan hyvinvointikertomuksen vuosilta 2021–2024. Päivitimme hallintosääntöä tarvelähtöisesti. Panostimme sovitusti valmius- ja varautumiskysymyksiin: harjoittelimme, opimme, teimme laajaa sidosryhmä- ja kuntayhteistyötä, päivitimme em. kriittiset asiakirjat. Aloitimme kylien turvallisuuden ja varautumiseen paneutumisen kyläkiertoilta syntyneen palautteen pohjalta. Olemme hakeneet yhteistyömahdollisuuksia aktiivisesti ja tehneet tätä siellä, jossa se on järkevää. Mm. sivistyspalveluissa on tiivistetty kuntayhteistyötä, mutta päätettiin kansalaisopiston tulevaisuusmallintamisen kautta jättää opisto toistaiseksi kunnan omistamaksi palveluksi – totesimme kokonaisarvioinnin jälkeen, että tämä oli Muoniolle tässä hetkessä paras ratkaisu.

Me emme toki ole kunnassa kehittäneet puhtaasti vain omista tarpeistamme, vaan myös ulkopuolisen toimintaympäristön muutoksien vuoksi. Mm. isoina esimerkkeinä voidaan todeta, että perusopetuksen tuen uudistus muutti merkittävästi kaikkien suomalaisten koulujen resurssointia ja opetuksen järjestämisen elementtejä, samoin siirtyminen osaksi vuoden 2025 alusta Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysaluetta. Hieman yllättäväkin siirtyminen nopealla aikataululla tasopalkkamalliin on myös eräs isomman valtakunnallisen uudistuksen seuraus, johon on pitänyt reagoida massiivisella valmistelulla, välittömästi. Enemmän paikallistason muutoksesta johtuen hoidimme kuntana vuonna 2025 yleistä matkailumarkkinointia. Voidaan yleisesti todeta, että edunvalvonnallisesti vuosi 2025 oli aktiivinen ja myös melko haastava; nopeat muutokset ja mm. hankintalakivalmistelu, Lapin hyvinvointialueen palveluverkkouudistukset sekä uuden työllisyysalueemme käynnistämisvaiheet, ovat velvoittaneet seuraamaan aktiivisesti muutoksia sekä reagoimaan näihin välittömästi. Samoin vuonna 2025 voimaan tullut uusi rakentamislaki, mikä vähensi myönnettävien rakennuslupien kappalemäärää. Olemme myös vuonna 2025 selvittäneet sote-kiinteistöjemme markkinoilla toimimista sekä yhtiöittämisvelvoitteen mahdollista täyttymisvelvoitetta (päätös tehdään vuoden 2026 aikana). Lapin hyvinvointialueen kanssa käydyt vuokraneuvottelut ovat varittäneet niin ikään vuoden 2025 kulkua, sopimusneuvottelut jatkuvat alkuvuonna 2026.

Olemme tuottaneet laadukkaita kirjasto- ja kulttuuripalveluita kaikenikäisille kuntalaisille ja myös kuultu näissä toiveita, vankistaneet kulttuuritointa. Kansalaisopistopalveluiden osalta tarkistettiin resurssointia. Olemme jatkaneet turvallisen, kumppanuuteen pohjautuvan ja

vakaan varhaiskasvatuspalveluiden tuottamista uuden ajan tiloissa, kulttuurimuutokseen valmistauduimme huolella myös ulkopuolisen muutoksentuen sekä sparrauksen kautta. Olemme juurruttaneet yhtenäistä varhaiskasvatustoimintaa. Luontokasvatus on näkynyt eräänä punaisena lankana sivistyspalveluissa – myös hankkeina varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa. Yhtenäisen koulutuspolun kehittämistä on jatkettu. Olemme jatkaneet mm. koulupt-toimintaa, koulunuorisotyötoimintaa ja elintapaneuvonnan tarjoamista. Liikuntapaikkoja on kehitetty. Kerhotoiminta on ollut aktiivista. Olemme jatkaneet tuntikehystyön kehittämistä peruskoulussa, myös lukiossa tunti- ja jaksojärjestelmän kehittämistyötä jatkettiin. Olemme jatkaneet monipuolisten nuorisopalveluiden tuottamista, asiakastoiveita edelleen kuunnellen. Olemme jatkaneet avustuskäytäntöjä v. 2024 päivityksien pohjalta, järjestö- ja yhdistysyhteistyötä on jatkettu. Lukiolla työ elinvoimaisen 2. asteen eteen on jatkunut ja tähän on panostettu; tämä näkyy ja tuntuu esimerkiksi kaksoistutkintojen suosiossa sekä opiskelijahyvinvoinnissa, myös tarjotussa oppimisen tuessa. Freerideakatemia ja urheiluvalmennus ovat jatkuneet. Jatkoimme uusien kuntalaisten kotiuttamistyötä, sekä mm. varhaiskasvatuspalveluita käyttävien perheiden kohtauttamista. Teimme aktiivista hanketyötä palveluidemme kehittämisen eteen niin sivistyspalveluissa kuin elinvoimapaalveluissa.

Olemme ottaneet kuntanäkyvyydessä uusia askelia ja jatkaneet hyväksi havaittuja strategisia markkinointiyhteistyökuvioita esimerkiksi Suuren Seikkailun tuotannon kanssa. Olemme jatkaneet reittien kehittämistyötä vuoden 2024 pilotoinnin jälkeen, kehittyneet ja myös suunnitelleet uutta (mm. maastopyöräreittien ja talvipolkuinfran osalta), kuroneet korjausvelkaa kiinni. Jatkoimme liikenneturvallisuuden tukemiseksi taajamateihin ja vt21:n liittyvien turvallisuussuunnitelmien laatimista yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Tulemme edelleen jatkamaan vuonna 2026 aloitettua kehitystyötä koulunalueen viihtyvyyden ja mm. jätöpaikkojen turvallisuuden eteen. Jatkoimme tulevaisuuden vesi-huoltoratkaisujen eteenpäinviemistä Toras-Jeris-alueella sekä Jerisjärven Huolto Oy:n osakeanteja, vesihuollonverkostoa siis laajennettiin tähän suuntaan; ratkaisussa haettiin paitsi ekologisesti, myös taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä infra-ratkaisuja. Ko. valmistelu vaati asiantuntijakonsultaatiota myös vuoden 2025 aikana. Etäluettavien mittareiden vaihtoprojektia jatkettiin (nyt 90 % vesihuoltolaitoksen kulutuspisteistä kuuluu etäluettavien mittareiden piiriin). Halinto- ja talouspalveluissa jatkoimme työhyvinvointiin panostamista toteuttamalla työhyvinvointikyselyn ja päivittämällä monet henkilöstöohjeistukset tälle päivälle.

Olemme Muonion kunnassa tehneet isolla vaihteella työtä elinvoiman, hyvinvoinnin, pito- ja veto-voiman sekä kipinävoiman eteen. Niin sanottua kovaa ”runtutyötä” on siis saatu tehdä kaikilla palvelualueilla ja palvelutasoilla, ja ilokseni voin tätä kirjoittaessani todeta, että se on mahdollistanut edellä kuvattujen kappaleiden mukaiset hyvän työn jatkamisen ja kestävä kehittämissuunnan. On muistettava, että peruspalveluiden toimivuus on kaiken sujuvan ja vahvasti pito-voimaisen arjen edellytys, kuten voidaan päätellä myös tuoreimmista vuoden 2025 evp-indekseistä. Toki kehittämistä tarvitaan aina, mutta perusturvallisuutta luo kestävä pohja ja asioiden tai palveluiden jatkumo. Vuoden 2024 tilinpäätöksen yhteydessä totesin, että juurevuutta ei ole syytä unohtaa, ja tästä pidetään kiinni myös tulevina vuosina.

Keskeisenä tavoitteena oli vuonna 2025 aloittaa konsernityön tehostaminen, ml. kunnan konserni kiinteistökannan tulevaisuusvalmistelu. Myös konserniohjeistusta olisi syytä päivittää, tätä ei päivitetty, tavoitteista huolimatta, vuonna 2025. Meidän tulee ratkaista konsernirakenteemme, mitä tapahtuu mm. vesilaitokselle jatkossa? Kunnanhallitus teki tiettyjä omistajaohjauslinjauksia vuonna 2025, joiden täytäntöönpano kohdistuu vuodelle 2026. Kunta mm. päätti hyväksyä konserniyhtiön Ilttien rivitalojen 1 ja 3 kokonaisuuden myymisen, päätti purkaa Kiela-kiinteistön vuonna 2026, päätti aloittaa Huomisenpolku- kokonaisuuden myymisvalmistelun sekä muuntaa vapautuneesta päiväkotikiinteistöstä moderni soluasuntokokonaisuus. Valmiita esityksiä esimerkiksi kokonaisvaltaisesta kuntakonsernin kiinteistöohjelmasta, ei saatu vuonna 2025 laadittua. Valmistelu jatkuu, ja on sovittu, että

osana kunnan älykkään ohjelman laatimista vuonna 2026 kiinteistöt ovat yksi osa tätä kokonaisuutta. Alkuvuodesta 2026 kunnanhallitukselle tuodaan esitys kiinteistöjen lähitulevaisuuden omistajuus- ja omistajalinjauksista sekä tehdään mahdolliset myynti- ja investointisuunnitelmat. Samoin kunnan sisäisen valvonnan ohjeistus jäi päivittämättä, ja siirtyy vuodelle 2026. Kuten Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä 2025 voidaan todeta, kiinteistökanalla sekä konserniohjeistuksella on keskeinen rooli kuntien talouden tasapainottamisessa tai terveen tulevaisuusnäkökuvan värittämisessä. Myös Muonion kunnan on onnistuttava em. osa-alueissa ja kyettävä linjakkaaseen valmisteluun sekä päätöksentekoon. Tulevaisuuden kunnantaloratkaisu on eräs keskeinen kunnan oma kiinteistöratkaisu, joka odottaa seuraavan vaiheen toteuttamista (tätä ei pystytty edistämään vuonna 2025 siten, kuten alun perin suunniteltiin Laphan palveluverkkoprosessista johtuen).

Vuoden 2024 tilinpäätöksen aikana riemuitsimme siitä, että Muonio pääsi ensimmäistä kertaa laajoissa väestöennustelaskelmissa kasvukuntien joukkoon. Saimme kuulla uutisen, että Muonion muuttajista iso osa oli lapsiperheitä ja lapsia sekä nuoria. Kunnan EVP-indeksi (indeksi mittaa laajasti ja erilaisin mittarein kuntien veto- ja pitovoimaa, sekä elinvoimaa) on ollut erittäin myönteinen, ja myös kestävän kehityksen indikaattoreissa olemme monessa asiassa nousseet ylöspäin. Vuoden 2025 EVP-indeksi kasvoi yli 10 pistettä ylöspäin; me olemme Suomen top 50 elinvoimaisimpien kuntien joukossa, ja erityisesti veto- ja pitovoimamme on vahvistunut merkittävästi. Alle 4000 asukkaan kuntien "top 10"-tilastoissa olemme sijalla 2., heti Kolarin jälkeen. Maaseutualueen kuntasarjassa olemme 4. sijalla. Indeksimme kasvoi seitsemänneksi eniten maaseutumaisista kunnista sekä kahdeksanneksi eniten koko Manner-Suomessa. Muonion kasvun taustalla oli erityisesti asumista ja rakentamista sekä muuttoliikettä mittaavien muuttajien vahvistuminen. Vuonna 2025 työllisten muuttovoitot kasvoivat, 15–34-vuotiaiden muuttotappiot pienenivät ja myös sisäisten muuttojen määrä lisääntyi. Kun samaan aikaan FCG Oy laati meille kuntatalouspainelaskelmat, oli pysäyttävää nähdä, kuinka väestöennustemme on tehnyt jyrkän kasvun ylöspäin, aikaisempien ennusteiden vastaisesti. Viimeiset viisi vuotta on ollut Muonion kunnan kasvun rakentamisen aikaa. Työ ja poliittiset päätökset ja linjat näkyvät nyt. Voimme todeta, että hyvinvoinnillamme ja elinvoimallamme menee ihan hyvin – vaikka haasteita, mahdollisia sopeuttamistoimenpiteitä ja muutoksia on edelleen luvassa. On hienoa myös havaita tästä tilinpäätösasiakirjasta, kuinka moni muukin indikaattori, jota kunnassa seuraamme, on kehittynyt myönteisesti. Ja mikä ei ole kehittynyt meille suotuisasti, meillä on mahdollisuus tähän tarttua ja pyrkiä parantamaan tilannekuvaa.

Kaikkien näiden toimintojen siivittämänä ja ympäröimänä vuoden 2025 tilinpäätös onnistuttiin tekemään n. 1,1 milj. euroa ylijäämäiseksi, kun lähtötilanne talousarviossa oli n. 200 000 euroa ylijäämäisellä tulosodotuksella. Onnistuimme pitämään menokuria, vähentämään rahoituskuluja ja mm. verokertymä toteutui todella myönteisesti.

Tilinpäätösaikana on erinomainen mahdollisuus paitsi peilata menneeseen vuoteen ja askelmerkkeihin, mutta myös katsoa näiden pohjalta lähitulevaisuuteen. Muutoksien nopea sykli tulee haastamaan meitä myös jatkossa, etenkin pienen kunnan resursseja reagoida kaikkiin tarpeelliseen vaaditussa ajassa. Tilanne on ollut jo viimeiset vuodet näin, ja tulee jatkumaan. Valmius- ja varautumis sektorilla tapahtuu paljon, myös sellaista, jotka kunnan pitää huomioida eri painoarvolla. Kriittinen infra vaatii tarkastelua, ja etenkin vesihuoltolaitoksessamme on sellaista merkittävää korjausvelkaa, joka pitää ratkaista – ihan kuten kaikkialla muuallakin suomalaisissa kunnissa. TE-palveluiden uusi aikakausi tapahtui kenties liian nopeasti ja toi liian isoja taloudellisia yllätyksiä jäsenkunnille. Sote -palveluiden rahoitusmallin on todettu olevan lähtökohtaisesti epäonnistunut, ja hyvinvointialueiden palvelut voidaan kuvata olevan osittain myös kriisissä. Hankintalain eteneminen tuo isoja vaikeuksia varsinkin pienille kunnille. Kaikkiin vaikutuksiin emme siis pysty edes varautumaan, saatiikka kontrolloimaan tai hallitsemaan. Kieltämättä tilanne on myös hieman turhauttava tältä osin. Paljon taloudelliseen varmuuteemme tai palveluiden tuottamiseen liittyen on muiden kuin meidän käsissämme.

Millä eväillä sitten menemme kohti tulevaa? Totesin jo viime vuonna, että kunnalla selkeä oma profiilinsa, jota pitää edelleen tietoisesti jalostaa eteenpäin; vahvistaa vahvuuksia ja kiinnittää huomiota heikkouksien kehittämiseen. Toteaisin, että tänään jatkamme tällä samalla tiellä. Muonio tunnetaan yhä useammin maailmalla, ja esimerkiksi työnantajaprofilimme on hyvä. Meille halutaan tulla – asumaan ja töihin, yrittämään. Kaikesta haasteista ja sumuisuudesta huolimatta voidaan todeta, että isossa kuvassa kunnalla on mennyt viime vuodet hyvin ja menee hyvin nytkin. Pidetään siis rauhallisesti kiinni hyvästä kehittämistahdista, hiotaan strategisia linjauksia edelleen selvemmiksi ja auotaan myös sisäisiä prosesseja ja vastuumatriiseja tukemaan sujuvaa palvelutuotantoa. Osallistetaan, kuullaan ja tehdään yhteistyötä. Ollaan avoimia. Otetaan tulevaisuus vastaan tiedolla sekä ratkaisukeskeisellä asenteella. Kuten olemme toimineet tähänkin mennessä. Joku viisas on joskus todennut, että on hyvä tunnistaa asiat, joihin voi vaikuttaa, ja pyrkiä hyväksymään ne asiat, joihin ei voi vaikuttaa; tämä on mielestäni hyvä ohjenuora myös pienelle kunnalle muutoksien myllerryksessä sekä hektisissä maailman juonenkäänteissä. Keskittämällä fokuksen ja resurssit merkityksellisiin asioihin voidaan saada vaikuttavuutta aikaiseksi. Tavoitellaan rohkean päätöksenteon kautta päämäärätietoisesti kestävää kasvua.

Haluan kiittää kaikkia – koko Muonio-tiimiä – arvokkaasta työstä ja yhteistyöstä kunnan strategisten tavoitteiden eteenpäin viemisessä – kiitos!

Laura Enbuska-Mäki
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.2.1 Luottamustoimet

Kunnanvaltuusto 31.5.2025 saakka		
pj Jukka Korhonen	Mikael Heikkilä	Priitta Pöyhtäri-Trøen
I vpj Ismo Alatalo	Katriina Lauri	Pirjo Rauhala
II vpj Sakari Silén	Johanna Mikkola	Pirkko M. Rauhala
Minna Back	Matti Myllykangas	Tuomas Sieppi
Mika Brännare	Juha Niemelä	Teemu Taulavuori
Manu Friman	Maria Pietikäinen	
Kunnanvaltuusto 1.6.2025 alkaen		
pj Priitta Pöyhtäri-Trøen	Anne-Mari Keimiöniemi	Henri Muotka
I vpj Sakari Silén	Jukka Korhonen	Matti Myllykangas
II vpj Otto Pieskä	Leena Kurki	Pirjo Rauhala
Minna Back	Jari Makkonen	Pirkko Rauhala
Mika Brännare	Juuso Mattila	Juha Särkijärvi
Manu Friman	Johanna Mikkola	

Valtuuston vaalilautakunta 31.5.2025 saakka	
jäsen	varajäsen
pj Manu Friman	Johanna Mikkola
vpj Pirkko M. Rauhala	Tuomas Sieppi
Teemu Taulavuori	Mika Brännare
Ismo Alatalo	Maria Pietikäinen
Katriina Lauri	Sakari Silén
Valtuuston vaalilautakunta 1.6.2025 alkaen	
jäsen	varajäsen
pj Manu Friman	Johanna Mikkola
Minna Back	Otto Pieskä
Anne-Mari Keimiöniemi	Jukka Korhonen
Matti Myllykangas	Pirkko Rauhala
Sakari Silén	Juha Särkijärvi

Kunnanhallitus 31.5.2025 saakka	
jäsen	varajäsen
pj Minna Back	Mikael Heikkilä
I vpj Pirkko Rauhala	Ulla-Maija Kangosjärvi
II vpj Manu Friman	Johanna Mikkola
Helena Varis	Pirjo Brännare
Katriina Lauri	Sakari Silén
Matti Myllykangas	Jari Makkonen
Teemu Taulavuori	Juha Niemelä
Kunnanhallitus 1.6.2025 alkaen	
jäsen	varajäsen
pj Minna Back	Mika Brännare
I vpj Henri Muotka	Jari Makkonen
II vpj Manu Friman	Johanna Mikkola
Pirkko Rauhala	Maarit Rönkkönen
Anne-Mari Keimiöniemi	Pirjo Rauhala
Jukka Korhonen	Ismo Micklin
Juha Niemelä	Helena Varis

Tarkastuslautakunta 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Maria Pietikäinen vpj Ismo Alatalo Kaisa Mäkelin Jari Muotka Kari Oja	Sinikka Yliniemi Markus Muotka Ona Rauhala Jaana Kangosjärvi Juha Särkijärvi
Tarkastuslautakunta 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Matti Myllykangas Juha Särkijärvi Jari Muotka Kaisa Mäkelin Pirjo Brännare	Juuso Mattila Emma Markkala Maria Pietikäinen Sakari Silén Ismo Alatalo
Keskusvaalilautakunta 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Teuvo Tolvanen vpj Kimmo Mäki Sinikka Holck Anne Mäkelä Tellervo Reponiemi	1. Sakari Silén 2. Ona Rauhala 3. Hanna Roimaa 4. Suvi Hirvikoski 5. Jari Muotka
Keskusvaalilautakunta 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Manu Friman vpj Kimmo Mäki Maria Pietikäinen Emma Markkala Tellervo Reponiemi	1. Helena Varis 2. Ona Rauhala 3. Miska Jukkola 4. Sakari Silén 5. Jari Muotka
Elinvoimalautakunta 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Teemu Taulavuori vpj Maria Muotka Mika Brännare Juha Särkijärvi Johanna Mikkola Tuomas Sieppi Hanna-Mari Talvensaari	Pekka Veisto Pirkko M. Rauhala Ismo Alatalo Katriina Lauri Manu Friman Jari Makkonen Helena Varis
Elinvoimalautakunta 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Jari Makkonen vpj Otto Pieskä Juuso Mattila Maarit Rönkkönen Helena Varis Juha Särkijärvi Johanna Mikkola	Olavi Hartikainen Mika Brännare Ismo Micklin Pirkko Rauhala Maria Pietikäinen Emma Markkala Aki Jauhojärvi
Sivistyslautakunta 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Pirjo Rauhala vpj Mikael Heikkilä Katriina Lauri Aki Jauhojärvi Kyllikki Kurki Jari Makkonen Henri Muotka	Matti Myllykangas Maria Pietikäinen Juha Särkijärvi Johanna Mikkola Pekka Veisto Elina Korhonen Anne-Mari Keimiöniemi
Sivistyslautakunta 1.6.2025 alkaen	

<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Pirjo Rauhala vpj Leena Kurki Mirva Kantomaa Ismo Micklin Jukka Tillikainen Laura Turunen Sakari Silén	Matti Myllykangas Liisa Koskela Anne-Mari Keimiöniemi Juuso Mattila Elina Korhonen Aki Jauhojärvi Emma Markkala

Elinvoimajaosto 31.5.2025 saakka	
pj Matti Myllykangas Minna Back Sakari Silén Johanna Mikkola Jukka Korhonen Kaisa Kylä-Kaila	Jari Makkonen Helena Varis Katriina Lauri Manu Friman Ismo Alatalo sihteeri
Elinvoimajaosto 1.6.2025 alkaen	
pj Priitta Pöyhtäri-Trøen vpj Manu Friman Minna Back Henri Muotka Sakari Silén	Otto Pieskä Jari Makkonen Pirjo Rauhala Anne-Mari Keimiöniemi
Kunnanhallituksen edustus lautakunnissa 31.5.2025 saakka	
<i>lautakunta</i>	<i>edustaja</i>
elinvoimalautakunta sivistyslautakunta Tunturi-Lapin maaseutulautakunta	Pirkko Rauhala Manu Friman Matti Myllykangas
Kunnanhallituksen edustus lautakunnissa 1.6.2025 alkaen	
<i>lautakunta</i>	<i>edustaja</i>
elinvoimalautakunta sivistyslautakunta Tunturi-Lapin maaseutulautakunta	Jukka Korhonen Manu Friman Pirkko Rauhala

1.2.2 Isäntäkunnan toimielimet

Tunturi-Lapin maaseutulautakunta 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Hannu Ranta I vpj Helena Nevalainen II vpj Ona Rauhala Juha Hettula Kati Peltovuoma Teemu Taulavuori Juha Toivola	Per-Oula Juuso Aaro Granroth Tuomas Sieppi Reijo Kyrö Ulla Keinovaara Eija Nilimaa Raija Palosaari
Tunturi-Lapin maaseutulautakunta 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
pj Timo Helaniva I vpj Satu-Marja Eira-Keskitalo II vpj Hanne Tapojärvi-Lompolo Simo Holck Ismo Micklin Helena Nevalainen Hannu Ranta	Heini Alaniska Jari Kyrö Juuso Mattila Leena Palojärvi Oula-Matti Palojärvi Jukka Poti Ona Rauhala

Kirjastoauton johtokunta 31.5.2025 saakka		
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>	<i>paikkakunta</i>
Pirkko M. Rauhala	Joel Vikström	Muonio
Sakari Silén	Sakari Pikkuhookana	Muonio
Outi Kurkela	Janne Näkkäläjärvi	Enontekiö
Sari Norrgård	Seppo Alatörmänen	Enontekiö
Kirjastoauton johtokunta 1.6.2025 alkaen		
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>	<i>paikkakunta</i>
Pirkko Rauhala	Anne-Mari Keimiöniemi	Muonio
Sakari Silén	Aki Jauhojärvi	Muonio
Pohto Kirkkala	Kalevi A. Keskitalo	Enontekiö
Sari Norrgård	Helinä Hautamäki	Enontekiö

1.2.3 Kuntien yhteiset toimitukset

Arktisen Lapin ympäristönsuojelujaosto 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Priitta Pöyhtäri-Trøen	Sakari Silén
Arktisen Lapin ympäristönsuojelujaosto 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Mirva Kantomaa	Mika Brännare

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian yhtymävaltuusto 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Maria Pietikäinen	Katriina Lauri
Matti Myllykangas	Manu Friman
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian yhtymävaltuusto 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Juuso Mattila	Pirjo Rauhala
Maria Pietikäinen	Pekka Veisto

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän yhtymävaltuusto	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Pirkko M. Rauhala	Tuomas Sieppi
Teuvo Tolvanen	Katriina Lauri

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokous 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Petri Sinikumpu	Maria Pietikäinen
Lapin Jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokous 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Olavi Hartikainen	Mika Brännare

Lapin liiton edustajainkokous 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Minna Back	Sakari Silén
Lapin liiton edustajainkokous 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Henri Muotka	Minna Back

Lapin urheiluopistosäätiön hallintoneuvos 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Tuomas Sieppi	Priitta Pöyhtäri-Trøen
Lapin urheiluopistosäätiön hallintoneuvos 1.6.2025 alkaen	

<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Jukka Korhonen	Minna Back

Tornionlaakson Neuvosto 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Juha Niemelä	Priitta Pöyhtäri-Trøen
Johanna Mikkola	Aki Jauhojärvi
Tornionlaakson Neuvosto 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Henri Muotka	Johanna Mikkola
Juha Niemelä	Sakari Silén

Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien työllisyysjaosto 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Manu Friman	Minna Back
Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien työllisyysjaosto 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Manu Friman	Minna Back

Tunturi-Lapin Kehitys ry:n valtuuskunta 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Jari Makkonen	Mirva Kantomaa
Manu Friman	Johanna Mikkola
Juha Niemelä	Pekka Veisto
Sakari Silén	Emma Markkala

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jaosto 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Pirjo A. Rauhala	Mika Brännare
Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jaosto 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Pirjo Rauhala	Sakari Silén

Suomen Kuntaliiton kuntapäivät 31.5.2025 saakka	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Minna Back	Jukka Korhonen
Suomen Kuntaliiton kuntapäivät 1.6.2025 alkaen	
<i>edustaja</i>	<i>varalla</i>
Priitta Pöyhtäri-Trøen	Minna Back

1.2.4 Valtionhallinnon toimielimet

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet 31.5.2025 saakka			
Ismo Alatalo	Aki Jauhojärvi	Johanna Mikkola	Juhani Roimaa
Manu Friman	Tanja Kangosjärvi	Jari Muotka	Sakari Silén
Eija Hanhivaara	Leo Korkeamaa	Meeri Niemelä	Ismo Tolonen
Sari Hietala	Timo Liikavainio	Tauno Ollila	Joel Vikström
Aapo Holck	Eero Lompolo	Sakari Pikkuhookana	Antti-Jussi Vuollo
Raimo Isometsä	Erkki Mella	Voitto Rauhala	Jaakko Vuollo
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet 1.6.2025 alkaen			
Jukka-Pekka Hietala	Johanna Mikkola	Eero Lompolo	Sauli Rauhala
Antti Rauhala	Aki Jauhojärvi	Tauno Ollila	Meeri Niemelä
Tomi Rauhala	Laura Turunen	Minna Hyöky	

Käräjäoikeuden lautamiehet 31.5.2025 saakka	
Meeri Niemelä Sakari Silén	
Käräjäoikeuden lautamiehet 1.6.2025 alkaen	
Meeri Niemelä	

Lapin poliisilaitoksen neuvottelukunta 31.5.2025 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Juha Niemelä	Pirjo A. Rauhala
Lapin poliisilaitoksen neuvottelukunta 1.6.2025 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Juha Niemelä	Pirjo Rauhala

1.2.5 Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat (Kuntalaki 125 §). Kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat ja tehtäväalue vastaavat.

Palvelualueet ovat hallinto- ja talouspalvelut, sivistyspalvelut ja elinvoimapalvelut. Palvelualuevastaavat johtavat palvelualueita, tehtäväaluevastaavat vastaavat tehtäväalueista ja tehtäväyksiköisen vastaavat tehtäväyksiköistä.

1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Talousarviovuoden aikana kunnassa ei toteutettu organisaatiouudistuksia, mutta päätettiin aloittaa nuorten työpajan siirtämisen valmistelu kuntakehittämisen ja työllisyyspalveluiden alta osaksi nuorisopalveluita (muutos tapahtuu vaiheittain 1.8.2026 alkaen). 1.1.2025 alkaen voimaan astui hallintosäännön päivitykset, joissa tarkistettiin selkeämpiä toimivaltakysymyksiä, virkanimikkeitä, johtajaorganisaation järjestäytymistä ja luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteita. Lisäksi tässä yhteydessä päivitettiin työllisyys- sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia muutoksia. Valtuusto päivitti kesäkuussa 2025 hallintosääntöä siten, että muutokset astuivat voimaan 1.8.2025 alkaen. Käytännössä em. kesäkuussa päivitetty muutokset johtuivat perusopetuslakiin 1.8.2025 voimaan astuneista seikoista (oppimisen ja koulunkäynnin tuki). Lisäksi kesäkuussa hallintosääntöön tarkistettiin mm. poikkeusolojen johtoryhmään liittyviä määritelmiä.

Valtuusto myönsi elinvoimapalveluiden kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueelle 34 462 euroa lisämäärärahan Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen lisätalousarvion Muonion kunnan osuuden kattamiseksi, lisämääräraha pyyntö tuli vastuukunta Kittilästä. Kustannusjako perustuu kunnan ja työllisyysalueen välisen sopimuksen mukaiseen kustannusjakokaavaan, ja em. lisämäärärahan perusteena oli mahdollistaa toiminnan käynnistämisen vuonna ainakin jossain määrin palkkatuen myöntämisen. Hallinto- ja talouspalvelujen tehtäväalueelle myönnettiin 20 000 euron lisämääräraha. Lisämäärärahan pyyntö perustui ylityksiin, jotka johtuivat asiantuntijapalveluiden ostoista (alkuvuoden kirjanpidollinen tuki Monetralta sekä palkkojen ulkoistus, vakuutusten kilpailuttamisen palkkio), ICT-palveluiden ostoista (järjestelmien vaihdokset, ICT-kustannusten yleinen nousu) sekä määrääkäsista henkilö- ja järjestelyistä taloushallinnon sekä asiahallinnon osalta. Eli yhteensä lisämäärärahaa myönnettiin käyttötalouteen, kassavaroista katettavaksi, 54 462 euroa. Käyttötalouden lisämäärärahasiirto hyväksyttiin sivistyspalveluiden osalta: lukion tehtäväalueelta ja siirrettiin 5 000 euroa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäväalueelle. Määrärahojen ylitys johtui ostoista sekä puiden palveluiden ostoista.

Investointiosaan valtuusto hyväksyi 20 000 euron lisämäärärahan elinvoimapalveluiden kalustehankintoihin moottorikelkkahankintaa varten. Lisäksi hyväksyttiin lisämäärärahana 240 000 euron investointivaruksen vapautuneiden päiväkotikiinteistöjen saneeraamiseksi soluasunnoiksi ("Pirkantie 15 A- ja B-kiinteistöt), varaus tehtiin osatehtäväaluekohtaan "muu talonrakennus". Lisäksi valtuusto hyväksyi 102 500 euron lisämäärärahan "muut osakkeet ja osuudet"- osatehtävätasolle Jerisjärven Huolto Oy:n osakeannin toteuttamiselle. Investointiosaan hyväksyttiin 238 000 euron määrärahasiirtäminen päiväkotiesikouluhankkeelle. Em. siirrot tehtiin varhaiskasvatuksen kalustosta, vesistöjen kunnostushankkeesta, kiinteistöveroselvityksestä ja alakoulun arkistotila-hankkeelta. Päiväkotiesikouluhankkeen ylitys johtui pääosin mm. sähköurakan, lv-urakan ja putkiurakan lisätoista, lämpimän varaston rakentamisesta, kaukolämpölinjasta, jakoseinistä, työnjohdon lisäkustannuksista, irtaimistoon budjetoiduista kiinteistä kalusteista ja lisäsuunnittelusta.

Oleellisia muutoksia kunnan palveluissa tai toiminnoissa olivat mm. Tunturi- Lapin ja Pellon työllisyysalueen käynnistämiseen liittyvät järjestäytymiskysymykset sekä asiakokonaisuudet ja palkkahallinnon ulkoistaminen 1.1.2025 alkaen Monetra Oy:lle. Vuonna 2025 aloitettiin myös taloushallinto-ohjelman päivitys Wintime-versioon, joka saatiin toteutettua loppuvuoteen 2025 mennessä. Kuntavaalien 2025 mukainen poliittinen järjestäytyminen toteutettiin kesäkuun valtuustossa. Uusi päiväkotikiinteistö valmistui syksyllä 2025, ja varhaiskasvatuksen palvelut muuttivat tänne; tämä on vaikuttanut paitsi asiakkaiden palveluihin, myös mm. henkilöstöön ja toimintakulttuuriin. Keskeisinä strategisina päätöksinä päätettiin jatkaa tulevaisuuden kunnantaloratkaisun valmistelua (toistaiseksi kunnanviraston palvelut järjestetään kunnantalo "A"- ja "B"-kiinteistöissä, laadittua hankesuunnitelmaa ei laitettu toimeen), hyväksyttiin maankäyttösopimukset sekä päivitettiin kaavoituksen, maankäytön ja mittauksien taksat. Vuoden 2025 alusta alkaen kunnassa on ollut myös voimassa uudet rakennusvalvontaviranomaisen taksat. Valtuusto hyväksyi joulukuussa uuden kuntastrategian vuosille 2026–2030. Keskeisinä strategisina päätöksinä hyväksyttiin maa- ja asuntopoliittinen ohjelma sekä laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021–2024.

1.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämä oli 95 000 euroa, verotulot ja valtionosuudet jäivät oletettua vaisummaksi, erityisesti kiinteistöveron ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämä muodosti taseeseen kertyneeksi ylijäämäksi 4 592 321,50 euroa. Vuoden 2025 ylijäämä on noin 1,1 milj. euroa. Isoimmat selittävät tekijät ovat onnistunut tiukka menokuri (toimintakatteen kertymä 12/2025 oli noin 94 %, joista toimintakulut alittuivat noin 325 300 euroa ja toimintatuotot ylittivät noin 280 000 euroa, erityismainintana voidaan todeta tarkan henkilöstömenotarkistelu tuottaneen tulosta), rahoituskulujen supistuminen (toteuma 12/2025 oli noin 69 %, alitus noin 36 000 euroa) ja verotulokertymän reipas ylittyminen (12/2025 toteuma oli 112 %, ylitys noin 750 000 euroa). Kiinteistöverokertymä toteutui merkittävästi arvioitua vahvempana, samoin osuus yhteisöveron tuotosta. Kunnan tulovero toteutui hieman arvioitua pienempänä tilinpäätöksessä 2025. Kiinteistöveron positiiviseen kertymään voidaan arvioida vaikuttaneen mm. aikaisemmat kunnan veroprosenttipäätökset kiinteistöveron osalta, samoin jo aikaisemmin toteutettu kiinteistöselvitys. Yhteisöverokertymän osalta voidaan arvioida, että tuoreimpien kunnan elinvoima- ja pitovoimaindeksien nojalla elinkeinotoiminnalla menee kunnassamme hyvin, kasvu on ollut kärkitoimialojemme suhteen positiivista.

Kunnan tulorahoitus ei vielä tilinpäätösvuonna 2025 laskenut Lapin hyvinvointialueelle vuokrattujen sote-kiinteistöjen vuokratuottojen osalta. Nykyiset vuokrasopimukset ovat voimassa 31.12.2025 asti ilman optiovuotta, vuonna 2026 alkuvuonna jatketaan hyvinvointialueen kanssa neuvotteluja sote-kiinteistöjen vuokrasopimuksista nykyisten neliövuokrahintojen pohjalta. Nämä vuokrasopimukset ovat merkittävässä roolissa kunnan tulevien vuosien tulorahoituksen suunnassa. Tällä hetkellä tilannekuva vaikuttaa siltä, että Lapha

vuokraa kaikki muut kunnan sote- kiinteistöt palveluihinsa toistaiseksi 1.1.2026 alkaen, lukuun ottamatta palveluysikkö Marjapaikkaa - Laphan palveluverkkouudistuksessa tämän palveluysikön toiminta tulee loppumaan vaiheittain, ja vuonna 2027 kyseinen kiinteistö ei ole enää Lapin hyvinvointialueen palvelutuotannossa. Em. Lapin hyvinvointialueen palveluverkkopäätöksen vuoksi kunta alaskirjasi jo tilinpäätökseen 2025 kyseisen kiinteistön kirjanpitoarvosta puolet (noin 378 200 euroa) – tällä oli merkittävä vaikutus kunnan tilinpäätöstulokseen.

Lapin hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmien lisäksi, mm. seuraavilla, keskeisillä tulevilla kansallisilla ja maakunnallisilla muutoksilla on odotettavissa merkittävä vaikutus kunnan toimintaan ja tulopohjaan:

- Vuonna 2025 voimaanastunut TE-palvelu-uudistus, jossa kunnille tuli työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu sekä laajentuva vastuu työttömyysturvan rahoituksesta.
 - o Laajeneva rahoitusvastuun on sovittu kompensoituvan kunnille erillisellä valtionosuuden lisäyksellä ja kahden vuoden siirtymäajalla. Käytäntö on osoittanut, että tehty muutos ei ole ollut kustannusneutraali. Työllisyyspalveluiden siirto kunnille tapahtui myös hankalaan kansantaloudelliseen aikaan. On selvää, että työllisyysalueilla tulee olemaan taloudellisia haasteita ratkaistavana. Muonio on muodostanut työllisyyspalvelualueen Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien kesken ja vastuukuntana toimii Kittilä. Yhteistyössä, organisaatiossa, palvelumalleissa ja mm. kuntalisän pilotoinnissa on vielä kehitystyö kesken.
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistustyö sekä parlamentaarinen tulevaisuustyö.
 - o Peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistustyö on laitettu jäihin. Valtiovarainministeriö on ilmoittanut, että valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistusta ei viedä eteenpäin kuluvalle hallituskaudella.
 - o Hallitus selvittää sen sijaan rajattuja, välttämättömiä muutoksia järjestelmään; uudistuksen tavoitteena on varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut. Parlamentaarinen tulevaisuustyö kuntarakenteen, palveluverkon ja kuntien kestävän rahoituksen arvioimiseksi käynnistyy alkuvuonna 2026, tämä on osa kuntien normien purku- talkoita. Millaisia vaikutuksia tällä työllä tai tulevilla valtionosuusjärjestelmään kohdistuvilla muutoksilla on Muonioon, on vielä epäselvää.
- Lakivalmistelu koskien hallituksen esitystä eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista.
 - o Tämä valmistelutyö etenee, hallitus antoi 5.2.2026 eduskunnalle esityksen hankintalain uudistamisesta. Toteutuessaan esityksellä on vaikutuksia merkittävästi esimerkiksi Muonion kunnan ICT- palveluihin, palkkahallintopalveluihin ja yleisesti kuntien in house- yhtiöihin, siten siis myös mm. ruoka- ja siivouspalveluyhtiössä muutokset olisi huomioitava. Tarkkoja taloudellisia vaikutuksia ei ole Muoniolla vielä tiedossa.
- Matkailijaveron valmistelu ja käytännön vaikutus kuntatalouteen.
 - o Matkailijavero olisi uusi vero Suomen verojärjestelmässä. Valmistelutyö on aloitettu, ja nyt käynnistyneessä valmistelussa arvioidaan millä edellytyksillä alueellinen matkailijavero olisi mahdollista toteuttaa, mitä oikeudellisia reunaehtoja lainsäädäntö asettaa ja millaisia alustavia vaikutuksia verolla voisi olla. Selvityksen valmistuttua siirrytään lainsäädännön valmisteluun. Muonion kunta on lausunut em. verosta varovaisen kriittisesti, veroa olisi syytä pilotoida ennen sen mahdollista käyttöönottoa. Veron tosiasiallinen vaikutuksien arviointi paikallis- ja aluetalouteen on vaikeaa.

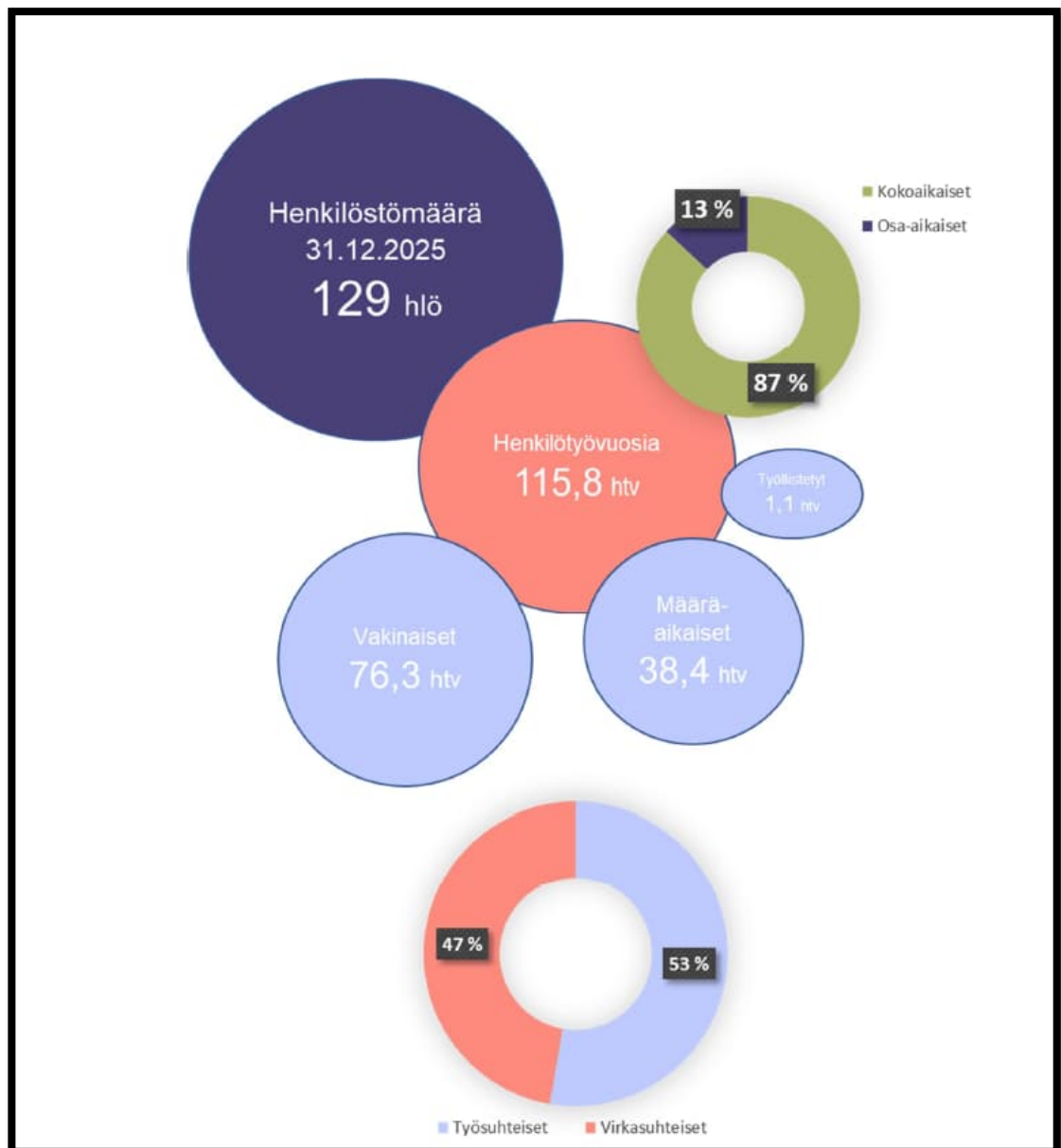
Keskeisessä osassa, arvioitaessa kunnan onnistumista mm. kestävän talouden rakentamisessa, on kyky edistää kuntastrategian mukaisia toimenpiteitä. Kunnan on kyettävä mm. toteuttamaan älykkään sopeuttamisen ohjelmaa, josta samalla kunnan strategian toimeenpanosuunnitelma ammentaa elementtejään. Muonion taloudellinen tilanne vahvistui tilinpäätöksen 2025 myötä, mutta keskeiset suuret investointitarpeet odottavat tekijäänsä, ja kohdistuvat kunnan infraan, tiestöön sekä asumis- että palvelukiinteistöratkaisuihin.

1.5 Kunnan henkilöstö

Henkilötyövuosia oli ajanjaksolla 1.1. – 31.12.2025 yhteensä 115,8. Vakinaisissa tehtävissä oli 76,3 htv, määräaikaissä tehtävissä 38,4 htv ja työllistettyjä 1,1 htv. Kokoaikaisia oli 101,1 htv ja osa-aikaisia 15,7 htv.

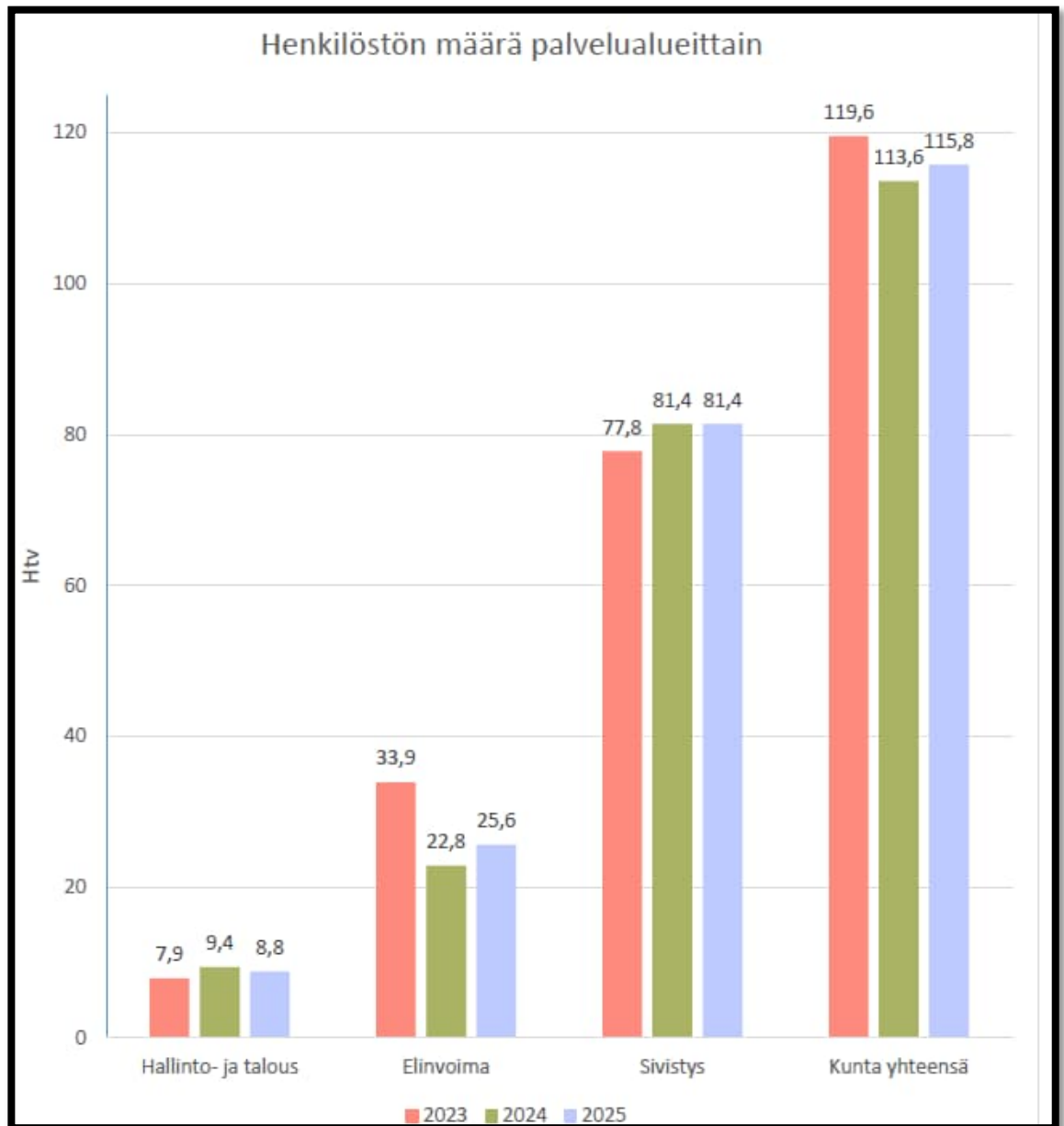
31.12.2025 henkilöstömäärämme oli 129 henkilöä, joista vakinaisia oli 86 ja määräaikaisia 43. Henkilöstömäärässä ovat mukana myös palkattomalla työ- ja virkavapaalla olevat, osan vuotta työskennelleet ja osa-aikaiset työntekijät.

Koko vuoden 2025 aikana Muonion kunnassa työskenteli yhteensä 171 erillistä henkilöä. Näistä vakinaisissa palvelussuhteissa 86 henkilöä ja määräaikaissä palvelussuhteissa 85 henkilöä. Määräaikaaisuuden peruste oli yleisimmin sovittu määräaikainen tehtävä tai projektityö. Määräaikaaisuuksia aiheuttivat myös sairauspoissaolot sekä lakisääteiset tai harkinnanvaraiset virka- tai työvapaat.

Kuva: Kunnan henkilöstöhallinnon tunnuslukuja vuodelta 2025.

Vuoden 2025 talousarviossa arvioitiin henkilötyövuosiksi n. 110 toteuman ollessa 115,8 htv (n. 105 %). Hallinto- ja talouspalveluiden suunniteltu henkilöstömäärä (8,5 htv) toteutui lähes suunnitellun mukaisesti. Sivistyspalveluiden suunnitelma (79 htv) ylittyi muutamalla henkilötyövuodella ja elinvoimapaalveluiden suunniteltu henkilöstömäärä (22) ylittyi n. 3,5 henkilötyövuodella. Ylitykset ovat erittäin pieniä ja johtuvat pääasiassa erilaisista sijaisuuksista sekä tehtävien uudelleen organisoinnista johtuvista henkilöstötarpeista.

Kuva: Kunnan henkilöstön määrä palvelualueittain (htv) 2023–2025. Tiedot sisältävät vakinaiset ja määräaikaisten henkilötyövuodet. Lähde: Palkanlaskenta.

Sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä on jatkanut tasaista vähenemistä ja vuonna 2025 oli n. 330 sairauspoissaolopäivää vähemmän kuin vuonna 2024. Lyhyet, alle neljän päivän poissaolot pysyivät kutakuinkin samana kuin edeltävänä vuonna. Terveysprosentti kertoo, kuinka monella työntekijällä ei ollut vuoden aikana yhtään poissaoloa. Määrän suhteutetaan koko henkilöstön määrään. Terveysprosentti vuonna 2025 oli 43.

Kokonaisvaltaiset työterveyshuollon palvelut Muonion kuntakonsernille vuonna 2025

tuotti Pihlajalinna Oy ajalla 1.1.–31.5.2025 ja Terveystalo Oy 1.6.–31.12.2025. Terveystalon kanssa tehtiin kuuden vuoden työterveyshuoltosopimus.

Vuonna 2025 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n palveluksessa työskenteli 25 henkilöä, joista 16 oli vakituisia ja 9 määräaikaista työntekijöitä. Heistä osa-aikaisia oli kuusi (6) henkilöä sekä kolme (3) tarvittaessa töihin kutsuttavaa. Henkilötyövuosia oli n. 14,6.

Tilinpäätöksen yhteydessä on laadittu erillinen henkilöstökertomus vuodelta 2025, jossa on esitetty kunnan henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstö palvelualueittain, henkilöstön ikärakenne ja sukupuolijakauma, vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus, alkaneet ja päättyneet vakituiset palvelusuhteet, eläköityminen, työterveys ja työhyvinvointi, sairauspoissaolot, työterveyshuolto, työelämän laadun mittaus, henkilöstön edut, henkilöstön kehittäminen, rekrytointi ja Muonion ruoka- ja siivouspalvelut Oy:n yleiset henkilöstötiedot.

2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2025

Riskienhallinnan kartoittamisen pohjalta päätettiin valvottaviksi kohteiksi poimia korkeimman riskiluokan riskit (riskiluokka 3).

Käytännössä vuoden 2025 osalta siis keskitytään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan analyysissä ottamaan kantaa erityisesti a) valmius- ja varautumiskysymyksiin, b) ICT- ohjelmistojen hallittavuuteen (tieto- ja laiteturvallisuuden hallinta) sekä hallinto- ja talouspalveluiden prosessikuvauksiin, c) toimitilaohjelman toteutumiseen ja investointijohtamiseen sekä d) varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintakulttuurin muutokseen osana uusia tilaratkaisuja.

Muoniossa riskit on jaettu strategisiin riskeihin (esim. toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat riskit, palvelutarpeisiin liittyvät merkittävät muutokset, palvelujen vaihtoehtoihin järjestämistapoihin liittyvät riskit, kunnan tulopohjassa tapahtuvat muutokset, suuronnettomuudet, ympäristöriskit, asukkaiden terveyteen kohdistuvat uhat), toimintariskeihin (esim. häiriöt toiminta- ja työketjuissa, tietoturvallisuusriskit, laiteturvallisuusriskit, sopimustoiminnan riskit), henkilöriskeihin (esim. terveysriskit, turvallisuusriskit, henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus, osaamistason heikkeneminen, avainhenkilön menettäminen) ja toimitilariskeihin (esim. tilojen esteettömyys, tilojen kunto, työskentelyolosuhteet, paloriskit, sisäilmariskit, rikosturvallisuusriski, korjaus- ja rakennustyöt, lääkkeiden, kemikaalien ja kaasujen säilytys).

Henkilöstöriskit eivät valikoituneet vuoden 2025 riskianalyysiin mukaan, koska näiden arvioitiin olevan, talousarviovuoden valmistelun alla, riskiluokaltaan tasolla 1–2. Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa henkilöstöriskeissä korostuivat erityisesti sijaisjärjestelyt ja jatkuvuuden hallinta, henkilöstömuutokset, rekrytointihaasteet sekä organisaatiouudistuksen kehittäminen ja juurruttaminen. Koko organisaation tasolla tunnistettiin riskejä henkilöstövaihdostilanteissa; katkokset palveluiden tuottamisessa, haasteet tiedon siirtymisessä ja dokumentoinnissa, työyhteisön ja yksittäisen työntekijän kuormittuminen sekä tiedon ja osaamisen kasaantuminen yksittäisille työntekijöille. Myös henkilöstön sitouttaminen organisaatioon nostettiin henkilöstöriskien keskiöön. Tunnistettujen henkilöstöriskien pienentämiseksi suunniteltiin seuraavia toimenpiteitä: dokumentointi ja tiedon siirto, tiedottaminen ja viestintä, prosessikuvauksien laadinta ja kehittäminen, toiminnan suunnitelmallisuus sekä aktiivinen sisäinen vuorovaikutus ja yhteistyö.

Strategiset riskit: Valmius- ja varautumiskysymykset

Valmius- ja varautumiskysymykset nousivat analyysissä korkealle strategisissa riskeissä. Palveluiden tuottaminen häiriötilanteissa (etenkin sivistyspalveluissa fokus: miten lakisääteiset palvelut tuotetaan asianmukaisesti tai katkeamatta häiriötilanteissa varhaiskasvatuksessa, opetuksessa, kirjastossa ja muissa palveluissa) sekä ympäristö- ja infrariskit (etenkin elinvoimapaalveluissa fokus: vesi- ja viemärlaitoksen häiriötilat sekä kyber- ja tietoturva-vaikuttaminen, sähkönjakeluhäiriöt) ja varautuminen ylipäättensä häiriötilanteisiin (etenkin hallinto- ja talouspalveluissa fokus: energian saannin epävarmuus, ruoka- ja huoltovarmuus, turvallisuusuhat, sota, kyber- ja tietoturvaturvallisuus) nostettiin analysoinnin kohteiksi.

Toimenpiteet ja analyysi

Kaikki kunnan palvelualueiden johtavat viranhaltijat ovat osallistuneet vuonna 2025 keskeisille sidosryhmille suunnattuihin koulutus- ja harjoittelutilaisuuksiin (mm. AVI, PELA, Lappi2025 ja PAPU2025). Lisäksi on laadittu sekä hyväksytty valmius- ja varautumissuunnitelman yleinen osa, sivistyspalveluissa hyväksyttiin valmius- ja varautumissuunnitelma, uuden päiväkodin pelastussuunnitelma on laadittu ja sivistyspalveluissa on tehty vuosipäivitys muiden yksiköiden pelastussuunnitelmiin. Lisäksi on pidetty tarvittavat ulospelastautumis- ja sisälle suojautumisharjoitukset. Muonion kunnan ympäristökyliin on laadittu turvallisuussuunnitelmat sekä tehostettu hankkeen myötä turvallisuus- ja kriisinkestävyysosamista ("turvallinen tulevaisuus kylissä").

Elinvoimapaalveluiden osalta vesihuollon varautumissuunnitelma päivitettiin ja muiden tehtäväalueiden valmiussuunnittelu aloitettiin (jatkuu vuonna 2026). Kiinteistöhuollon ja vesi-infran osalta valmius- ja varautumiskysymyksiä parantaa vuonna 2025 valmisteltu yhteispäivystysrinkimalli, jossa joko kiinteistönhoitaja tai vesilaitoksen asentaja päivystää vuorokauden ympäri jokaisena vuoden päivänä vastaten kiinteistöillä ja vesilaitoksella ilmeneviin akuutteihin vikoihin. Vesilaitoksen häiriöviestintään/kiinteistöjen tiedottamiseen on tunnistettu tarvittavan tehokkaampia kanavia, jotka ovat valmistelun alla (vielä keskeneräisiä). Kattava kuntakonsernin kiinteistöjen pidemmän aikavälin investointisuunnitelma laaditaan vuoden 2026 aikana osana älykkään sopeutumisen ohjelmaa. Valmistelua on aloitettu vuonna 2025, mutta tilanteeseen on tullut sittemmin lisää huomioitavia osa-alueita, kuten Lapin hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmien vaikutukset em. suunnitelmiin sekä kunnan talouteen. Lappian kanssa on vastavuoroisesti valmisteltu valmius- ja varautumiseen liittyviä kiinteistökysymyksiä. Muonion kunta ja Lapin ELY- keskus ovat tieinfraan liittyen käynnistäneet toimenpideselvityksien laatimisen niin taajamateiden kuin valtatie osalta. Sähköosuuskunnan kanssa on hankittu yhteinen siirrettävä varavoimageneraattori turvaamaan pääasiassa keskuskeittiön ja Lappian toimintaa. Kaukolämpöyhtiön kanssa käydään vuosittaiset kehityskeskustelut ja tulevien vuosien aikana tulee ratkaistavaksi, hankkiiko kunta kaukolämpölaitoksen itselleen, kun nykyiset omistajat ovat siitä ilmoittaneet luopuvansa.

Toimintariskit: ICT- ohjelmistojen hallittavuus, tietoturva ja laitehallittavuus sekä hallinto- ja talouspalveluiden prosessien kuvaus, investointijohtaminen

ICT- ohjelmistojen hallittavuus, tietoturva ja laitehallittavuus sekä hallinto- ja talouspalveluiden prosessien kuvaus nousivat toimintariskeissä keskiöön vuoden 2025 talousarviota laadittaessa. Esimerkiksi ICT- ja ohjelmistopalveluiden päivittäminen ja ajankohtainen tilannekuva sekä automatisaatio ja tekoäly osana hallintopalveluita tunnistettiin valvottavaksi kohteeksi: merkittäviksi riskeiksi tunnistettiin hallitsemattomuus, päällekkäisyys, vastuujat, kustannus- ja resurssitehokkuus, automatisaation hyödyntäminen/ hyödyntämättä jättäminen, In house – lakivalmistelu ja tulevaisuus. Todettiin, kuinka ICT- ja ohjelmistopalveluiden läpikäynti ja selkeämmän tilannekuvan kirkastaminen (elinkaarimalli) olisi tärkeää,

samoin tulevaisuuden ratkaisujen valmistelu sekä yhteensovittaminen, toimenpiteet automatisaation ja tekoälyn tehostamiseksi, edunvalvonnan toteuttaminen ja mm. kouluttaminen. Hallinto- ja talouspalveluissa tunnistettiin, kuinka merkittävinä riskeinä oli dokumentaatio, hiljaisen tiedon osuus prosessien hallinnassa, epäselvät vastuu- ja roolijaot, muutokset sekä uudet yhteistyörajapinnat toimintaketjuissa (mm. Monetra Oy). Nähtiin, kuinka hallinto- ja talouspalveluiden prosesseja olisi pystyttävä avaamaan, ja vahvistamaan dokumentaatiota sekä sopimuksellisuutta.

Investointijohtamisessa keskeisiksi riskeiksi tunnistettiin valvonta, resurssien riittävyys ja sopimuksellisuus. Todettiin, kuinka on tarpeellista laatia pidemmän aikavälin suunnitelma.

Toimenpiteet ja analyysi

Hallinto- ja talouspalveluiden prosessikuvauksien laatiminen jatkuu vuonna 2026, näitä ei ehditty laatia vuonna 2025 (valmistelu on kesken). Käytännössä henkilöstövaihdokset ovat ajaneet myös siihen, että prosesseja ja toimintaketjuja on avattu tai käytänteitä muutettu. Mm. käyttäjätunnuksia ja käyttäjärooleja on tarkistettu, samoin laskujen ja mm. matkalaskujen tarkistus- ja hyväksymisprosesseja. Talousarvioprosessia saatiin tehostettua, laadinnan tarkkuustasoa lisättyä ja aikataulua tiivistettyä. Vuonna 2025 katsottiin parhaaksi päivittää taloushallinnon Intime-ohjelman pilvipohjaiseen Wintime-versioon, koska em. päivitysprosessi tuli ajankohtaiseksi ja Intimen elinkaari päättyy vuoteen 2030 mennessä; tällä ratkaisulla haluttiin varmistaa keskeisen ohjelmiston hallittu muutosprosessi. Em. projekti vei päivittäisestä taloushallinnosta oman resurssisiivunsa, muutosprojektia johti talouspäälikkö. Wintimen julkishallintomalli on ns. uuden sukupolven ohjelma, joka on automatisoidumpi, sujuvoittaa talouden prosesseja, vähentää manuaalista työtä ja tarjoaa reaaliaikaista tietoa päätöksenteon tueksi. Samoin vuonna 2025 tehostettiin Accuna-ohjelmiston käyttäjäprofiilia (talousarviosuunnittelu ja talouden reaaliaikainen seuranta). Vuonna 2025 on edistetty talous- ja hallintapalveluissa ratkaisuja, jotka edesauttavat paperittoman toimiston tavoitetta. Palkanmaksuun liittyviä prosesseja on saatu tarkistettua yhdessä Monetra Oy:n kanssa ja em. prosessikuvaukset on tehty. Loppuvuonna 2025 saatiin niin ikään kunnan palkkahallinnon arkistot seulottua ja päivitettyä.

Kunta päätti ottaa käyttöön DocuWare-dokumentinhallintaohjelmiston, joka tulee korvaamaan myös nykyisen asiahallintajärjestelmä CaseM:n vuoden 2026 aikana. Tämän ratkaisun myötä tavoitteena on tehostaa kunnan hallinnollisia prosesseja ja dokumenttien hallintaa, sekä parantaa kunnan digitaalista toimintaympäristöä. Koko kunnan arkistoinnin digitalisaatiohanke aloitetaan vuoden 2026 alussa. Tämä työ palvelee myös mahdollista tulevaisuuden kunnantaloratkaisua. Vuonna 2026 aloitetaan kunnassa henkilöstön tekoälykoulutuskokonaisuus, vuonna 2025 tätä ei vielä toteutettu.

Vuonna 2026 etenevä hankintalakiuudistus tulee tuomaan Muonion kunnalle haasteita palveluiden järjestämisessä sekä kestävässä hallinnassa. Vuonna 2025 kunta on seurannut lakiuudistuksen etenemistä eri sidosryhmissä, käynyt tähän liittyvää skenaariokeskustelua/-ja mallintamista sekä tehnyt edunvalvontaa asian tiimoilta.

Tietoturva ja laitehallinnan osalta vuonna 2025 siirrettiin mobiililaitteiden hallinta LapIT:n alaisuuteen.

Kuntakonsernin pidemmän aikavälin investointiohjelman laadinta ei valmistunut vuonna 2025 (ks. kohta toimitilariskit). Investointiohjelman johtamiseen on tehty käytännössä rekrytointipäätöksen, ja päiväkotikiinteistön rakentamistavan päätöksen myötä linjaus, jonka mukaan kunta toteuttaa investointeja mahdollisimman pitkälle omana työnä (ei ns. KVR-urakana). Em. toimintamallissa on havaittu olevan ilmeisen myönteisiä puolia. Kuntaan palkattiin vuonna 2025 oma määräaikainen työpäälikkö, joka vastasi mm. päiväkotikiinteistön prosessista ja valmistelee kunnan investointiohjelman mukaisia hankkeita. Vuonna 2025

päätettiin myös muuttaa kunnossapitopäällikön virka kiinteistöpäällikön viraksi; seuraavina vuosina on tavoitteellista tarkastella kuntakonsernin toimitilaohjelman myötä myös henkilöstöresurssien riittävyyttä sekä tehtäväkuvia osana mahdollisimman tehokasta sekä sujuvaa kiinteistöjohtamista.

Toimitilariskit: Toimitilaohjelman toteutuminen, investointijohtaminen ja varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen toimintakulttuurin muutos osana uusia tilaratkaisuja

Vuoden 2025 talousarvion laatimisen yhteydessä arvioitiin, että keskeiset toimitilariskit liittyivät varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintakulttuurin muutokseen osana tilaratkaisuja (fokus sivistyspalveluissa: työviihtyvyys ja hyvinvointi, investointien etenemisen aikataulussa ja muuttoaikataulun toteutuminen ja toteuttaminen, toimivat tilat työnteolle ja asiakkaille) sekä toimitilaohjelman käytännön valmistelu sekä toimeenpano (fokus elinvoimapaalveluissa: tilojen poistaminen käytöstä, tilat eivät terveellisiä tai toimivia, ja lyhyentämisen investoinnit, ratkaisujen vaikutukset vetovoimaan, hallittu muutto ja muutos). Arvioitiin, että toimintakulttuurimuutoskysymyksissä keskeisinä toimenpiteinä riskien pienentämisessä oli yhteistyö toimitilavalmisteluissa sekä toimintakulttuurin muutossparraus, myös viestintä ja osallistaminen prosessiin. Toimitilaohjelman osalta toimitilaohjelman toteutuminen arvioitiin kriittiseksi, samoin pitkäntähtäimen suunnitelmien laatimisen tila ja näiden noudattaminen. Myös investointiohjelmaan liittyvien päätösten toimeenpanoprosessi koettiin oleelliseksi riskimahdollisuuksien pienentämisessä.

Toimenpiteet ja analyysi

Sivistyspalveluissa toteutettiin toimintakulttuurimuutokseen liittyvä sparraus- ja konsultointityö. Näin varsinaista muutosta saatiin valmisteltua osallistaen henkilöstön kesken jo ennen uuden päiväkodin valmistumista tai muuttoja. Itse päiväkodin rakentamisen ohjausryhmätyö toteutettiin moniammatillisessa työryhmässä, jossa oli mukana myös henkilöstöedustus. Mm. pihasuunnitteluihin osallistutettiin laajasti kaikkia kuntalaisia. Ennen varsinaista rakentamistyön aloittamista benchmarkattiin erilaisia lappilaisia varhaiskasvatuksen kiinteistöjä ja haettiin omaan työhön parhaita käytäntöjä. Päiväkotitoimitus valmistui ohjeellisessa aikataulussa ja muutto suoritettiin hallitusti.

Toimitilaohjelman käytännön valmistelu ja toimeenpano siirtyy vuodelle 2026. Kiinteistöpäällikkönä on aloittanut uusi ma. viranhaltija. Loppuvuonna 2025 toimitilaohjelman suunnitteluun tuli lisää huomioitavia seikkoja mukaan, kun Lapin hyvinvointialue ilmoitti palveluverkkouudistuksen esityksistään; käytännössä Muonion kohteista niin vuodeosasto kuin palvelukeskus Marjapaikka olisivat lakkauttamisuhan alla. Näiden skenaarioiden ilmaannuttua oli myös kunnantaloinvestointiin otettava lisää harkinta-aikaa. Kunnantalon tulevaisuus tulee ratkaista lähivuosina, sillä nykyiset tilat ovat elinkaarensa päässä ja niissä esiintyy erinäisiä ongelmia. Toimitilaohjelman suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida kuntakonsernin taloudellinen kantokyky. Kiinteistöratkaisuihin liittyen vuonna 2025:

- kunnanhallitus antoi omistajaohjeuksena tytäryhtiölleen, että se voi myydä Iltitien kaksi rivitaloa,
- kunnanhallitus päätti, että käynnistetään kokonaisvaltainen kuntakonsernin kiinteistöjen ohjelmavalmistelu/ aikataulut myynti- tai saneeraussuunnitelmille,
- kunnanvaltuusto päätti purkaa Kiela -kiinteistön vuoden 2026 aikana,
- kunnanvaltuusto päätti aloittaa Pirkantien vapautuvien päiväkotikiinteistöjen saneerauksen kahdeksi soluasuntokokonaisuudeksi ja
- kunnanhallitus päätti käynnistää Huomisenpolku -kokonaisuuden myyntityön vuodelle 2026.

Kunnassa toimii säännöllisesti ja aktiivisesti sisäilmatyöryhmä, jolla on keskeinen rooli toimitilariskien tunnistamisessa. Niin ikään palvelualueilla on tehty säännöllisesti työpaikkaselvityksiä (ns. korjausvelka on saatu kurottua kiinni), joissa arvioidaan paitsi henkilöstöriskeihin liittyviä kokonaisuuksia, myös työntekoon ja toimitiloihin liittyviä riskielementtejä.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot)

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 717	3 693
Valmistus omaan käyttöön	-	20
Toimintakulut	-12 650	- 12 519
Toimintakate yhteensä	- 8 933	- 8 806
Verotulot	7 067	6 162
Valtionosuudet	4 378	3 676
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3	6
Muut rahoitustuotot	6	6
Korkokulut	- 86	- 145
Muut rahoituskulut	- 2	- 2
Vuosikate	2 432	897
Poistot ja arvonalentumiset	- 943	- 831
Suunnitelman mukaiset poistot	- 378	
Arvonalentumiset	- 1 321	- 831
Tilikauden tulos	1 111	65
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)	46	30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 157	94
Asukaslukumäärä	2 340	2 313
Vuosikate/asukas	1 039	388
Toimintatuotot/Toimintakulut, -%	29,38 %	32,70 %
Vuosikate/Poistot-%	257,99 %	218,00 %

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 224	897
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 3 190	- 1 540
Rah.osuudet investointimenoihin	20	16
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	120	-
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 825	- 627
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainojen lisäykset	- 20	-
Antolainojen vähennykset	-	-
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lisäys	1 400	1 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	- 425	- 475
Lyhytaik.lainojen muutos	- 50	- 650
Oman pääoman muutokset	46	-
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	- 44	395
Korottomien velkojen muutos	- 53	311
Rahoituksen rahavirta	874	- 46
RAHAVAROJEN MUUTOS TASELIT		
Rahavarat 31.12. / 1 000 €	283	329
Rahavarat 1.1. / 1 000 €	377	336

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	3512
Investointien tulo-rahoitus, %	57,60 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,68
<i>Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2</i>	
Kassan riittävyys, pv	7,04
Asukasmäärä	2340
	2313

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

4.1 Tase ja tunnusluvut

Tase	2025	2024
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	165 503	114 073
2. Muut pitkävaikutteiset menot	55 268	74 113
Aineettomat hyödykkeet yht.	220 771	188 186
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	839 766	933 233
2. Rakennukset	9 907 783	7 866 880
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 683 643	2 471 115
4. Koneet ja kalusto	349 602	235 646
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	276 668	984 491
Aineelliset hyödykkeet yht.	14 057 462	12 491 366
II Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 502 350	1 300 079
3. Muut lainasaamiset	55 326	55 326
Sijoitukset yht.	1 557 676	1 355 406
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 835 909	14 034 958
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	694 686	523 813
3. Muut saamiset	83 020	215 238
4. Siirtosaamiset	210 956	186 407
Lyhytaikaiset saamiset yht.	988 662	925 458
Saamiset yht.	988 662	925 458
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	377 223	282 604
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 365 886	1 208 061
VASTAAVAA YHT.	17 201 794	15 243 019

VASTATTAVAA	2 025	2 024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	2 864 217	2 864 217
IV Ed. tilikausien yli/alijäämä	4 638 216	4 497 337
V Tilikauden yli-/alijäämä	1 157 391	94 985
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 659 824	7 456 539
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR		
1. Poistoero	822 301	368 516
2. Vapaaehtoiset varaukset	-	500 000
POISTOERO JA VAP.EHT. VAR. YHT.	822 301	868 516
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.		
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 440 000	1 537 500
7. Muut velat	922 074	873 996
Pitkäaikainen vieras pääoma yht.	3 362 074	2 411 496
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	1 800 000	1 850 000
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	427 500	425 000
5. Saadut ennakot	22 741	13 405
6. Ostovelat	883 927	889 781
7. Muut velat	151 442	123 096
8. Siirtovelat	1 071 986	1 205 186
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	4 357 595	4 506 468
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 719 669	6 917 964
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 201 794	15 243 019
Omavaraisuusaste, %	56	57
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51	51
Kertynyt yli- (ali)jäämä, 1000 €	5 796	4 921
Kertynyt yli-(ali)jäämä, €/ asukas	2 477	1985
Lainakanta 31.12. 1 000 €	4 668	3 813
Lainakanta 31.12., €/ asukas	1 995	1 648
Lainat ja vastuut, 31.12. 1 000€	-	8 005
Lainat ja vastuut, €/ asukas	-	3 461
Lainasaamiset, 1000 €	55	55
Asukasmäärä	2 340	2 313

5. Kokonaistulot ja -menot

6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä

Muonion kunta

Tytäryhteisöt

Asunto Oy Kullero
Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu
Kiinteistö Oy Muonion Hilla
Kiinteistö Oy Muonion Lakka
Muonion ruoka- ja siivouspalvelut Oy

Kuntayhtymät

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Lapin Liitto
Lapin Jätehuolto kuntayhtymä

Osakkuusyhteisöt

Jerisjärven Huolto Oy

Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömät yhteisöt

Alamuonion Autola Oy
Kiinteistö Oy Muonion Virastotalo
Lap-IT
Tunturilapin kehitys ry

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		1
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	1	3
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	9	4

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 2026–2030 joulukuussa 2025. Strategiassa on kuvattu koko strategiakaudelle visio, kärkiteemat ja toimintaa ohjaavat periaatteet ja arvot. Muonion kuntastrategian kolme isoa osa-aluetta on älykkäästi sopeutuva ja kipinävoimainen kunta, vetovoimaa vahvuuksista ja elämänlaatua onnellisesta arjesta.

Omistajapolitiikan tavoitteena on edistää kuntakonsernin kestäväää toimintaa ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hallintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon suunnitelmallisuus, pitkäjänteisyys sekä pääoman käytön tehokkuus. Kunnan tavoitteiden mukaan tytäryhteisöjen ja osakkuus yhteisöjen tulee toimia niin, ettei niiden toimintaa tarvitse subventoida kunnan verorahoilla. Konserniohjeessa on määritelty, milloin tytäryhteisöjen on hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys päätettäviin toimenpiteisiin. Tytäryhteisöiltä odotetaan tiivistä yhteistyötä paitsi konsernijohtoon myös tarvittaessa muiden kunnan hallinnon alojen kanssa. Tytäryhteisöjen on toimitettava vuosittain kunnanhallitukselle taloussuunnitelma, johon sisältyy tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelma sekä tietoja muun muassa yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtuma

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu, Kiinteistö Oy Muonion Hilla, Kiinteistö Oy Muonion Lakka ja Asunto Oy Muonion Kullero hoidetaan kunnan elinvoimalautakunnan kiinteistöpalveluiden ja hallinnon talouspalveluiden toimesta.

Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n talous- ja palkanmaksupalvelut hoitaa Monetra Oy.

6.3.1 Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu

Perustiedot yhtiöstä

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontuun (ent. Kiinteistö Oy Iltintuvat) ovat fuusioituneet 30.6.2008 Asunto Oy Muonionkulma, Asunto Oy Ollintuvat ja Asunto Oy Pirkantuvat. Rakennuksia on 9 rivitaloa, joissa on 29 asuntoa sekä varastoja ja autokatoksia. Rakennukset on rakennettu vuosina 1983–89.

Hallitus ja tilintarkastajat

Juha Särkijärvi	puheenjohtaja
Jukka Korhonen	jäsen
Minna Back	jäsen
Manu Friman	1. hallituksen varajäsen

Tilintarkastaja
KPMG Oy Juha Väärälä

Hallitus on kokoontunut kaksi kertaa ja yhtiökokous kaksi kertaa.

Isännöinti- ja kiinteistöhuolto

Yhtiön isännöinti ja hallinnointi on hoidettu omistajan eli Muonion kunnan toimesta. Toimitusjohtajana on toiminut kunnan kunnossapitopäällikkö Pauli Uusitalo. Kiinteistön huollosta on vastannut Muonion kunta.

Vuokrat Huoneistojen vuokrat on sidottu elinkustannusindeksiin. Vuoden 2025 perusvuokra on keskimäärin 8,46 €/m². Peruskorjattujen huoneistojen vuokrat ovat 8,70 €/m². Peruskorjattuja huoneistoja on 10 kappaletta.

Vakuutukset

Kiinteistöllä on täysarvovakuutus LähiTapiolassa.

Talous Tilikauden hoitokate parantui -1 847,08 eurosta 45 870,04 euroon edelliseen vuoteen verrattuna, eli 47 717,12 euroa. Hoitokatteen paraneminen johtui pääosin edellisen vuoden asuntojen isoista korjauskustannuksista. Tilikauden tulos on voitollinen 2,01 euroa, kun se edellisenä vuonna oli tappiollinen -19 325,61 euroa. Tilikauden tulokseen vaikutti 27 121 euron asuintalovaraus. Yhtiö pystyi hoitamaan maksut ja velvoitteet ilman emon taloudellista tukea.

Käyttöaste Asuntojen käyttöaste vuonna 2025 oli 97,99 % huomioiden käytöstä poistetut huoneistot.

6.3.2 Kiinteistö Oy Muonion Hilla

Perustiedot yhtiöstä

Kultapuisto 11:81, Hillatie 3, 99300 Muonio

Osakkeet; 408 osaketta Muonion kunta (51 %) ja 392 osaketta North European Invest (49 %).

Rakennus, jossa on 10 asuntoa sekä autokatos ja varasto. Huoneistoneliömäärä 489 m². Rakennukset on rakennettu vuonna 2001.

Hallitus ja tilintarkastajat

Jukka Korhonen, puheenjohtaja, hallituksen jäsen

Minna Back, hallituksen jäsen

Jukka Haukkala, hallituksen jäsen

Pauli Uusitalo, vs. toimitusjohtaja

Tilintarkastaja

KPMG Oy Juha Väärälä

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa sekä yhtiökokous yhden kerran.

Isännöinti- ja kiinteistöhuolto

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut vs. kunnossapitopäällikkö Pauli Uusitalo. Kiinteistön huollosta on vastannut Muonion kunta.

Vuokrat Vuokrat on sidottu elinkustannusindeksiin. Asuntojen vuokrat ovat keskimäärin 10,20 €/m².

Vakuutukset

Kiinteistöllä on täysarvovakuutus LähiTapiolassa

Talous Tilikauden tulos oli 2,76 euroa voitollinen, johon vaikutti yhtiön tuloksesta tehty 12 135,00 euron asuintalovaraus. Tilikauden hoitokate kasvoi 193,88 euroa edellisestä vuodesta. Kiinteistön tuotot kasvoivat 2 373,12 euroa (3,9 %) ja kiinteistön hoitokulut samoin 2 179,24 euroa (8,2 %). Yhtiö ei pystynyt hoitamaan maksuja ja velvoitteita ilman emon taloudellista tukea (antolaina 19 406,54).

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja tilikauden jälkeen sekä arvio tulevasta kehityksestä

Tulevien vuosien investointihankkeena on kaikkien rakennuksien huoltomaalaus, kustannusarvio noin 38 000 euroa. Huoneiston vapautuessa tehdään tarvittavat pintaremontit, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 11 000 euroa.

Käyttöaste Vuoden 2025 asuntojen käyttöaste oli 100 %. 31.12.2025 kaikki asunnot olivat vuokratuina.

6.3.3 Kiinteistö Oy Muonion Lakka

Perustiedot yhtiöstä

Hillatie1, 99300 Muonio
Osakkeet; 408 osaketta Muonion kunta (51 %) ja 392 osaketta Harriniva Oy (49%)
Rakennus, jossa on 10 asuntoa sekä autokatos ja varasto.
Huoneistoneliömäärä 478 m². Rakennukset on rakennettu vuonna 2003.

Hallitus ja tilintarkastajat

Jukka Korhonen, puheenjohtaja, hallituksen jäsen
Minna Back, hallituksen jäsen
Pentti Leinonen, hallituksen jäsen
Pauli Uusitalo, vs. toimitusjohtaja

Tilintarkastaja KPMG Oy Juha Väärälä

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa sekä yhtiökokous yhden kerran.

Isännöinti- ja kiinteistöhuolto

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut vs. kunnossapitopäällikkö Pauli Uusitalo.
Kiinteistön huollosta on vastannut Muonion kunta.

Vuokrat Vuokrat on sidottu elinkustannusindeksiin. Asuntojen vuokrat ovat keskimäärin 9,39 €/m².

Vakuutukset

Kiinteistöllä on täysarvovakuutus LähiTapiolassa.

Talous Tilikauden tulos oli 4 741,74 euroa voitollinen. Tilikauden hoitokate parani 572,47 euroa edellisestä vuodesta. Kiinteistön tuotot kasvoivat 694,50 euroa (+1 %) ja kiinteistön hoitokulut samoin 340,03 euroa (0 %).

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja tilikauden jälkeen sekä arvio tulevasta kehityksestä

Tulevien vuosien investointihankkeena on kaikkien rakennuksien huoltomaalaus, kustannusarvio noin 38 000 euroa. Huoneiston vapautuessa tehdään tarvittavat pintaremontit, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 11 000 euroa.

Käyttöaste Vuoden 2025 asuntojen käyttöaste oli 97,29 %. 31.12.2025 kaikki asunnot olivat vuokratuina.

6.3.4 Asunto Oy Muonion Kullero

Perustiedot yhtiöstä

Y-tunnus 0724371–8, yhtiön rakennusten valmistumisvuosi on 1990. Rakennuksia on 2 rivitaloa, joissa on 8 huoneistoa, joihin kuhunkin kuuluu varasto ja autopaikka. Rakennuksen 1 pinta-ala on 284 m² ja rakennuksen 2 pinta-ala on 248 m², osakemäärä on 10 000 osaketta. Tiedot tontista: vuokratontti Muonion Kunta Leveämaa 178:49, vuokra-aika 1.1.1987 – 31.12.2037, kiinteistötunnus 498–401–0178–0054.

Hallitus ja tilintarkastajat

Juha Särkijärvi	puheenjohtaja
Jukka Korhonen	jäsen
Minna Back	jäsen
Manu Friman	1. hallituksen varajäsen

Tilintarkastaja	KPMG Oy Juha Väärälä
-----------------	----------------------

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa ja yhtiökokous yhden kerran.

Isännöinti- ja kiinteistönhuolto

Yhtiön isännöinti ja hallinnointi on hoidettu omistajan eli Muonion kunnan toimesta. Isännöitsijänä on toiminut kunnan vs. kunnossapitopäällikkö Pauli Uusitalo

Kiinteistön huollosta on vastannut Muonion kunta.

Talous Hoitovastike on ollut 0,55 €/osake ja vuokrat on sidottuna elinkustannusindeksiin. Peruskorjattuja huoneistoja on 7. Käyttökorvaukset peritään huoneistokohtaisen sähkön ja veden kulutuksen mukaan. Vuokralaiset maksavat itse kulutukseen perustuvan käyttösähkön ja veden.

Yhtiö sai myönteisen päätöksen vapaaehtoisesta velkasaneerauksesta Valtiokonttorilta 14.1.2011.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuoden 2024 käyttöaste oli 91,21 %.

Kulleron vastikkeet laskutetaan emolta, Muonion kunnalta, joka puolestaan laskuttaa vuokrat asukkailta. Vuoden 2024 alusta vastike peritään yhtiöjärjestyksen mukaisesti osakkeiden perusteella ei neliömäärien. Osakepääoma on 33 637,59 euroa (3,363759 €/osake).

Muut yhtiön tilan ja toiminnan kannalta tärkeät asiat käyvät ilmi tuloslaskelmasta ja ta-seesta liitteineen.

Vakuutukset

Yhtiöllä on kiinteistön täysarvovakuutus LähiTapiolassa.

6.3.5 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy

Kunta yhtiöittää ruoka- ja siivouspalvelut 1.1.2024 alkaen ja yhtiön toimitusjohtajana toimii ravitsemis- ja siisteyspäällikkö. Perustettavaan yhtiöön siirtyy myös kunnan työpajan kuljetuspalvelut. Kuljetuspalvelut hoitavat ruoan ja muiden tarvikkeiden kuljetuksia kunnan yksiköille, palveluasumisyksiköille, hyvinvointikeskukseen sekä eri sidosryhmien yksiköihin. Yhtiö jatkaa toimintaa keskuskeittiön ja kunnan tiloissa.

Keskuskeittiö toimii Lappian toimipisteessä ja tuottaa ruokapalveluja mm. kouluille, päiväkodeille, työpajalle ja Lapin hyvinvointialueen ikäihmisten palveluasumisyksiköihin, vuodeosastolle ja kehitysvammaisten päivätoimintaan sekä kotipalvelun asiakkaille. Keskuskeittiön ravintola on avoinna myös ulkopuolisille asiakkaille.

Keskuskeittiö toimii arkipäivisin klo 7.00–15.00 ja lounastarjoilu toteutetaan koulujen toimintapäivinä. Aterioita valmistetaan kouluvuoden aikana:

- lounaat 480 kpl/pvä
- päivälliset 60 kpl/pvä
- oheistuotteet, kokoustarjoilut ja kahvilatuotteet

Siisteyspalvelua tuotetaan arkisin klo 5.00–15.00 kunnan kiinteistöille ja Ammattiopisto Lappialle.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Ruokapalvelu edistää hyvinvointia ja tarjoavat asiakkaille mahdollisimman terveellistä sekä maistuvaa ruokaa. Keskuskeittiön tavoite on tuottaa hyvää ja ravitsevaa ruokaa elintarvikelain asettamien suositusten mukaisesti. Tavoitteena on lisätä kestävästi kasvisten käyttöä ja minimoida ruokailun väliin jättävät asiakkaat.

Siisteyspalvelut huolehtivat kiinteistöjen puhtaanapidosta ylläpito- ja perussiivouksin.

Suurin tavoite on uuden Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n toiminnan kehittäminen käynnistämisen jälkeen.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

indikaattori	2023	2021	2019	2017
kouluruuan väliin jättävät oppilaat 8.–9.lk	-	37,5	26,8	39,5

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

- Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n yhtiön rakenteen ja palveluiden kehittäminen. Vuonna 2025 palkattiin siivouspalveluohjaaja ja ruokapalveluohjaaja kehittämään yhtiön toimintaa yhdessä toimitusjohtajan kanssa.
- Yhtenäiskoulun kouluruoan menekkiin vaikuttaminen. 2025 pidettiin asiakastytyväisyyskysely, jonka pohjalta ruokalistalle tehtiin muutoksia. Ruokaluja myös porrastettiin paremmaksi ja alakoululle avattiin päiväkotiruokala, jossa ruokailee myös esikoulun ja 1 luokan oppilaat, tämä rauhoittaa yläkoulun ruokailuja.
- Uusien ravitsemissuositusten mukainen reseptiikan kehittäminen. Uuden reseptiikan kokeilu ja muutama uusi ruoka otettu ruokalistalle.
- Yhteistyö Lapin hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Ekologisen kestävyys ja luontoympäristön vahvistaminen; ravinnon hiilijalanjäljen hallitseminen	Lähiruuan (Lappi) käyttäminen keskimäärin 3 viikon välein. Alueen ihmisten kannustaminen laadukkaan lähiruuan tuottamiseen, riittävä määräraha-varaus lähiruokaan.	Lähiruokapäiviä vähintään 15 päivää/vuosi	Lähiruokapäivät toteutuivat suunnitellusti 8/2025 asti. Tämän jälkeen muoniolainen kalayritys lopetti toiminnan emmekä enää saaneet paikallista kalaa asiakkaille.
Luotettava yhteistyökumppani; sidosryhmätyöskentely	Sidosryhmätapaamiset (2 krt/vuosi)	Toteutuneet sidosryhmätapaamiset	Sidosryhmätapaamiset toteutuivat suunnitellusti huhtikuussa 2025 ja joulukuussa 2025.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kotikonnun ja Kulleron taloudellinen tilanne on pysynyt vuosia kohtuullisen hyvänä niiden todella hyvän käyttö asteen johdosta, mutta etenkin Kiinteistö Oy Hillalla on ollut tilapäisiä taloudellisia haasteita vuonna 2025. Taloyhtiöiden kohentuneesta yleisestä taloudellisista tilanteesta johtuen on arvioitu jo aikaisempaan vuonna, että etenkin Kotikonnun, Kiinteistö Oy Hillan ja Lakan mahdollista fuusiointia voitaisiin selvittää. Tarkoitus on, että osana kunnan älykkään sopeuttamisen ohjelmaa tarkistettaisiin myös yleisesti konsernirakennetta. Kaikki kuntakonsernin yhtiöt ovat hallituksissaan loppuvuonna 2024 käsitelleet, että aletaan laatia näihin kiinteistöohjelma, jossa mm. linjataan investointitarpeet ja kartoitetaan kokonaiskuva syvällisemmin, tähän ohjelmaan palataan myös osana älykkään sopeuttamisen valmistelua. Kiinteistö Oy Muonion Kotikonnun haasteena on ollut Iltitie 1:n ja 3:n talojen rakenteelliset kysymykset, jonka vuoksi taloyhtiön osa asunnoista on ollut vajaakäytöllä.

Kunnan asuntotarjonnassa on tapahtunut talousarviovuoden 2024 aikana parannusta yksityisten rakennuttajien toimesta, ja alkuvuonna 2025 valmistui isompi yksityisen rivitalohanke. Lisää asuntohankkeita tarvittaisiin kuntaan asumisen haasteiden ratkaisemiseksi. Kunta on hakenut yhdessä Inarin kunnan kanssa pilottihanketta, jolla pyritään saamaan rakentamaan ekologisia pienomakotitaloja kuntaan.

Kuntakonsernin osalta aloitettiin vuonna 2025 omistajaohjauksellinen valmistelu, jossa linjataan mm. tulevaisuuden toimenpiteet kunnan omistamien kiinteistöjen suhteen (mm. toteutettavat investoinnit, mahdollinen myynti), linjaus on ollut valtuuston käsittelyssä alkuvuodesta 2026. Korkea vuokra-aste on ehdoton edellytys yhtiöiden taloudelliselle omavaraisuudelle. Todennäköistä on, että kunnan omistamien yhtiöiden hyvä vuokra-aste tulee

edelleenkin olemaan korkea, mutta Kotikonnun taloudellinen tilanne tulee eittämättä heikkenemään, tämän myyntiratkaisut on toteutettava mahdollisimman pian. Asunto Oy Kulleron kyky selviytyä asuntojen perusparannuksista on haasteellista yhtiön pienuuden vuoksi. Kulleron vapaaehtoinen velkasaneeraus Valtiokonttorin kanssa jatkuu vuoteen 2031 asti.

On tärkeää, että selkeä kiinteistöohjelma päivitetään koskemaan koko konsernia – niin emon kuin yhtiöiden hallituksien pitää löytää yhteinen linja tulevaisuuden ratkaisuille. Niin yhtiöiden kuin emonkin rajallisten investointi resurssien vuoksi tulevien vuosien suurimpia haasteita on pitää vuokrattavat asunnot niin hyvässä kunnossa, että ne voidaan ilman keskeytyksiä pitää vuokrattuna.

Muonion Ruoka- ja siivouspalvelut Oy:n taloudellinen tilanne on vakaa, tosin Lapin hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksilla on vaikutusta yhtiön toimintaan ja liikevaihtoon. Vuoden 2025 alussa on tarkistettu organisaatorakennetta ja vahvistettu tätä palveluohjaajien tehtävien myötä niin siivous- kuin ruokapalveluissa. Alkuvuonna 2025 tarkistettiin yhtiön hallituksen kokoonpanoa. Lappian ja Laphan kanssa käydään läpi sopimustarkastelua sekä jatketaan osakeantivalmistelua; tavoitetilä on, että em. molemmat organisaatiot tulevat 10 %:lla osakkaaksi Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:hyn alkuvuonna 2026.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus hyväksyi kunnan konserniohjeen 7.12.2020 § 264. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtaja toimii konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjat tavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kunnan omistamissa tytäryhtiöissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä on kunnanhallituksen valitsema yhtiökokousedustaja. Kunnanhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kunnassa vastaa kunnanhallitus ja sen valvontavastuu on kunnanjohtajalla ja toteuttamisvastuu tilivelvollisilla. Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto. Kuntakonsernissa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta.

Tytäryhteisöjen hallitukset, toimitusjohtaja ja muut yhteisöjen yksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä yhteisön toimintakertomuksessa vuosittain ja tarvittaessa myös osavuosisikatsauksissa. Mikäli tytäryhteisössä havaitaan tilikaudella uusia ja merkittäviä riskejä, tulee niistä raportoida viipymättä konsernijohtolle. Lisäksi tulee varmistaa, että raportoinnin perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin. Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	5329	5161
Toimintakulut	-14727	-14431
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	4
Toimintakate	-9397	-9266
Verotulot	7060	6155
Valtionosuudet	5202	4539
Rahoitustuotot ja -kulut	-81	-131
Korkotuotot	13	17
Muut rahoitustuotot	12	11
Korkokulut	-102	-155
Muut rahoituskulut	-4	-4
Vuosikate	2797	1296
Poistot ja arvonalentumiset	-1478	-996
Suun. mukaiset poistot	-1096	
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-382	
Satunnaiset erät	1	20
Tilikauden tulos	1306	321
Tilinpäätössiirrot	16	-2
Tilikauden verot		-21
Laskennalliset verot		-3
Vähemmistöosuudet		-3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1290	292
Toimintatuotot/Toimintakulut, -%	35,28 %	35,76 %
Vuosikate/Poistot-%	254,49	130,18 %
Vuosikate, euroa/asukas	1189,48	560
Asukaslukumäärä	2340	2313

johon vaikutti yhtiön tu-
loksesta tehty
12 135,00 euron asuin-
talovaraus

Konsernin rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2025		2024	
	1 000 €		1 000 €	
Vuosikate	2 763		1 296	
Satunnaiset erät	1		20	
Tilikauden verot	-		21	
Tulorahoituksen korjauserät	-		4	
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 764		1 292	
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-	3 441	-	1 615
Rahoitusosuudet investointeihin		98		16
Pysyvien vastaavien hyödykk. Luovutustulot		120		24
Investointien rahavirta yhteensä	-	3 223	-	1 575
Toiminnan ja invest. rahavirta	-	459	-	283
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainojen lisäykset		-		-
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 400		1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	425	-	556
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	52	-	649
Oman pääoman muutokset		46		40
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant. varojen ja pääoman muutokset		44	-	1
Vaihto-omaisuuden muutos	-	1	-	7
Saamisten muutos	-	16		373
Korottomien velkojen muutos		264		296
Rahoituksen rahavirta		1 260		497
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		800		1 237
Rahavarat 1.1.				1 023
Rahavarojen muutos		380		213
Toiminnan ja inv. Rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				2 201
Investointien tulorahoitus %				82
Laskennallinen lainanhoitokate				2
Kassan riittävyys				27
Asukasmäärä		2 340		2 313

Konsernin tase					
VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA		
	1 000 €	1 000 €	OMA PÄÄOMA	9400	8464
PYSYVÄT VASTAAVAT			Peruspääoma	2864	2864
			Säätiöiden ja yhdistysten po	12	12
Aineettomat hyödykkeet	231	202	Muut omat rahastot	49	51
Aineettomat hyödykkeet	167	116	Ylijäämä, ed. tilikaudet	5387	5245
Muut pitkävaikutteiset menot	64	85	Tilikauden yli-/alijäämä	126	292
Ennakkomaksut			VÄHEMMISTÖOSUUDET	8	8
Aineelliset hyödykkeet	15226	13681			
Maa- ja vesialueet	889	982	POISTOERO		
Rakennukset	10607	8472			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3100	2912	PAKOLLISET VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	340	279	Eläkevaraukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1	Muut pakolliset varaukset		
Enn.maks. ja kesk.er.hankinnat	289	1035	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	177	223
			Valtion toimeksiannot	132	176
Sijoitukset	537	316	Lahjoitusrahastojen pääomat	0	0
Osakkuusyhteisöosuudet	269	128	Muut toimeksiantojen pääomat	45	48
Muut osakkeet ja osuudet	249	189			
Joukkovelkakirjalainasaamiset			VIERAS PÄÄOMA	8861	8138
Muut saamiset	19		Pitkäaikainen	4078	3180
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2440	1538
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	178	223	Lainat julkisyhteisöiltä	741	820
Valtion toimeksiannot		0	Lainat konsernin sisältä		
Lahjoitusrahastojen varat		0	Saadut ennakot		
Muut toimeksiantojen varat	178	223	Liittymismaksut ja muut velat	877	822
VAIHTUVAT VASTAAVAT:			Lyhytaikainen	4783	4958
Vaihto-omaisuus	6	7	Joukkovelkakirjalainat	1800	1850
Aineet ja tarvikkeet	6	7	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	428	425
Ennakkomaksut			Lainat julkisyhteisöiltä	60	81
			Lainat muilta luotonantajilta		
SAAMISET	1258	1168	Saadut ennakot	42	44
Pitkäaikaiset saamiset		1	Ostovelat	923	914
Myyntisaamiset			Liittymismak. Ja muut velat	217	181
Lainasaamiset			Siirtovelat	1303	1449
Muut saamiset			Laskennalliset verovelat	12	14
Siirtosaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18645	16833
Lyhytaikaiset saamiset	833	1167	KONSERNIN TASEEN TUNNUSLUVUT		
Myyntisaamiset		714	Omavaraisuusaste	50,41 %	50,41 %
Lainasaamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus	53,98 %	51,05 %
Muut saamiset	319	380	Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	5513	5537
Siirtosaamiset		72	Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	2356	2394
Rahoitusarvopaperit		106	Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	0	4714
Osakkeet ja osuudet			Konsernin lainat €/asukas	0	2038
Sijoitukset rahamarkkinainst.	106	106	Kons. Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	0	8914
Muut arvopaperit			Kons. Lainat ja vuokravastuut €/asukas	0	3854
Rahat ja pankkisaamiset	1402	1131	Kons. Lainasaamiset 31.12. 1000 €	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18645	16833	Asukasmäärä	2340	2313

7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 1 111 176,44 euroa. Tilikauden tulokseen kirjataan poistoeron vähennykset, jotka ovat yläasteen saneerauksen (12 881,20 euroa), terveyskeskuksen vuodeosaston saneerauksen (16 666,67 euroa) ja päiväkodin (16 666,67) poistoeron investointivarausten purkuja, yhteensä 46 214,54 euroa. Tilikauden ylijäämä, 1 157 390,98 euroa, siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet

Kunnalla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Vuoden 2024 jälkeen taseessa oli edellisten tilikausien ylijäämää 4 497 337 euroa.

Vuoden 2026 talousarvion tilikauden ylijäämäksi on arvioitu 471 119 euroa ja suunnitelma-
vuosien 2026–2027 ylijäämäennuste on yhteensä 552 689 euroa. Talousarvio on tasapainossa suunnitelmavuosien aikana eivätkä kriisikuntakriteerit täyty. Toimintamenoja pysyvästi alentavia toiminnallisia ja rakenteellisia ratkaisuja tulee aktiivisesti hakea ja toteuttaa. Palvelutuotannon taksaperusteita tulee tarkastaa tarpeen mukaan ja maksuja vähintään vuosittain. Tulopohjan kasvattamiseksi tehdään mm. uuden kuntastrategian ja asunto- ja maapoliittisen ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Kuntayhteistyöllä haetaan tehostamista ja uusia toimintatapoja. Kunnan toimintojen ja velvoitteiden muuttuessa henkilöstön ja toiminnan yhteensovittamisia tulee tarkastella jatkuvasti.

8. Toteutumisvertailu, talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

8.1.1 Vaalit

tulot ja menot	ta + muutos	toteuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma-%
toimintatulot	9 000		9 000		0 %
toimintamenot	-15 615	-11 846	-3 770		76 %
toimintakate (sitova)	-6 615	-11 846	5 231		179 %
poistot					
vyörytyserät					
kate yhteensä	-6 615	-11 846	5 231		179 %

8.1.2 Tarkastuslautakunta

Tehtävän kuvaus ja palvelulupaus

Hallinnon ja talouden tarkastus ja arvioinnin järjestäminen.

Tehtävän yleistavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävä on kuntalain mukaisen tilintarkastuksen järjestäminen ja tavoitteena saada toimikautensa aikana kattava kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä siitä, miten palvelualueet toteuttavat ja saavuttavat valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet. Tarkastuslautakunta pyrkii omilla toimenpiteillään vaikuttamaan siihen, että kunnan toiminta järjestetään kuntalaisten kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla.

Tilintarkastusyhteisö on kaudella 2023–2027 KPMG Oy ja päävastuullinen tilintarkastaja on Juha Väärälä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Elinvoimapalvelut: Toimintaan tutustuminen seuraavien aihealueiden osalta: - Investoinnit - Vesihuoltolaitos - Jerisjärven huolto	Tutustutaan palvelualueen asettamiin toiminnallisiin tavoitteisiin kyseisissä yksiköissä. Kuullaan viranhaltijoita/ asiansajia ja selvitetään: Investointien toteuma Vesihuoltolaitoksen saneeraus tilanne Jerisjärven huollon toiminnan edistyminen.	Onko ko. palvelualueen ja yksikön toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 saavutettu (kyllä / ei) Tarkastuslautakunta saa tehtyä arvioinnin arviointikertomukseen	Tarkastuslautakunta laati saatujen tietojen pohjalta arvioinnin arviointikertomukseen vuodelle 2024. Tarkastuslautakunta kuuli elinvoimajohtajaa kunnan kiinteistöjen ja vesi- ja viemärlaitoksen tilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä sekä lisäksi Torasieppi-Jeris vesiputken töiden etenemisestä.
Keskushallinto: Toimintaan tutustuminen seuraavien palveluyksiköiden osalta: Taloushallinto	Tutustutaan palvelualueen asettamiin toiminnallisiin tavoitteisiin kyseisissä yksiköissä.	Onko ko. palvelualueen ja yksikön toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 saavutettu (kyllä / ei)	Tarkastuslautakunta laati saatujen tietojen pohjalta arvioinnin arviointikertomukseen vuodelle 2024.

Palkkahallinto	Kuullaan viranhaltijoita/ asiansaajia ja muodostetaan tilannekuva taloushallinnon henkilöstömuutosten vaikutuksista. Arvioidaan palkkahallinnon ulkoistamisen jälkeistä toimintaa.	Tarkastuslautakunta saa tehtyä arvioinnin arviointikertomukseen	Tarkastuslautakunta ei kuullut talous- ja palkkahallinnon viranhaltijoita vuoden 2025 aikana.
Sivistyspalvelut: Toimintaan tutustuminen seuraavien palveluyksiköiden osalta: - Perusopetus - Lukio	Tutustutaan palvelualueen asettamiin toiminnallisiin tavoitteisiin kyseisissä yksiköissä. Kuullaan viranhaltijoita/ asiansaajia ja selvitetään henkilöstön työhyvinvoinnin tilannekuva.	Onko ko. palvelualueen ja yksikön toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 saavutettu (kyllä / ei) Tarkastuslautakunta saa tehtyä arvioinnin arviointikertomukseen	Tarkastuslautakunta laati saatujen tietojen pohjalta arvioinnin arviointikertomukseen vuodelle 2024. Tarkastuslautakunta kuuli perusopetuksen rehtoria ja lukion vs. rehtoria ajankohtaisista asioista. Tarkastuslautakunta ei vierailut kyseisissä yksiköissä, vaan se vieraili uudella päiväkodilla ja kuuli myös varhaiskasvatusvastaavalta ajankohtaisista asioista.

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	poikkeama %
toimintamenot	-13 832	-18 036	4 204		130 %
toimintakate (sitova)	-13 832	-18 036	4 204		130 %
poistot					
vyörytyserät					
kate yhteensä	-13 832	-18 036	4 204		130 %

8.1.3 Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta. Elinvoimajaosto on kunnanhallituksen alainen jaosto.

Yleishallinto (hallinto- ja talouspalvelut)

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja talouspalveluiden keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovittamisessa, suunnittelussa ja johtamisessa. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloutta ja kuntakonsernin muuta toimintaa. Hallinto- ja talouspalvelut vastaa valtuuston, hallituksen, keskusvaalilautakunnan ja yhteistoimintaryhmän sihteerin tehtävistä.

Yleishallinnon tehtäväalueelle kuuluu hallinto- ja tukipalvelut ja taloushallinto sekä tehtäväyksikköinä henkilöstöhallinto, sisäinen viestintä ja tiedottaminen. Palvelualueen kokonaisuus on pieni suhteessa elinvoima- ja sivistyspalveluihin, joten tehtäväalueella kunnanhallituksen alla yleishallinto (hallinto- ja talouspalvelut) on talousarviossa sitova taso.

Taloushallintopalvelua myydään kunnan omistamille kiinteistöyhtiöille Kotikontu, Hilla ja Lakka sekä asuntoyhtiö Kullerolle. Yleishallinnon myöntämiin avustuksiin sisältyy määräraha kunnan toimintojen järjestämiseksi kylillä, jossa ei ole kunnan kiinteistöä.

Vuonna 2025 kunta oli mukana USO8 -verkostossa, joka painottuu nimenomaan luottamushenkilöiden koulutukseen. Kehittämishankkeisiin varattiin Leader Tunturi-Lapin kautta tulevan EU-hankerahan kuntaosuus. Tunturi-Lapin Kehitys ry:n toimintaan oli 40 000 euron määräraha ja kunta oli em. yhdistyksen kautta Lapin elokuvakomissiossa mukana erillisellä määrärahalla. Kunta toteutti ensilumen ja FIS- tykkikisojen strategisia kumppanuussopimuksia. Kunta muisti vastasyntyneitä muoniolaisia vauvoja yleishallinnon kautta vauvarahalla.

Hallinto- ja talouspalvelut osallistui mm. Laphan kanssa sote -kiinteistöjen vuokrasopimusneuvotteluihin, valmisteli Jerisjärven Huolto Oy:n kanssa eri sopimuksia vesi- ja viemärijäston osalta ja sote -kiinteistöjen yhtiöittämistarkastelun kokonaisuuteen. Hallinto- ja talouspalvelut oli tiivisti mukana eri kaavoitusprosesseissa ja kunta- ja aluevaalit koordinoitiin yleishallinnosta.

Hallinto- ja talouspalvelut sitoutuvat toiminnassaan ja toimenpiteillään vuonna 2025 edistämään yhteisiä linjauksia ennaltaehkäisevän päihdetyön, kuntastrategian ja hyvinvointijohtamisen, valmius- ja varautumistyön, kansainvälisyyden ja yhdenvertaisuuden, yhteistyön (sis. järjestöyhteistyö, kuntayhteistyö) ja kestävä kehityksen osalta. Käytännössä on esim. päivitetty henkilöstöohjeistuksia ja siirrytty erilaisiin ratkaisuihin lähes paperittomaan toimistoon. Kestävä kuntastrategian päivitystyö toteutettiin vuoden 2025 aikana. Valmius- ja varautumisasiakirjoja on päivitetty, em. teemoissa on osallistuttu koulutuksiin sekä erilaisiin sidosryhmätilaisuuksiin (ks. sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan -luku).

Hallinto- ja tukipalvelut

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelut järjestää luottamushenkilöille ja henkilöstölle edellytykset toimintaan tuottamalla kustannustehokkaasti hallinto- ja toimistopalvelut. Tehtäväalue tuottaa mm. käytännön toimintaedellytykset toimielimille, vastaa kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta sekä vastaa vaalien järjestämisestä. Hallinto- ja tukipalveluiden tehtäviin kuuluu myös tiedonhallinta, tietohallinto ja arkistointi sekä valmiuden ja varautumisen koordinointi ja kehittäminen.

Tehtäväaluevastaava: hallintojohtaja

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Keskeisinä toimintaympäristön muutoksina on kasvava paine kestävään konsernirakenne-tarkasteluun (mm. toimintaympäristön muutokset, kuntastrategia), valmius- ja varautumisasiakirjojen päivittäminen, kriisinhallinta sekä valmius- ja varautumistyö. Kriittinen tietohallinto, ICT- ja laiteturvallisuus ovat keskiössä. Näihin teemoihin on otettu tarkemmin kantaa vuoden 2025 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan analyysissä.

Toimintaympäristön muutokset haastavat tiiviimpään sisäiseen yhteistyöhön ja kuntayhteistyöhön (mm. kulurakenteen tiivistäminen ja resurssitehokkuus, kunnan uudet velvollisuudet sekä erilaiset valtakunnalliset uudistukset mm. valtionosuusjärjestelmän ja hankintalain osalta). Kunnan sisäisenä toimintaympäristön muutoksena on kunnantalon muuttamiseen liittyvään prosessiin varautuminen (mm. arkistojen digitointi, seulonta ja siirto).

Keskeisinä painopisteinä olivat:

- vaalien järjestäminen
- tiedonhallinnan ja asiahallinnan kehittäminen sekä tekoälyn hyödyntäminen
- valmius- ja varautumisasioiden johtaminen
- kuntastrategian ja konsernirakenteen päivittäminen.

Seuraamme palvelulupausten vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kunnassa käytetään ennakkoarviointia (EVA), K/E	E				K	-	-
hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimet (TEA-viisari)	-	60	61	61	55	49	49
HYTE- kerroin		66 / n.48 000 € (53. sija kaikista kunnista)					
TEA- viisari, kuntajohto	80	-	64	-	71	-	38
Äänestysaktiivisuus	59 % kuntavaalit 55 % aluevaalit	70,1 % / 66,4 % presidentinvaali 1. / 2. kierros 37,2 % EU vaalit	66 % edus- kunta	43,2 % alue	54,1 % kunta	-	67,6 % EU vaalit

Henkilöstöhallinto

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on tukea johtoa ja palvelualueita siten, että ne voivat saavuttaa omat tavoitteensa kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Tähän pyritään rekrytointien yhtenäistämällä ja henkilöstösuunnittelun kehittämällä sekä henkilöstön palvelusuhdeasioihin, koulutus-, kehittämis- ja esimiestehtäviin liittyvällä neuvonnalla ja asiantuntijatuella.

Yleistavoitteena henkilöstöhallinnolla on, että kunnassa työskentelee hyvinvoiva, motivoitunut ja kehittämismyönteinen henkilöstö, joka sitoutuu tiiviisti kuntaorganisaatioon ja sen asettamien tavoitteiden toteuttamiseen. Kuntastrategiassa on todettu, että pidämme huolta henkilöstöstämme ja kannustamme työntekijöitä kehittämään osaamistaan.

Tehtäväaluevastaava: hallintojohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: hallinto- ja henkilöstösuunnittelija

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuonna 2025 toimintaympäristön muutoksissa oli leimaavaa mittavat valtakunnalliset uudistukset. Valtakunnallisen tasopalkkajärjestelmän toimeenpano aloitettiin alkuvuodesta 2025 ja saatiin tuloksellisesti saatettua valmiiksi määräaikaan 1.10.2025 mennessä. Uudis-

tus koski kaikkia KVTES ja OVTES osio G alaisia työntekijöitä ja oli laajuudeltaan merkittävä. Muutoksessa palkkarakenne muuttui kaikilla, mutta palkkoihin tällä oli Muonion kunnassa vähäinen vaikutus onnistuneesti rakennetun TVA-järjestelmän ansiosta.

Yhtiön henkilöstö siirtyi noudattamaan uutta KT:n yrityssektorin yleistä työehtosopimusta (YTES) 1.5.2025 alkaen.

Työhyvinvointitoiminnan kehittäminen jatkui aktiivisena. Maaliskuussa 2025 toteutettiin laaja työelämän laadun mittaust, QWL (Quality of Working Life). QWL-kysely on älykäs henkilöstökysely, joka tuottaa viidentoista kohdennetun ja tieteellisesti validoidun kysymyksen avulla työelämän laadun indeksin, eli QWL-indeksin. QWL-indeksi selittää työhyvinvoinnin ja tuottavuuden välisen yhteyden ja toimii suoraan henkilöstön suorituskykymittarina.

Vuoden aikana päivitettiin useita henkilöstöohjeita sekä kehitettiin uusia toimintamalleja. Näillä toiminnoilla vahvistetaan henkilöstön itseohjautuvuutta, esihenkilötyön sujuvuutta ja yhtenäistä toimintamallia.

Palkkahallinnon ulkoistaminen Monetra Oy:lle lisäsi henkilöstön ja esihenkilöiden vastuuta järjestelmien hallinnassa. Vuoden aikana luovuttiin myös pääsääntöisesti kokonaan paperisesta asioinnista palkkahallinnon suuntaan ja siirryttiin sähköiseen asiointiin. Osa henkilöstöstä otti käyttöön uuden työajanseurantajärjestelmän ja sitä kautta saatiin yhteensopivat järjestelmät palkkahallinnon ja työajanseurannan välille.

Kokonaisvaltaiset työterveyshuollon palvelut Muonion kuntakonsernille vuonna 2025 tuotti Pihlajalinna Oy ajalla 1.1.–31.5.2025 ja Terveystalo Oy 1.6.–31.12.2025. Terveystalon kanssa tehtiin kuuden vuoden työterveyshuoltosopimus. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa oli aktiivista ja painottui varhaisen tuen toimiin sekä ennaltaehkäisevään työterveys-työhön.

Vuoden 2025 aikana ei aloitettu uusia työterveyshuollon työpaikkaselvitysprosesseja. Inarin ja Sodankylän kanssa aloitettiin kuntayhteistyö KIILA-kuntoutuskurssien toteuttamiseksi. Näihin saatiin ryhmäkuntoutukset opetushenkilöstölle ja muulle henkilöstölle sekä yksilökuntoutukset esihenkilöille.

Henkilöstöllä on käytössä Eduhousen verkkokoulutustarjonta. Vuoden 2025 aikana Eduhousen palvelussa suoritettiin 71 koulutusta. Henkilöstöllä on käytössä Epassi-etuus hyvinvoinnin edistämiseksi vapaa-ajalla.

Käytössämme on väärinkäytösilmoituskanava (Whistleblower), jonka kautta kunnan viranhaltijat ja työntekijät voivat ilmoittaa lainvastaisesta toiminnasta tai väärinkäytöksistä.

Seuraamme palvelulupausten vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021	2020
henkilöstön sairauspoissaolot kpv/vuosi (henkilöstökertomus)	21,2	24,6	27 (palkalliset ja palkattomat)	26,9	17,6	16,4
henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettu, K/E	K	K	K	E	E	E

koulutuspäivät henki- lötyövuosissa	1,0	0,70	0,70	0,30	0,40	0,40
--	-----	------	------	------	------	------

Taloushallinto

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Taloushallinto tuottaa kuntakonsernille sekä ulkopuolisille sidosryhmille ja yhteistyötahoille kirjanpito- ja muut laskentatoimen palvelut. Ajantasaisen ja oikea-aikaisen sekä virheettömän ja relevantin tiedon tuottaminen palvelee kunnan johtoa ja palvelualueita taloudellisen tiedon seuraamisessa ja analysoinnissa ja toimii siten talouteen perustuvan tiedolla johtamisen perustana.

Tehtäväaluevastaava: talouspäällikkö

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toimintaympäristön keskeisinä muutoksina on tunnistettu vos-uudistukseen varautuminen sekä kestävänsä konsernirakenteen valmistelu. Tiedolla johtamisen sekä strategisten taloustiedon tuottamisen merkitys korostuu entisestään nopeasyklisistä toimintaympäristön muutosten vuoksi. Automatisaation hyödyntäminen ja ohjelmistojen elinkaarimallin sekä yhteensovittamisen tiiviimpi huomioiminen kunnan palveluissa on keskeistä. Sisäisistä toimintaympäristön muutoksista merkittävimpiä ovat sisäiset henkilöstömuutokset ja palkkahallinnon ulkoistaminen Monetra Oy:lle 1.1.2025 alkaen.

Vuonna 2025 aloitettiin omana projektina Intime -taloushallintojärjestelmän päivittäminen Wintimeen.

Talouspalveluiden keskeiset painopisteet ovat seuraavat:

- taloushallinnon automatisaation hyödyntäminen ja resurssiviisaat ratkaisut
- Ajantasainen taloustieto osana strategista johtamista
- Uuden palkkahallinnon juurruttaminen ja yhteensovittaminen.

Seuraamme palvelulupausten vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021	2020
lainakanta euroa / asukas (info 3180)	1 995	1 648	1 694	2 546	2 872	2 780
taloudellinen huoltosuhde (ind 182)	-	126,1	135,6	130,9	140,3	157,5
kunnan vuosikate / asukas (info 3178)	1039	388	845	1 111	874	1 099

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Kuntastrategian päivittäminen ja konsernijohtamisen tehostaminen	Kuntastrategian valmistelu ja strategisten asiakirjojen työryhmään osallistuminen (laaja hyvinvointikertomus, elinkeino- ja matkailuohjelma)	Päivitetty kuntastrategia valmis K/E Strategisten asiakirjojen työryhmiin osallistuttu K/E	K K

	Linjaus ennakkovaikutusten arviointiin (EVA)	Linjaus evaukseen on tehty K/E E	
	Konsernirakenne- ja luottamushenkilörakenteen valmistelu vuodelle 2026	Konsernirakenne- ja luottamushenkilörakenne valmis toimeenpantavaksi v. 2026 K/E	E
Valmius- ja varautumisasioiden johtaminen ja sisäisen valvonnan ohjeistus	Valmius- ja varautumisasiakirjojen laadinta Valmius- ja varautumiskoulutuksiin/tilaisuuksiin osallistuminen Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta terävöitetty	Valmius- ja varautumisasiakirjat valmiina vuoden 2025 aikana, K/E Valmius- ja varautumisen koulutuksiin/tilaisuuksiin osallistuttu 1km. Päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus, K/E	K, 3 kpl: Lappi25- harjoitus; PAPU: suunnittelu ja harjoittelu; Läntisen pelastusalueen kuntien ja viranomaisten väliseen varautumisen yhteistyöpalaveri + sidosryhmätapaamiset E
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Asiahallinnon kehittäminen	Arkiston muuttamisprosessin suunnittelu ja mahdollinen käynnistäminen Arkiston seulonta, digitalisointi, asiahallintasuunnitelma laadittu, K/E	Arkiston muuttaminen suunniteltu tai/ja osin toteutettu, K/E Asiahallintasuunnitelma laadittu, K/E	K E
Ketterä, kokeileva ja osallistava toiminta; Tekoäly osana hallintoa	Tekoälyn hyödyntäminen osana hallinto- ja talouspalveluita	Tekoälyhankkeeseen osallistuminen, K/E Käynnissä tekoälyä hyödyntäviä prosesseja tai toimintoja, K/E	E, yhteinen hanke ei toteutunut K
Rakentava keskustelukulttuuri ja vuoropuhelu, Tyytyväinen, yhteistyökykyinen ja osaava henkilökunta; Hyvinvoivan toimintakulttuurin vahvistaminen	Puheeksi ottamisen ja puuttumisen toimintamallien vahvistaminen Kehityskeskustelukäytännön vakiinnuttaminen vuosikelloon Turvallisen tilan pelisäännöt	Puheeksi ottamisen ja puuttumisen ohjeistus laadittu sekä perehdytys, K/E Kaikissa yksiköissä samaan vuosikelloon kehityskeskustelut, K/E Turvallisen tilan pelisäännöt laadittu, K/E Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen, K/E	K E, kehityskeskustelukäytäntö vahvistunut ja vakiintunut muulla tavalla E K
Tyytyväinen, yhteistyökykyinen ja osaava henkilökunta; Työn suorituksen arviointi (TSA) osana palkkauksen määräytymistä	TSA- prosessin pilotointi	Työn suorituksen arviointi on pilotoitu järjestelyerien jakamisen yhteydessä, K/E	E, tasopalkkajärjestelmä uudisti kunnan palkkajärjestelmän, em. prosessi vietiin läpi onnistuneesti.

Rakentava keskustelu-kulttuuri ja vuoropuhelu, Tyytyväinen, yhteistyökyinen ja osaava henkilökunta; Johtamisosaamisen kehittäminen	Johtamisosaamisen kehittäminen ja tukeminen Laajennetun johtoryhmän työskentelyn kehittäminen	Johtamisosaamisen tilaisuuksia ja koulutuksia on järjestetty, 1km./vuosi Työhyvinvointikyselyn arvio kunnan johtamisosaamisesta, arvosana/vuosi Laajennetun johtoryhmän säännölliset kokoontumiset toteutuneet K/E	6 tilaisuutta ja koulutusta vuoden aikana Annetut arvosanat: Johtaminen 70 % Esihenkilötoiminta 84 % K
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Taloushallinnon automatisaation hyödyntäminen ja resurssi- viisaat ratkaisut	Automatisaation hyödyntäminen kuntakohtaisessa tarkastelussa sekä resurssiviisaisten ratkaisujen suunnittelu	Toimintoja on automatisoitu ja toimintojen automatisaatiolle on laadittu suunnitelmat, K/E Työ- ja tehtäväjakosuunnittelu on toteutettu, K/E	E, järjestelmän päivittäminen vuoden 2025 aikana E
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Ajantasaisen taloustiedon tuottaminen osana strategista johtamista sekä päätöksentekoa	Säännölliset talouden teemakatsaukset (ml. lainasalkku, investoinnit yms.) Talousarvio- ja tilinpäätösprosessin kehittäminen	Kunnanhallitukselle tuotetaan vähintään kolmannesvuosittain taloudellinen katsaus, K/E Talousarvio- ja tilinpäätösprosessien vuosikello laadittu, K/E Talousarvioprosessin aloittaminen keväällä/kesällä toteutunut K/E	K E K
Palveluiden laadun, saatavuutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; Uuden palkkahallinnon juurruttaminen sekä yhteensovittaminen	Kunnan ja Monetra Oy:n yhteistyön kehittäminen ja prosessien yhteensovittaminen (talous- ja palkkahallinto)	Palkkahallinto on sujuvaa, K/E Palkkahallinnon ja taloushallinnon roolit ja vastuujako on selvä, K/E	K K

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	Toteuma-%
toimintatulot	35 000	15 302	19 698		44 %
toimintamenot	-1 018 027	-1 086 161	68 134	-20 000	107 %
toimintakate (sitova)	-983 027	-1 070 859	87 832	-20 000	109 %
poistot		-74 755	74 755		0 %
vyörytyserät		491 534	-491 534		0 %
kate yhteensä	-983 027	-653 364	-329 663	-20 000	66 %

8.1.4 Tunturi-Lapin maaseutulausuntakunta

Maaseututoimi

Maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain 210/2010 mukaiset paikallisen maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntien alueella.

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Maatalouden ja maaseutuelinkeinojen harjoittajien tuki-, eläke-, vahingonkorvaus-, eläin- ja peltorekistereitä koskevien järjestelmien mukaiset sekä tuotantoa koskevien sopimustehtävien hoitaminen.

Ylläpidetään ympärivuotiset toimistopalvelut Muonion kunnanvirastolla sekä määrättyinä vastaanottopäivinä Enontekiön ja Kittilän kunnanvirastoissa. Maastokatselmuksia järjestetään tarvetta vastaavasti. Henkilöstö: yksikön vastaava johtava viranhaltija, maaseutupäällikkö 100 % työajalla ja maaseutusihteeri 100 % työajalla.

Nettokustannusten jako: kuntien YT-sopimuksessa 2012 määritetty menettely.

Tehtävän yleistavoitteet

Toteuttaa Tunturi-Lapin kuntien yhteistoimintasopimuksella yksikölle määrätty tehtävät luotettavalla tavalla sekä noudattaen Ruokaviraston kanssa vahvistetun maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteita ja EU:n tukijärjestelmään kohdistuvia sitovia määräyksiä. Lausunnot, alueraportit ja sidosryhmäyhteistyö eri viranomaisten suuntiin.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma 1.1.-31.12.2025
Tulevaisuuden YT-alueen valmistelu ja ratkaisut (lautakuntarakenne, kuntarakenne/YTA, sopimuksen päivittäminen, henkilöstörakenne)	Keskustelu Lapin YT-alueiden kanssa mahdollisista yhteistyömuodoista, tapaamiset & Teams-kokoukset	Ovatko toimenpiteet toteutuneet kyllä/ei	Ei Valmistelua on aloitettu ja Lapin maaseutupalvelujen tulevaisuudesta on keskusteltu epävirallisesti kokoontumisissa muiden Lapin maaseutuviranomaisten kanssa. Lapin maa-seutuelinkeinoviranomaiset ovat hyvin tiiviissä yhteistyössä keskenään. Muutoksia on muuallakin, Lapin alueella Sodankylä siirtyi maksajavirastovakuuden osalta Itä-Lapin YT-alueelle vuoden 2026 alusta. Esillä on ollut, että onko tulevaisuuden järjestämistapa yksi kokonaisuus Lapin YT-alueena vai onko alue liian suuri.
Porovahinkojen maastotarkastusten lisääminen	Suoritetaan enemmän maastotarkastuksia	Tarkastettujen vahinkojen määrä	2024: 129 kpl / 8,3 % 2025: 131 kpl / 9,7 % Maastotarkastusten määrä ei ole noussut edelliseen vuoteen verrattuna kuin muuttamalla, mutta tarkastusprosentti on noussut 9,7 %: in. Porovahinkoja on vuonna 2025 ollut noin 200 vähemmän kuin vuonna 2024 ja vuoteen 2023 verrattuna vähinkoja on yli 300 vähemmän. Lisääntyneiden maastotarkastusten lisäksi vahinkojen hallinnollista tarkastusta on tehostettu ja -ilmoitusten kuulemiskäsittelyt ovat lisääntyneet.

Vuosi / Ilmoitettujen vahinkojen määrä / Tarkastettuja vahinkoja / Maastotarkastusprosentti / Hylkäysprosentti

2023 / 1655 kpl / 112 kpl / 6,8 % / 0,8 %

2024 / 1558 kpl / 129 kpl / 8,3 % / 2,4 %

2025 / 1350 kpl / 131 kpl / 9,7 % / 4,9 %

Vuonna 2025 saapui 1 350 porovahinkoilmoitusta ja 273 korvaushakemusta. Maastotarkastuksia tehtiin 131, joista yksi sijoittui Inarin puolelle. Tarkastukset jakautuivat 30 tarkastuspäivälle tammi-marraskuussa, joulukuussa tarkastuksia ei suoritettu mm. lomien vuoksi. Ilmoitettuja vahinkoja hylättiin 4,9 % ja ilman vasahävikkiä sekä järjestelmävirheiden takia tehtyjä hylkäyksiä osuus oli 2,5 %.

Viranhoitojärjestelyt maaseutuhallinnon osalta järjestettiin määräaikaikaisina vuoden 2025 loppuun, koska tavoitteena oli toteuttaa muutoksia mm. lautakuntatyöskentelyn ja YT-alueen mahdollisten muutosten vuoksi. Muutosten valmistelu ei edennyt suunnitelmien mukaan ja maaseutupäällikön sekä maaseutusihteerin rekrytointi aloitettiin 06/2025. Valinnat virkoihin tehtiin 10/2025 ja 11/2025 ja virkoihin valitut aloittivat vuoden 2026 alussa.

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	Toteuma-%
toimintatulot	136 000	141 432	-5 432		104 %
toimintakulut	-148 557	-151 828	3 272		102 %
toimintakate (sitova)	-12 557	-10 397	-2 160		83 %
vyörytyserät	-6 100	-8 017	1 917		131 %
kate yhteensä	-18 657	-18 413	-243		99 %

8.1.5 Sivistyslautakunta

Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat sivistyspalvelujen kokonaisuudesta ja luovat edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen sekä monipuoliseen yhteistyöhön tehtäväalueiden välillä sekä yhteistyöhön strategisesti tärkeiden sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut seuraavat lainsäädäntömuutoksia ja muita muutoksia toimintakentässä ja tekevät yhteistyötä kunnan sisällä ja kuntarajojen yli. Etenkin yhteistyö hyvinvointialueen kanssa korostuu.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Koulutustasomittari	Ei uutta tietoa saatavilla	359,6	356,4	344,8	339,6
HYTE- kerroin euroa/asukas	19,6	20,5	19,6	20,9	21,8

(Tilastokeskus, THL)

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme on kuntastrategian mukaisesti luoda kuntalaisille onnellinen arki. Takamalla yhdenvertaisen oikeuden elinikäiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sivistyspalvelut yhdessä muiden palvelualojen kanssa luovat viihtyisää, turvallista ja terveellistä elinympäristöä kuntalaisille. Sivistyspalvelut ovat oleellinen osa kunnan toimintaa, joiden tavoitteena on hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvallisesti olonsa tunteva muoniolainen. Varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja lukion pedagogiikassa painottuu luontokasvatus. Tätä työtä tukemassa ovat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteishanke Kahdensan vuodenajan Muonio – Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen luontoon ja paikalliseen kulttuuriin perustuvan yhteisen tekemisen kautta -hanke sekä lukion Lumi, luonto, erä ja liikunta nuorten hyvinvoinnin lisääjinä - hanke. Muidenkin tehtäväalueiden toiminnassa luontokasvatus on läpileikkaava teema.

Tarjoamme kuntalaisille laadukkaan sivistyspalvelujen kokonaisuuden. Takaamme kattavat tukipalvelut toimialoille sekä panostamme työhyvinvointiin. Pidämme kehityskeskustelut vuosittain ja mahdollistamme muikin keskustelun henkilöstön kanssa. Lisäksi pyrimme järjestämään työnohjausta tarvittaessa. Tähtäämme kestävään sekä tasapainoiseen talouteen ja panostamme yhdessä tekemiseen, kunnan sisäiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön sekä ennaltaehkäisevään työhön. Tavoitteina on kehittää edelleen sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta ja päivittää varautumissuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toteutunutta sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta kehitettiin sivistyspalvelujen eri palvelualueilla. Sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen rajapintojen palveluita ja palvelupolkuja kehitettiin yhteistyössä niin Laphan toimijoiden kanssa kuin eri sidosryhmien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Koulukuljetusten osalta otettiin ensimmäinen optiovuosi käyttöön ja aloitettiin arviointityö toisen optiovuoden mahdollisesta käyttöönotosta. Eri tehtäväalueilla arvioitiin eri ohjelmistojen tehokkaampaa käyttöönottoa ja tehostettiin toimistosihiteeriresurssia. Lisäksi panostettiin onnistuneesti viranhaltijapäätösten ja lautakuntapykäliden valmistelutyöhön. Kansalaisopiston osalta toteutettiin laaja ennakko vaikutusten arviointi liittymisestä seudulliseen opistoon. Evauksen johdosta päädyttiin kehittämään omaa opistoa ja lisäämään yhteistyötä seudun opistojen kanssa.

Sivistyspalveluissa seurattiin aktiivisesti eri hankerahoitusmahdollisuuksia sekä organisoi-
ttiin hanketyötä kestävään ja laadukkaaseen suuntaan. Kriittisesti arvioitiin eri hankemah-
dollisuuksia ja mietittiin myös mahdollisuuksia sitoutua jatkamaan hankkeita hankerahoituk-
sen loputtua.

Sivistyspalvelujen yhteiset toiminnalliset tavoitteet vuonna 2025 pohjautuivat kuntastrate-
gian tavoitteeseen ”Elämme onnellista arkea”. Sivistyspalvelut keskittyivät erityisesti en-
nalta ehkäisevään päihdetyöhön ja edelleen yhdenvertaisuuden edistämiseen jokaisella
tehtävätasolla. Osallistavan budjetoinnin toteuttamista kehitettiin yhteistyössä muiden pal-
velualueiden kanssa. Liikunta- ja hyvinvointipalveluihin kiinnitettiin erityistä huomioita vuo-
den aikana.

Kehitimme yhteistyössä yhtenäistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. To-
teutimme yhteistyössä lähikuntien ja ammattiopisto Lappian kanssa Tunturi-Lapin koulutus-
ja työelämämessut ammattiopisto Lappialla. Lisäksi panostimme henkilöstön työhyvinvoin-
tiin ja pitovoimaan kaikilla tehtäväalueilla esim. järjestämällä työnohjausta tarvittaessa.
Osallistuimme kunnan kotiutumistyöhön (esim. muoniolaisten –tuokiot, UMK, Meän illat).

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen ja kehittäminen	Tapahtumien vuosikellon laatiminen yhteistyössä sivistyspalvelujen ja muiden palvelualueiden kanssa.	Suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Viranhaltijoiden jalkautuminen eri tapahtumiin K/E	Toteutunut. Toteutunut (esim. Uusien muoniolaisten kohtaaminen ja Muonio fästit).
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Ennalta ehkäisevä päihdetyö, yhdenvertaisuus sekä organisaatiouudistuksen kehittäminen	Suunnitelmallinen toiminta ennalta ehkäisevässä päihdetyössä ja yhdenvertaisuustoiminnan ylläpitäminen Organisaatiouudistuksen juurruttaminen: tiekartta Palvelukokonaisuudet ovat määrittely	Ennalta ehkäisen päihdetyön suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Yhdenvertaisuussuunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Tarvittavat rekrytoinnit, tehtäväkuvien tarkistaminen Palvelut määritelty, toteutunut K/E •liikuntapalvelut •kulttuuri- ja kirjastopalvelut •kansalaisopisto •peruskoulu ja lukio	Osittain, työ aloitettu Osittain, suunnitelma lähes valmis. Toteutunut (liikunnanohjaaja, peruskoulun ja lukion yhteinen apulaisjohtaja rekrytoitu; kirjastovirkailija-kulttuurituottajan rekrytointi aloitettu; evaus toteutettu kansalaisopistossa.
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Osallistavan budjetoinnin kehittäminen; Kansalaisopisto	Osallistavan budjetoinnin kehittäminen Kansalaisopiston yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen lähikuntien kanssa	Suunnitelma toteutuksesta laadittu, toteutunut K/E Selvitystyö (evaus), toteutunut K/E	Toteutunut, suunnitelma laadittu ja toteutettu. Toteutunut.

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	Toteuma-%
toimintatulot	1 000	2 089	-1 089		209 %
toimintamenot	-172 587	-173 496	909		101 %
toimintakate (sitova)	-171 587	-171 467	-180		100 %
poistot					
vyörytyserät		-13 574	13 454		0 %
kate yhteensä	-171 587	-185 040	13 454		108 %

Varhaiskasvatus

Tehtävän kuvaus

Varhaiskasvatus palveluiden tarkoitus on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus muodostaa lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Tarjoamme varhaiskasvatustamme laadukasta varhaiskasvatusta mahdollisimman kattavasti, monipuolisesti ja yksilöllisesti, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) ja esiopetuksessa esiopetussuunnitelma (LEOPS), joita päivitetään tarvittaessa ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan. Lasten huoltajien ja henkilökunnan välinen

yhteistyö on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden perustana. Teemme aktiivista yhteistyötä eri kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteenamme on saada aikaan erilaisia toimintoja varhaiskasvatuksen sisällä ja tuottaa niitä myös muille ryhmille

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: varhaiskasvatusvastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Lapset varhaiskasvatuksessa ja osallistumisaste	Ei uutta tietoa saatavilla	69 lasta ja 65,7 % (Vipunen, OPH)	78 lasta ja 72,2 % (Vipunen, OPH)	66 lasta ja 64,7 % (Vipunen, OPH)	69 lasta ja 65,7 % (Vipunen, OPH)
Kelan kuntaliisää saaneet perheet/v	15 perhettä (Keskimäärin)	26 perhettä	15 perhettä	15 perhettä	20 perhettä
Kotihoidon tukea saaneet perheet/v	15 perhettä (keskimäärin)	31 eri perhettä kokonaisuudessaan ja 21 perhettä keskimäärin	31 perhettä	25 perhettä	32 perhettä

Asiakastyytyväisyyskysely (arviointi asteikolla 1–5)	Ka. 2025	Ka. 2024	Ka. 2023	Ka. 2022
Muonion kunnan varhaiskasvatuspalvelut ovat riittävät	4,5	4,4	4,0	3,8
Liikummeko varhaiskasvatuksessa riittävästi	4,1	4,3	4,3	3,6
Saan osallistua riittävästi lapseni varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin	4,2	3,7	3,9	3,7
Lapseni viihtyy varhaiskasvatuksessa	4,6	4,0	4,3	4,7
Lapseni varhaiskasvatus toteutuu hänen tarpeidensa mukaisesti	4,4	4,2	4,2	4,5

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena toiminnallamme on tukea ja kasvattaa onnellisia ja hyvinvoivia lapsia. Turvallisessa ja toimivassa oppimisympäristössä toteutettu esiopetus ja varhaiskasvatus on laadukasta ja määrällisesti riittävää – sitoudumme myös kehittämään näitä tavoitteita. Pedagogiikassa painottuvat luonto, liikunta ja leikki. Hyödynnämme asiakaspalautetta ja laadunarviointijärjestelmä Valssia varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisessä sekä laadun arvioinnissa.

Myönnämme asiakkaille mahdollisimman hyvin heidän tarpeitaan vastaavan varhaiskasvatuspaikan ja maksamme kuntalisää sovitulla tavalla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Varhaiskasvatuspalveluita toteutamme Päiväkotitunturihelmissä, esiopetuksessa ja esioppilaiden täydentävässä varhaiskasvatuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Esiopetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt osaksi varhaiskasvatuspalveluja 1.8.2023 alkaen.

Lapsia varhaiskasvatuksessa oli (Daisy 31.12.2025) yhteensä 77 lasta. Lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli 22 lasta ja esiopetuksessa oppilaita oli 22. Henkilökunnan

muodostivat varhaiskasvatusvastaava, kuusi varhaiskasvatuksen opettajaa, 12 lastenhoitajaa, yksi valtionavustuksella palkattu ryhmäavustaja/lastenhoitaja tuentatarpeille lapsille. Erityisopettajan tehtävät järjestettiin kevään 2025 ajan esiopetuksen osalta ostopalveluna ja varhaiskasvatuksen osalta sisäisin järjestelyin. 1.8.2025 alkaen Erityisopettajan tehtävät niin esiopetuksen kuin varhaiskasvatuksenkin osalta on toistaiseksi sisällytetty yhden esiopetuksessa työskentelevän varhaiskasvatusopettajan tehtävänkuvaan. seuraamme varhaiskasvatustarpeiden kehittymistä ja reagoimme tarvittaessa lisäämällä varhaiskasvatuspaikkoja ja kehittämällä palvelujen muotoja.

Tavoitteenamme oli edelleen juurruttaa esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta osaksi varhaiskasvatuspalveluja. Uusi päiväkotitoiminta valmistui elokuussa 2025. Yhteisöllisyyttä lisätäksemme olemme toteuttaneet päiväkodin ja esiopetuksen kanssa yhteisiä tapahtumia säännöllisesti. Esiopetuksen henkilöstö osallistuu päiväkodin palaveriin ja henkilöstön suunnitteluiltoihin. Esiopetuksen henkilöstö pitää taukonsa päiväkodin tiloissa ja käyttävät päiväkodin toimistotiloja. Päiväkodin piha-alue on yhteinen esiopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa, mikä mahdollistaa mm. Resurssien tehokkaan käytön, kun lapsia voi yhdistää varhaisissa aamuissa ja myöhäisissä illoissa. Varhaiskasvatuksen ja huoltajien sekä eri järjestöjen/ toimijoiden välistä yhteistyötä haluttiin kehittää mm. järjestämällä päiväkodilla iltatapahtumia, joissa perheet voivat tavata toisiaan, tutustua eri järjestöjen toimintaan ja luoda verkostoja arkensa tueksi. Herkästi kuunnellaan perheiden omia toiveita sekä tarpeita. Myös päiväkodin arkeen lisätään vierailuita eri toimijoiden luo ja kutsutaan vieraita päiväkotiin näin lisäämme oppimisympäristöjen monipuolisuutta.

Varhaiskasvatuspalvelut muuttivat uusiin tiloihin elokuussa 2025. Päiväkodin toimintakulttuuri ja tavat haluttiin hioutuvan yhtenäiseksi ja yhteisölliseksi mahdollisimman sujuvasti. Muutostyön tukemiseksi käynnistettiin toimintakulttuuriprojekti toimintojen sekä työskentelytapojen integroimiseksi. Projektia veti ulkopuolinen konsultti aikavälillä 1.4.2025- 29.9.2025. Yhteisiä toimintatapoja on luotu projektin aikana ja työtä jatketaan edelleen. Uuden toimintakulttuurin omaksuminen on keskeinen vuoden 2026 tavoite.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Kodin ja varhaiskasvatuksen sekä eri järjestöjen/ toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen	Vanhempainilta 1x vuosi Meän illat yhteistyössä järjestöjen kanssa 8x vuosi Yhteistyö kirjasto- ja kulttuuripalveluiden sekä / tai liikuntapalveluiden kanssa yhteisten perhetapahtumien muodossa 2 x vuodessa. Palautekyselyn toteuttaminen huoltajille Palvelukeskusvierailut 3x vuosi perinneleikkipäivä	Toteutuneet toiminnot K/E Kysely toteutettu K/E Palauteen käsittely henkilöstön kanssa K/E	Osittain toteutunut, (Meän illat toteutuneet 8/8, palvelukeskusvierailut toteutuneet 3/3, perinneleikkipäivä toteutunut, perhetapahtumat toteutuneet 2/2). Toteutunut. Toteutunut.
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Toimintakulttuurin muutoksen valmistautuminen	Ulkopuolisen konsultin hankkiminen - työnohjaus Henkilöstön osallistaminen prosessiin säännöllisten työiltojen merkeissä 3xvuosi) (henkilöstön osaamisalueiden tunnistaminen, tilaratkaisujen organisointi, toimintakulttuurin yksityiskohtiin paneutuminen:	Työnohjaus toteutunut K/E Toteutuneet toiminnot K/E	Toteutunut 3/3 Toteutunut 3/3

	arvot, varhaiskasvatussuunnitelman toteutuminen jne.)		
--	---	--	--

tulot ja menot	ta + ta muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	Toteuma-%
toimintatulot	110 950	120 989	-10 039		109 %
toimintamenot	-1 462 061	-1 411 199	-50 862		97 %
toimintakate (sitova)	-1 351 111	-1 290 211	-60 900		95 %
poistot		-23 709	23 709		0 %
vyörytyserät		-131 508	131 508		0 %
kate yhteensä	-1 351 111	-1 445 428	94 317		107 %

Perusopetus

Tehtävän kuvaus

Perusopetus sisältää vuosiluokkien 1–9 opetuksen. Opetusta annetaan kahdessa eri rakennuksessa. Perusopetuksen tavoitteena on tarjota laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta resurssit huomioiden. Perusopetuksen perustana on realistinen ja suunnitelmallinen budjetointi. Perusopetuksen tehtävänä on taata jokaiselle turvallinen ja tiloiltaan tarkoituksenmukainen oppimisympäristö. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä kehittää yhteistyössä oppilaiden ja koko koulun henkilökunnan kanssa toimintakulttuuria, joka edistää yhteisöllistä hyvinvointia. Laadukkaat opiskeluhoitojen palvelut tukevat myös yksilökohtaisen opiskeluhoitojen järjestämistä. Oppilaskuntatyö ja tukioppilastoiminta ovat aktiivista. Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Oppilaille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikkuvan koulu -hankkeen aikana luotuja rakenteita ylläpidetään edelleen ja kehitetään yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Koulun toimintaa kehitetään lisäksi tiiviissä yhteistyössä huoltajien, kunnan eri toimijoiden ja lähikuntien kanssa.

Tehtäväaluevastaava: perusopetuksen rehtori

Seurasimme toimintaluokituksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2023	2021
Kokee koulu-uupumusta, %, 4. ja 5.luokan oppilasta	Ei uutta tietoa saatavilla	25,5 %	14 %
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	21 %	23 %	28 %
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista	48 %	52 %	66 %
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista	60 %	47 %	74 %

(THL, Kouluterveyskysely)

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvallisesti olonsa tunteva oppilas. Tähän pyritään alla eriteltujen, kuntastrategiaa tukevien, toiminnallisten tavoitteiden mukaisella toiminnalla ja sen seurannalla ja arvioinnilla. Perusopetuksen pedagogiikassa painottuu käyttäytymisen myönteinen tukeminen ja luontokasvatus. Perusopetus osana sivistyspalveluita

keskittyy erityisesti myös valtakunnallisen opetussuunnitelman sisällöistä yhdenvertaisuuden edistämiseen ja ehkäisevään päihdetyöhön. Osana sivistyspalveluita perusopetus panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion yhtenäiskoulussa on 245 oppilasta (20.9.2025). Henkilöstömäärä on säilynyt pääsääntöisesti ennallaan. Henkilöstössä on rehtorin ja apulaisjohtajan lisäksi 9 luokanopettajaa, 14 aineenopettajaa, 4 erityisopettajaa, ja 7 ohjaajaa. Useat opettajat opettavat yhtenäiskoulun lisäksi myös lukiossa. Ensimmäistä, neljättä ja viidettä luokka-astetta lukuun ottamatta ryhmät on jaettu kahteen. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä on määräytynyt edelleen oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetusryhmien koko on säilynyt enimmillään 25 oppilaan ryhmänä.

Oppimisen tuki uudistui perusopetuksen osalta 1.8.2025 alkaen ja tämä aiheutti muutoksia toimintakulttuuriin. Tarkempia toimintatapoja on luotu syyslukukauden 2025 aikana ja työtä jatketaan edelleen koko siirtymälukuvuoden 25–26 ajan. Oppimisen tuen uudistamisen paikallinen suunnittelu, toteutus ja toiminnan vakiinnuttaminen on keskeinen lukuvuoden 25–26 tavoite.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvallinen koulu	Ryhmäkokojen säilyttäminen alle 25 oppilasta Käyttäytymisen myönteisen tukemisen mallin vakiinnuttaminen Oppilaskuntatoiminta Tukioppilastoiminta yläkoulun lisäksi uutena myös alakoulussa Moniammatillisen Hyvi-ryhmän toiminnan kehittäminen Laadunvalvonta: Hyvi-kysely oppilaille (hyvinvointi, kiusaaminen, osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja häirintä) Yhteisöllistä hyvinvointia edistävien opettajatiimien päivittäminen ja toiminnan kehittäminen edelleen	Ryhmäkoot säilyneet alle 25 oppilasta K/E Luokkakohtainen palkkiojärjestelmä ja toimintamalli vakiintunut K/E Oppilaskuntatoiminta toteutunut K/E Tukioppilastoiminta toteutunut K/E Hyvi-ryhmän toiminta toteutunut suunnitellusti K/E Hyvi-kysely oppilaille toteutettu 2krt/vuosi K/E Opettajatiimien tarkoituksenmukainen toiminta toteutunut K/E	Toteutunut Osittain toteutunut Toteutunut Toteutunut (yläkoulu) Toteutunut Toteutunut Toteutunut
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Tuntikehityksen kehittäminen ja paikallisuuden hyödyntäminen	Tuntikehityksen kehittäminen edelleen VN:n asetuksen ja palautteen pohjalta Vuosiviikkotuntimäärän kohdentaminen uudelleen Luontokasvatussuunnitelman kehittäminen, laajentaminen ja käytäntöön juurruttaminen hankkeen kautta	VN:n asetuksen mukaiset muutokset tehty, palautekysely toteutettu ja tuntikehystä päivitetty K/E Vuosiviikkotuntimääriä kohdennettu uudelleen K/E Laajennettu luontokasvatussuunnitelma osana koulun arkea K/E Kulttuurikasvatussuunnitelmaa noudatettu K/E	Toteutunut Toteutunut Osittain toteutunut Toteutunut

	Kulttuurikasvatussuunnitelman noudattaminen		
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen;	Työhyvinvointisuunnitelman seuranta ja päivittäminen	Työhyvinvointisuunnitelma päivitetty K/E	Ei toteutunut
Työhyvinvointi ja tehtäviin kiinnittäminen	Työhyvinvointiryhmän perustaminen	Työhyvinvointiryhmä perustettu ja toiminnassa K/E	Toteutunut
	Yhteisöllisyyttä lisäävä tyhytoiminta	Yhteisöllisyyttä lisäävän tyhytoiminnan toteutuminen väh. 2 krt/vuosi K/E	Toteutunut
	Työnohjauksen jatkaminen	Työnohjaus toteutunut K/E	Ei toteutunut

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	Toteuma-%
toimintatulot	417 355	379 578	37 777		91 %
toimintamenot	-3 497 882	-3 437 665	-60 217		98 %
toimintakate (sitova)	-3 080 527	-3 058 088	-22 439		99 %
poistot		-19 561	19 561		0 %
vyörytyserät		-715 683	715 683		0 %
kate yhteensä	-3 080 527	-3 793 332	712 805		123 %

Lukio

Tehtävän kuvaus

Toisen asteen koulutukseen kuuluvat kunnan palveluna lukiokoulutus, yhdistelmäopinnot, ylioppilastutkinto sekä lukion aineopintojen tarjoaminen muissa oppilaitoksissa opiskeleville. Tavoitteena on tarjota nuorille laadukas yleissivistävä koulutus ja hyvät valmiudet ja mahdollisuudet jatkokoulutukseen. Aikuisille ja erityisen painavin syin muille opiskelijoille tarjotaan aikuislukion oppimäärä aikuisten LOPS2021 mukaan. Opiskelijalla on lukioaikanaan mahdollista suorittaa kaikki tarvitsemansa pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opintojaksot. Tarjolla on lisäksi runsaasti paikallisia opintojaksoja erityisesti luontoliikuntaan ja työelämävalmiuksiin liittyen. Tarvittaessa käytetään itseopiskelua ja muualta ostettuja kursseja. Urheiluvalmennustoiminta antaa urheilijoille mahdollisuuden opiskelun ja harjoittelun joustavaan yhdistämiseen.

Tehtäväaluevastaava: lukion rehtori

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tarjoamme monipuolista, motivoivaa ja opiskelijalähtöistä opetusta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus onnistua ylioppilaskirjoituksissa sekä saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian kanssa ammattiopintojen ja asuntola-asumisen mahdollistamiseksi. Teemme aktiivisesti töitä opiskeluhuvinvoinnin edistämiseksi ja luontosuhteen edistämiseksi.

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025 (lv25-26)	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)
Opiskelijoiden määrä päätoimiset, yhdistelmäopiskelijat ja aineopiskelijat	23 / 13 / 0	33 / 8 / 4	41 / 3 / 8	49 / 2 / 4	44 / 2 / 0

Läpäisyaste ylioppilaaksi valmistumaan pyrki- neiden osalta	Ei uutta tietoa saatavilla	93 %	95 %	60 %	86 %
--	-------------------------------	------	------	------	------

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Oppimisen tuki ajan tasalle 2024 –hankkeen avulla kehitettiin lukiokoulutuksen oppimisen tukea (vahvistettiin opettajien ja henkilökunnan osaamista opiskelijoiden vahvuuksien ja oppimisen haasteiden tunnistamisessa ja ohjaamisessa, kehitettiin työyhteisön osaamista tekoälyn suhteen – opetuksen ja oppimisen tukena sekä kehitettiin oppimisen tuen ohjausprosessia). Freeride Akatemian vankka valmennustoiminta ja yhtenäisen opetussuunnitelman luomat mahdollisuudet lukujärjestyksen kehittämiseksi mahdollistivat urheiluvalmennuksen laajentamisen yhä useamman ulottuville. Yleisvalmennus siirrettiin osaksi lukujärjestystä siten, että myös koulukuljetusopiskelijoilla oli mahdollisuus osallistua toimintaan ja kynnys osallistumiselle madaltui. Vuonna 2025 jatkettiin edelleen jakso- ja tuntiuidistuksen toimeenpanoa.

Pieni ikäluokka vaikutti opiskelijamäärään. Opiskelijamäärän nostaminen on tavoitteena. Lumi, luonto ja erä – luontoliikunta osaksi lukiokoulutusta – hankkeen avulla kehitettiin koulukohtaisia opintojaksoja. Hankkeen myötä testattiin uusia koulukohtaisia valinnaisia sekä kehitettiin opiskeluhyvinvointia. Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on laatu-kysymys, johon omalta osaltamme vastasimme tarjoamalla koulukohtaisia opintojaksoja myös muiden oppilaitosten opiskelijoille.

Vuonna 2025 vahvistimme opiskelijoiden hyvinvointia kehittämällä esim. välituntiliikuntaa. Uuden lukiolain myötä erityisopetusta on pitänyt järjestää kaikissa lukioista 2021 alkaen. Vuoden 2025 budjettiin oli varattu erityisopettaja- ja tukiopetusresurssi ja resurssit käytettiin suunnitellusti. Vuonna 2025 avustajille ei ollut tarvetta, koulukuljetus järjestettiin sitä tarvitseville.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva lukiolainen	Välituntitoiminnan kehittäminen. Urheiluvalmennuksen integroiminen vahvemmin osaksi lukion lukujärjestystä. Opiskelijakyselyn toteuttaminen	Välituntitoimintaa toteutettu väh. 1krt/viikko K/E Urheiluvalmennus on integroitu lukujärjestysuunnitelmiin K/E Vuosittainen opiskelijakysely toteutettu K/E	Toteutunut Toteutunut, aamutreenit lukujärjestyksessä Toteutunut
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen; laadukas opetus ja koulupolku, yhteistyömahdollisuuksien aktiivinen etsiminen	Yhteistyön kehittämisen korkeakoulujen ja muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa kansainvälisesti ja yli kuntarajojen. Oppimisen tuen toteuttaminen ja ohjausprosessin kehittäminen.	Yhteydenotot yhteistyökumppaneihin ja yhteiset suunnitelmat. Toteutuneet yhteiset opintojaksot ja tapahtumat. Toteutunut vertaistukitoiminta opettajien välillä. K/E	Toteutunut, Lappian ja Redun; Lapin lukioiden rehtoreiden ja erityisopettajien; korkeakoulu-yhteistyö Toteutunut, mm. korkeakouluviikko, Aurora-hankkeen tapahtumat, talvivaelluksella paikkoja tarjottiin Enontekiön ja Kolarin lu-

	Tekoälyn hyödyntämisen kehittäminen niin opetuksen kuin oppimisen tukena. Opetussuunnitelman tarvittavien osioiden päivittäminen. Uusien paikallisten opintojaksojen markkinointi, integroiminen vuosikelloon, toteuttaminen ja arviointi.	Toteutunut erityisopetus- ja tukiopetus K/E Ohjaussuunnitelma toteutunut K/E Tekoäly koulutus opettajille, toteutunut K/E Suunnitelma tekoälyn hyödyntämiseksi opetuksessa ja oppimisessa, toteutunut K/E Opetussuunnitelma päivitetty, toteutunut K/E Opintojaksojen näkyvyys, toteutuminen, tehty itsearviointi ja pyydetty palaute. K/E	kiolaisille, opettajien Erasmus tapahtumaan osallistuminen Toteutunut, mm. rästipaja, ohjattu lukupiiri, tukiopetus. Osittain toteutunut. Toteutunut. Toteutunut. Toteutunut. Toteutunut.
--	---	--	--

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	193 381	132 288	61 093		68 %
toimintamenot	-896 963	-741 871	-155 092	5 000	83 %
toimintakate (sitova)	-703 582	-609 583	-93 999	5 000	87 %
poistot					
vyörytyserät		-101 133	101 133		0 %
kate yhteensä	-703 582	-710 716	7 134	5 000	101 %

Kansalaisopisto

Tehtävän kuvaus

Kansalaisopisto järjestää koulutusta ja kursseja vapaata sivistystyötä koskevien säännösten mukaisesti. Tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja kuntalaisille mahdollisimman kattavasti, opiskelijoiden toiveet huomioiden. Mahdollistamme lisäksi etäopintoja muissa oppilaitoksissa ja ylläpidämme tentinvalvontapalvelua. Kehitämme kurssitarjontamme myös etäkursseilla, jonka takia opinto-ohjelma voidaan suunnitella entistäkin monipuolisemmaksi.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja, kansalaisopiston rehtori
Tehtäväyksikkövastaava: kirjastonjohtaja- kulttuurivastaava

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)
Eri osallistujien lkm./osallistumiset	466/657	502/696	366/422	325/398	336/ –
Opetustunnit	1975	2390	1734	1536	–
Opetustunnit/1000 asukasta	851	1027	757	668	630

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia oppia ja harrastaa ja siten parantaa elämänlaatua ja hyvinvointia. Kansalaisopisto omalta osaltaan luo onnellista arkea ja kiinnittää huomioita syrjinnän vastaiseen työhön sekä yhdenvertaisuuteen. Muoniolaiset ovat monipuolisia oppijoita, joten kurssitarjontammekin vastaa monipuolisiin kiinnostuksien kohteisiin sekä tarpeisiin. Kansalaisopisto kehittää yhteistyömahdollisuuksia eri sidosryhmien sekä muiden oppilaitosten kanssa. Opintokokonaisuuksia suunnittelemme tavoitteellisesti ja kuntalaisten palautteen pohjalta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opisto profiloituu paikallisuuteen, joka näkyi kurssitarjonnassa etenkin kädentaidoissa ja luontokasvatuksessa. Jatkoimme taideaineiden tarjoamista kurssitarjonnassa ja kehitimme luontoaiheisten kurssien tarjontaa. Opiston tarjonta on myös riippuvainen paikallisista ja lähialueiden osajista, joita kartoitettiin aktiivisesti. Kokeilimme uusia kursseja ja osallistimme kuntalaisia palveluiden suunnitteluun asiakasraadin avulla.

Selkeytimme kansalaisopiston vastuualueita, jotta viestintä opiskelijoille ja henkilökunnalle olisi yhtenäistä ja selkeää. Kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan tehtävä nykyisessä muodossaan lakkasi määräaikaisen tehtävän päätyttyä 31.7.2025. Kirjastonjohtaja, kulttuurivastavain työpanosta kansalaisopistolle lisättiin 10 % 1.8.2025 alkaen. Kartoitimme kansalaisopistolle soveltuvia hankkeita ja kehitimme myös tapahtumatuotantoa järjestämällä näytöksiä ja retkiä. Jatkoimme yhdenvertaisuuden huomioimista lukukauden aikana ja saatoimme päätökseen Yhdessä-hankkeen aikana toteutetun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman.

Kansalaisopistossa selvitettiin opiston yhteistyön mahdollisuuksia lähikuntien kanssa; vuoden aikana kartoitettiin esimerkiksi mahdollisuutta siirtyä osaksi Enontekiön, Kittilän ja Sodankylän yhteistä Revontuli-opistoa 1.8.2026 alkaen. Opistossa toteutettiin ennakkovaiikutusten arviointi mahdollisesta siirtymisestä. Arvioinnin perusteella päädyttiin jatkamaan oman kansalaisopiston ylläpitämästä ja kehittämistä, mutta lisäämään yhteistyötä lähialueen muiden kansalaisopistojen kanssa esimerkiksi etäkurssien markkinoinnissa.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Virkistynyt, osaava ja vetovoimainen organisaatio; asiakaslähtöiset palveluprosessit	Tarkastellaan mahdollisuutta tiivistää yhteistyöstä lähikuntien kanssa, esim. siirtyä osaksi Revontuli-opistoa 1.8.2026 alkaen - ennakkovaiikutusten arvioinnin laatiminen Kustannusvaiikutusten ja taloudellisten sitoumusten (henkilöstöresurssit ja tilavuokrat) sekä kuntalaisten mahdollisten kurssialennusten selvittäminen Kurssitarjonnan määrän, monipuolisuuden ja alueellisen	Ennakkovaiikutusten arviointi laadittu K/E Revontuli-opiston kurssien lkm./lukukausi, ympäristökylien kurssien lkm./lukukausi Kustannukset/lukuvuosi Henkilöstöresurssi/lukuvuosi Kurssialennukset/määrä	Toteutunut; ennakkovaiikutusten arviointi dokumentoitu.

	saavutettavuuden selvittäminen		
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä vuoropuhelun edistäminen; Yhdenvertainen oikeus elinikäiseen kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen	Luonnon rooli ja luontokasvatus osana opetusta Luontoaiheisten kurssien tarjonnan kehittäminen ja lisääminen Kurssien järjestäminen luonnossa Luonnon monimuotoisuuden ja kestävä kehityksen periaatteet osana opetusta Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttaminen osana Yhdessä!- hanketta Verkkokurssien ja kurssien järjestäminen ympäristökyllä Kuntalaisten osallistaminen palveluiden suunnitteluun (asiakasraati)	Oppilas- ja sidosryhmäpälaute toteutettu K/E Toteutuneiden luontoaiheisten kurssien määrä/lukuvuosi Luontoaiheisten kurssien osallistujamäärä, lkm/lukuvuosi Yhdenvertaisuussuunnitelma valmis K/E Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi Ympäristökyllä toteutuneiden kurssien määrä lkm/lukukausi Henkilöstön osallistuminen koulutuksiin, K/E Asiakasraadın toteutuminen, K/E	Toteutunut. Toteutunut, luontoaiheiset kurssit 5/lukuvuosi Osallistujamäärä luontoaiheisilla kursseilla 41/lukuvuosi. Toteutunut. Osittain, 2/lukuvuosi. Toteutunut, 7/lukuvuosi. Osittain, koulutuksista välitetty tietoa henkilöstölle. Toteutunut.

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	31 500	38 199	-6 699		121 %
toimintamenot	-181 624	-169 123	-12 501		93 %
toimintakate (sitova)	-150 124	-130 925	-19 199		87 %
poistot					
vyörytyserät		-9 596	9 596		0 %
kate yhteensä	-150 124	-140 521	-9 604		94 %

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tehtävän kuvaus

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota nykyaikaisia kirjastopalveluita kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme asiakkaillemme pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua sekä mahdollistamme monipuolisen kirjastotilojen käytön. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia kulttuurielämyksiä kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme tuoreita kulttuuripalveluita, tiloja kulttuuritoimijoille sekä edistämme historian säilymistä perinnetyön kautta. Tuemme paikallisia kulttuuritoimijoita apurahalla, joka mahdollistaa paremman yhteistyön tapahtumien suunnittelussa. Kulttuuritilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisten kulttuurivaikuttajien, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten

yrittäjien kanssa. Museon tehtävänä on kartoittaa yhteistä kulttuurista ja sosiaalista pääomaa. Museo pitää esillä suomalaista kulttuuriperintöä, tarjoaa opastusta sekä tapahtumia eri ikä- ja kohderyhmille.

Tehtäväaluevastaava: kirjastonjohtaja-kulttuurivastaava

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä	71kpl 2885 henkilöä	81kpl 3787 henkilöä	52 kpl 2264 henkilöä	24 kpl 1238 henkilöä	13 kpl
Harrastaa taidetta tai kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5.lk oppilaista	-	-	89 %	-	60 %
Kirjaston tapahtumien osallistumisaste, as/1000 as	Ei uutta tietoa saatavilla	400,43	348,09	412,75	205,80
Lainausten määrä, lainat	47 010	45 949	42 069	47 921	53 162
Lainaajien määrä, aktiiviset lainaajat	1199	1184	1147	1219	1413
E- aineistot, lainausmäärät	5198	4868	4715	4098	1550
E- aineiston kokoelmamäärä, laskennallinen	34	31	35	33	19

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniossa asuu onnellisia ja tiedonjanoisia kuntalaisia, jotka saavat nauttia ajantasaisista sekä moderneista kirjastopalveluista. Meillä on laadukas ja kattava kokoelma, mistä valita. Meille tärkeää on asiakaslähtöisyys, jonka vuoksi panostamme asiakaspalveluun ja aukiolotunteihin. Aineisto hankitaan kattavasti ja monipuolisesti ottaen huomioon kunnan väestörakenne, koulutus, harrastuneisuus sekä virkistyneiden tarve. Tiedotamme kuntalaisia kirjaston tarjoamista palveluista ja siitä, että ne on tarkoitettu kaikille tasavertaisesti. Yhdenvertaisuus on keskeinen arvomme, jonka vuoksi kirjasto pyrkii tavoittamaan myös ne asiakkaat, jotka eivät fyysisesti pääse kirjastoon ja tarjoamme erikoisaineistoja asiakkaille, joilla on lukemisesta.

Kirjastoauton reittisuunnitelmaa ja kirjaston aukiolotunteja tarkkaillaan, jotta ne vastaavat asiakkaiden toiveita ja palvelevat asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Panostamme kirjastoauton reittiakataulun ja tapahtumien tiedotukseen, jotta palvelut olisivat mahdollisimman saavutettavat. Järjestämme kirjastossa oheistoimintaa, kuten kirjaesittelyjä, digiopetusta, kirjastokäytönopetusta, kirjavinkkauksia sekä satutunteja ja nuortentapahtumia. Panostamme entistä monipuolisempaan yhteistyöhön koulun, varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Toteutamme lasten ja nuortenkirjastopalveluita lukijuskasvatussuunnitelman mukaisesti. Kiinnitämme huomiota henkilöstön työhyvinvointiin, ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen sekä kouluyhteistyön vaatimuksiin.

Kulttuuripalvelumme vahvistavat kuntalaisten onnellisuutta sekä kokemuksia, ja herättelevät kuntalaisten aktiivisuutta. Tarjontamme on mahdollisimman saavutettavaa sekä laadukasta. Pyrimme vakiinnuttamaan onnistuneet tapahtumat ja panostamme laadukkaisiin esiintyjiin. Kehitämme palveluitamme yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tarjoamme laadukkaita ja tasavertaisia kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Olemme valmistelleet koko Suomen yhteiseen e-kirjastoon siirtymistä vuoden 2024 aikana ja siirryimme vuoden 2025 aikana Kuntien yhteiseen e-kirjastoon. Siirtymän avulla pystymme tarjoamaan pääsyn entistäkin laajemman ja kattavamman e-aineistokokoelman piiriin. Siirtymävaiheessa jätimme nykyisen Pohjoisen e-kirjaston käyttöön supistetulla tarjonnalla, sillä Kuntien e-kirjasto ei tarjoa vielä e-lehtiä, musiikkipalveluita eikä elokuvien lainausta.

Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaava on siirtynyt elokuussa 2023 vastaamaan kansalaisopistosta 10 % työajalla, kansalaisopiston henkilöstömuutoksien johdosta työaikaa kasvatettiin siten, että yhteensä 20 % työajasta sijoittuu kansalaisopiston puolelle. Kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan tehtävä nykyisessä muodossaan lakkasi määräaikaisen tehtävän päätyttyä. Kulttuurituottajan tehtävää kulttuuripalveluissa jatkettiin määräaikaisena 31.12.2025 saakka 50 % työajalla.

Jatkoimme vuonna 2024 käynnistynyttä Matkalla-mallia ja tarjosimme kulttuurihyvinvointipalveluita neuvolaan ja ikäihmisten asumisyksiköihin. Päivitimme kulttuurikasvatussuunnitelman kaudelle 2026–2030 ja huomioimme sisällöissä lasten lisäksi myös muita kohderyhmiä. Kehitimme kesäajan festivaalitoimintaa ja pyrimme vakiinnuttamaan kesätapahtumat, kuten Väyläfestivaalin ja Muonio Fästit.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten ja kulttuurillisen vuorovaikutuksen edistäminen;	Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen kaudelle 2026–2030 Paikallisten toimijoiden huomioiden kulttuurikasvatussuunnitelman sisältöjen toteuttajana.	Palautekysely toteutettu K/E Kulttuurikasvatussuunnitelma päivitetty K/E Suunnittelutyöryhmä kokoontunut 1km./vuosi	Toteutunut Toteutunut Toteutunut, 4krt/vuosi
Yhdenvertainen oikeus elinikäiseen kasvuun, kehittymiseen ja hyvinvointiin;	Yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja 2. asteen kanssa suunnitteluvaiheessa.	Kulttuurikasvatussuunnitelmaan suunnitellut tapahtumat 1km./vuosi Vuosikello toteutettu K/E	Toteutunut, 26krt/vuosi Toteutunut
Kulttuurihyvinvoinnin ja kulttuurikasvatuksen suunnitelmallisuus	Kulttuurihyvinvoinnin huomiointi kulttuurikasvatussuunnitelmassa. Kulttuuripalveluiden vuosikellon laatiminen. Yhteistyö Kiertävä lastenkulttuurikeskus Kattilan kanssa.		
Virkistynyt, osaava ja vetovoimainen organisaatio;	Kirjaston lakisääteisten palvelujen turvaaminen.	Henkilöstötarpeiden ja aukioloaikojen kartoittamien toteutettu K/E Kävijät 1km./vuosi Omatoimiasioinnit 1km./vuosi Käyttäjäkoulutukset 1km./vuosi Tapahtumat 1km./vuosi	Osittain toteutunut, henkilöstöresurssitarve todettu.
Sujuvat, saavutettavat ja turvalliset kirjastopalvelut; asiakaslähtöiset palveluprosessit	Kirjastopalveluiden henkilöstötarpeen ja aukioloaikojen kartoittaminen.	Valmiussuunnitelma valmis K/E	Toteutunut.

	Valmius- ja kriisitilanteisiin varautuminen; valmiussuunnitelman päivittäminen. Turvallisen tilan periaatteiden laatiminen (asiakasraati).	Asiakasraati kokoontunut K/E Turvallisen tilan periaatteet laadittu K/E	Toteutunut Osittain, turvallisen tilan periaatteiden työpaja pidetty asiakasraadissa.
--	---	--	--

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	212 369	243 240	-30 871		115 %
toimintamenot	-439 863	-468 775	28 912	-5 000	107 %
toimintakate (sitova)	-227 494	-225 534	-1 960	-5 000	99 %
poistot					
vyörytyserät		-56 952	56 952		0 %
kate yhteensä	-227 494	-282 486	54 992	-5 000	124 %

Nuorisopalvelut

Tehtävän kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia nuorisopalveluita paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille sekä kehittää toimintaa aktiivisesti. Nuorisopalveluiden kohderyhmää ovat kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävämme on kohderyhmän yhteisöllisyyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäiseminen sekä kasvun ja kehityksen tukeminen eri elämäntilanteissa.

Nuorisopalveluissa on käytössä kolme erilaista työmuotoa; nuorisotyön mahdollistaminen, yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö sekä kohdennettu nuoristyö. Nuorisotyön mahdollistamisen avulla luomme edellytykset laadukkaaseen ja alati kehittyvään nuorisotyön tarjoamiseen onnistuneella ja kehitysmuotoisella hallinnolla, nuorisojärjestöjen tukemisella ja aktiivisesti toimivalla nuorisovaltuustolla. Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö tarjoaa avoimia ja ohjattuja vapaa-ajan toimintoja kuten erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia sekä viihtyisät ja nykyaikaiset tilat ympäri vuoden yhdessä olemiseen. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö varmistavat, että koulujen ja oppilaitosten arjessa on riittävästi luotettavia aikuisia, jotka omalla työllään ehkäisevät kiusaamista, syrjäytymistä ja luovat edellytyksiä turvallisen kouluarjen toteutumiselle. Kohdennetun nuorisotyön työmenetelmänä toimii etsivä nuorisotyö, joka tarjoaa yksilöllistä tukea elämän nivelvaiheissa kuten opinnoissa, työllistymisessä ja arjen hallinnassa sekä toimii perusnuorisotyön sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tukena. Nuorisopalveluissa on aloitettu valmistelu nuorten työpajatoiminta -toiminnan siirtämiseksi nuorisopalveluiden tehtäväalueelle 1.1.2027 alkaen.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: nuorisovastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Ei uutta tietoa saatavilla	-	27 %	-	23 %

Kunnassa toimii nuorisovaltuusto, K/E	K	K	K	K	K
Avoimen nuorisotilatyön osallistujamäärät	685 toimintatuntia 3406 kävijää	699 toimintatuntia 3637 kävijää	623 toimintatuntia 3525 kävijää	143 kpl nuorisotilailtoja 3650 kävijää	141 kpl nuorisotilailtoja 3333 kävijää
Kaiken kirjatun toiminnan kokonaisarvosana (arviointi asteikolla 1–5)	4,25	4,23	4,10	-	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniolainen nuoriso on onnellista ja osallistuvaa. Vahvistamme muoniolaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten monipuolisia osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Toimimme työssämme eriarvoisuuden, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäisemiksi. Vahvistamme kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten sekä koko yhteisön hyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyödynnämme toiminnassamme ennalta ehkäisevää työtettä sekä varhaista, avointa ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin myös valtakunnallisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Seuraamme aktiivisesti nuorisotyön valtakunnallisen kentän alati tapahtuvia muutoksia ja etenkin nuorisotyölle merkittävää hankemaailmaa ja reagoimme niihin tarvittaessa. Suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden teemat ovat koko palvelualueen yhteinen tavoite ja tähän vastaamme kehittämällä oppilaitosnuorisotyön resurssia toisen asteen opiskelijoiden arkeen.

Tavoitteemme vuodelle 2025 oli, että oppilaitosnuorisotyö toimii tärkeänä osana toisen asteen oppilaitosten kasvattajayhteisöä ja toiminnallaan pyrkii lisäämään ehkäisevää päihdetyötä peruskoulun päättäneiden nuorten osalta. Tämä tavoite toteutui ja hankkeeseen saadun jatkorahoituksen turvin toiminta jatkuu ainakin vuoden 2026 loppuun asti. Toisen asteen oppilaitoksiin luotiin ehkäisevän päihdetyön suunnitelma oppilaitosnuorisotyön näkökulmasta ja oppilaitoksiin asennettiin nikotiini-kieltokyltit. Vuoden 2025 toisena tavoitteena oli kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen. Opetushallitus myönsi Muonion kunnan nuorisopalveluille HOST-laatumerkin, joka mahdollisti sen, että saamme koko sivistyspalveluiden arkeen lisää kansainvälisyyttä uusien vapaaehtoisten työntekijöiden avulla. Vuoden 2025 aikana nuorisopalveluissa työskenteli 4 kansainvälistä vapaaehtoista työntekijää touko-joulukuu välisenä aikana. Toiminta jatkuu toistaiseksi yhteistyössä nuorisokeskus Vasatoka kanssa.

Tulevina vuosina panostamme vahvasti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen ja sen vuoksi turvallisten aikuisten määrä kunnassa on oleellisen tärkeä kaikille ikäryhmille. Perusnuorisotyö eli kaikille avoin ja yhteisöllinen nuorisotyön työmuoto on koko nuorisotyön kulmakivi. Tulevina vuosina kehitämme edelleen tiedolla johtamista Nuodo-järjestelmän kautta hankitulla tilastotiedolla nuorisopalveluiden käyttäjä- ja tapahtumamääristä. Nuodon kautta nuorilta saadun palautteen avulla pystymme parantamaan toiminnan laatua nuorilähtöisesti. Vuoden 2025 aikana nuorisopalveluiden kaikki Nuodoon kirjatut toiminnot keräsivät 9851 osallistujaa, toimintatunteja oli 1750 ja kaiken kirjatun toiminnan kokonaisarvosana oli 4,3.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Yhdenvertainen ja saavutettava nuorisotyö Oppilaitosnuorisotyön kehittäminen, Ennalta ehkäisevä päihdetyö	Oppilaitosnuorisotyöntekijän tehtäväkuvan luominen yhteistyössä hankkeen toimijoiden kanssa. Oppilaitosnuorisotyön Muonion mallin luominen. Ehkäisevän päihdetyön toteuttaminen toisen asteen oppilaitosten arkeen.	Oppilaitosnuorisotyöntekijän tehtäväkuva luotu K/E Oppilaitosnuorisotyön suunnitelma, toteutunut K/E Toimintamalli ehkäisevän päihdetyön osalta toisen asteen oppilaitoksiin Muoniossa, toteutunut K/E	Toteutunut. Toteutunut. Toteutunut
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen	Kehitetään yhteistyötä Nuorisokeskus Vasatokaan kanssa muoniolaisille nuorille (5–10) järjestettävien nuorisovaihtojen sekä kansainvälisten vapaaehtoisten osalta. Etsitään aktiivisesti vaihtoehtoja nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeiden toteuttamiseksi ja näin ollen laajennetaan työntekijöiden osaamista kansainvälisen nuorisotyön toimintamalleihin.	Nuorisovaihto, toteutunut K/E Kansainvälisten vapaaehtoisten työntekijöiden osallistuminen nuorisopalveluiden toimintoihin, toteutunut K/E	Osittain, suunnittelu aloitettu. Toteutunut.

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma-%
toimintatulot	73 000	87 295	-14 295		120 %
toimintamenot	-299 949	-295 935	-4 013		99 %
toimintakate (sitova)	-226 949	-208 640	-18 308		92 %
poistot					
vyörytyserät		-13 336	13 336		
kate yhteensä	-226 949	-221 976	-4 972		98 %

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

Tehtävän kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia kuntalaisten mahdollisuudesta harrastaa liikuntaa ja olla fyysisesti aktiivisia. Kuntalaiset kaikissa ikäryhmissä ovat palvelujen kohderyhmänä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on koko kunnan yhteinen tavoite, jonka koordinoimisvastuu on liikunta- ja hyvinvointipalveluissa. Onnellisen arjen ja hyvinvoinnin mahdollistaminen muoniolaisille vaatii vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut tuottavat itse palveluita eri käyttäjäryhmille, mutta tehtäväkuvauksen tavoitteeseen pääseminen vaatii monialaista yhteistyötä alueen toimijoiden

kanssa. Yhteistyötä tehdään Lapin hyvinvointialueen, kunnan eri yksiköiden, paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa laadukkaiden palveluiden ja tavoitteellisen kehittämistyön toteutumiseksi.

Alueen liikuntaseurojen ja yhdistysten toimintaa tuetaan avustuksilla. Lisäksi urheilusaavutuksista palkitaan kunnassa hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Liikuntapaikkojen kunnosta huolehditaan yhteistyössä elinvoimapaalveluiden kanssa ja kuntalaisia kannustetaan hyödyntämään näitä liikkumisen mahdollisuuksia myös omatoimisesti. Lisäksi liikkumisen kynnystä madalletaan tarjoamalla liikuntavälineitä kuntalaisten käyttöön.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: liikunta- ja hyvinvointivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kaiken liikunta- ja hyvinvointityön laaja-alaisena tavoitteena olivat onnelliset ja hyvinvoivat kuntalaiset. Vähän liikkuvien tavoittaminen ja aktivoiminen kunnan palvelutarjonnalla oli olennaista. Hyvinvointia edistävän liikunnan harrastamista ja arjen aktiivisuuden lisääntymistä tavoiteltiin kaikissa ikäryhmissä. Tarkoituksena oli täydentää kolmannen sektorin toimintaa liikunnan ja hyvinvoinnin kentällä. Palveluista halutaan saavutettavia ja kuntalaisten näköisiä.

Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunta teki ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä hyvinvointialueen ja yhdistysten kanssa. Toimintaa ohjaavat lakisääteiset suunnitelmat, joiden laatimisessa hyödynnettiin poikkihallinnollista yhteistyötä kunnan sisällä, hyvinvointialueen osaamista sekä osallistettiin paikallisia yhdistyksiä. Työikäisten elintapaneuvonta, koululaisten liikuntaneuvonta sekä ikäihmisten toimintatuokiot ovat käytännön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimia.

Kuntalaisia aktivoidaan myös kampanjoilla, tapahtumilla ja tempauksilla. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut osallistuivat asiantuntemuksellaan yhteistyössä muiden kunnan toimintayksiköiden, paikallisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tapahtumien, kerhojen, leiri- ja retkitoiminnan järjestämiseen. Yhdessä kunnan elinvoimaosaston kanssa kehitettiin toimivia liikunta- ja ulkoilupaikkoja aktiivisuuden lisäämiseksi. Jotta hyvinvointia pystytään kunnassa kokonaisvaltaisesti lisäämään, voimavaroja kohdennetaan tarveperustaisesti.

Hankkeet olivat olennainen osa liikunta- ja hyvinvointipalveluiden jatkuvaa kehittämistyötä kuntalaisten hyvinvointierojen kaventamiseksi. Liikkuva koulu - toimintaa kehitettiin ja elintapaneuvontaa pilotoitiin peruskoululla Aluehallintoviraston myöntämän rahoituksen turvin. Hankerahoituksella saadaan toiminta jatkumaan ainakin lukukauden 2025–2026 loppuun asti. Kehitystyö on merkittävä askel kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimien kohdentamiseksi terveyden näkökulmasta tukea eniten tarvitseville. Kehittämistyön jatkuvuuden takaamiseksi rahoitus- ja hanketilannetta seurattiin aktiivisesti. Tavoitteena on jatkaa ja laajentaa peruskoululaisia koskeva elintapaneuvonnan hanke toiselle asteelle sekä edelleen kehittää perheliikuntaa hankerahoituksella.

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä		57	-	68	-
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus), % 8.lk. oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	57,1 %	46,4 %	33,3 %	60,9 %	31,2 %
Hyte-kerroin, 0–100	64	74	70	74	77

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 v. täytäneillä / 10 000 asukasta	Ei uutta tietoa saatavilla	340,8	321,3	456,6	413,5
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen (K/E)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	-

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Tehtäväalueelle siirtyneet kunnan lakisääteiset terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen tehtävät mahdollistavat liikunta- ja hyvinvointipalveluissa entistä vahvemman tiedolla johtamisen sähköisen hyvinvointikertomuksen tarjoaman tiedon avulla sekä siten voimavarojen kohdentamisen tarveperusteisesti. Kuitenkin yhteiskunnallisten muutosten ja digitaalisuuden lisääntymisen aiheuttama arjen passivoituminen kaikissa ikäryhmissä haastoi tehtäväyksikön resurssien riittämistä.

Liikunta- ja hyvinvointivastaavan tehtävä jakautuu 50 % liikuntapalveluihin ja 50 % terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Liikunnanohjaajan tehtävä jakaantuu 60 % liikuntapalveluihin ja 40 % terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Liikunnanohjaajan toimi vakinaistettiin huhtikuussa 2025.

Tehtäväalueen tehtävänkuvat on tarkastettu. Liikunta- ja hyvinvointivastaava mm. vastaa liikuntapalveluiden sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteisistä hallinnollisista tehtävistä ja toimii tehtäväyksikön esihenkilönä. Hän vastaa palvelujen järjestämisestä, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä yhteistyöstä eri toimijoiden välillä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteinen kokonaisuus on laaja. Jatkossa tuleekin yhä tarkastella, miten työtä jaetaan hyvinvoinnin-, terveyden- ja turvallisuuden työryhmän (hytetu-työryhmä) sekä liikunta- ja hyvinvointivastaavan välillä niin, että hyvinvoinnin edistäminen näkyy ja tulee näkyväksi kunnan kaikilla toimialoilla.

Liikunnanohjaaja vastaa pitkäjänteisen, suunnitelmallisen asiakaspintatyön käytännön toteutuksesta eri muodoissaan, eri ikäryhmille. Tämä tarkoittaa perinteisten liikuntaryhmien ohella yhä suurenevissa määrin fyysisesti passiivisten tavoittamista ja aktivoimista muun muassa elintapaneuvonnan keinoin. Elintapaneuvonnan palvelupolku Tunturi-Lappiin 2022–2024 – hankkeessa kehitetty työikäisten elintapaneuvonnan palvelu pyritään juurruttamaan osaksi Liikunta- ja hyvinvointipalveluiden vakituista toimintaa. Olemme mukana Lapin hyvinvointialueen elintapaneuvonnan pilottihankkeessa asiakkaiden ohjautuvuuden lisäämiseksi hyvinvointialueelta. Valtion Suomi liikkeelle – hankeavustuskokonaisuuden tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnettiin erityisesti lasten, nuorten ja perheiden aktivointiin.

Liikuntaolosuhteet ovat olennainen osa liikuntapalveluiden järjestämisestä ja liikunta-aktiivisuuden lisäämistä. Yhteistyötä ulkoliikuntapaikoista vastaavan elinvoimapalveluiden kanssa jatkettiin laadukkaiden olosuhteiden tuottamiseksi.

Paikallisten yhdistysten toiminta on merkittävässä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kylätoimijoille ja yhdistyksille tarjottiin monipuolisia tukitoimia kuten järjestettiin yhdistysfoorumeita, tarjottiin kaksi eri koulutusta, jaettiin avustuksia sekä tarjottiin neuvontaa kehittämis- ja hanketyöhön. Viestinnän tueksi kunnan sivuille luodun tapahtumakalenterin käyttöä tehostettiin edelleen kuntien tapahtumisen vuosikellolla. Paikallisia yhdistyksiä osallistettiin palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta julkisen ja kolmannen sektorin toimet tukisivat ja täydentäisivät toisiaan.

Yhdenvertaisuus ja päihteettömyys ovat kunnan arvoja, jotka liikunta- ja hyvinvointipalvelut huomioivat osaltaan kaikessa toiminnassaan. Toimintaa järjestettiin eri kohderyhmät hu-

mioiden sekä järjestettiin kaikille avointa toimintaa ja tapahtumia. Järjestämämme ja tukemamme toiminta on päihteetöntä. Viestimme selkeästi useissa eri kanavissa mahdollisimman laajan saavutettavuuden takaamiseksi.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin tukeminen; Laadukas liikunnanohjaus ja elintapaneuvonta	Asiakaspintatyön resurssien riittävyyden varmistaminen Tapahtumat, liikuntaryhmät, yhteiset toimintamallit eri kohderyhmille Vakiinnutetaan ja kehitetään edelleen elintapaneuvonnan palvelupolkua ja yhteistyörakenteita Laajennetaan elintapaneuvontaa uusiin kohderyhmiin, kohderyhmälle soveltuvalla tavalla	Liikunnanohjaajan tehtävä vakinaistettu, toteutunut K/E Kuukausittain toteutuneet ohjaustuokiot, tapahtumat ja tempaukset lkm/kk Eri kohderyhmät on huomioitu toiminnassa, toteutunut K/E Soveltavan liikunnan tarjontaa on kehitetty, toteutunut K/E Työikäisten elintapaneuvonta on vakiinnutettu osaksi palvelutarjontaa, toteutunut K/E Elintapaneuvonnan asiakkaista vähintään 50 % suosittelisi palvelua edelleen, toteutunut K/E Elintapaneuvontaa on pilotoitu peruskouluikäisten kohderyhmässä, toteutunut K/E	Toteutunut. Toteutunut (69,3/kk, yht. 8455 käyntikerä/vuosi). Toteutunut. Toteutunut. Toteutunut. Toteutunut, 95 %. Toteutunut.
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa; Sotetu-palveluiden kehittäminen ja moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen em. palveluissa	Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa - järjestetään yhdessä tapahtumia, kerhoja ja harrastuksia	Viranhaltija on osallistunut Laphan elintapaohjausprosessin kehitystyöhön, toteutunut K/E Viranhaltija on osallistunut Laphan järjestämiin alueellisiin hytetu-neuvotteluihin, toteutunut K/E Eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettujen toimintojen lkm/vuosi, joista kunnan ulkopuolisten toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettujen toimintojen lkm/vuosi Tapahtumien vuosikelloa suunniteltu yhdessä yhdistysten kanssa, toteutunut K/E Järjestetty vähintään kaksi yhdistysfoorumia vuodessa, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut Toteutunut (eri toimijoiden kanssa 26/vuosi, kunnan ulkopuolisten toimijoiden kanssa 10/vuosi). Toteutunut. Toteutunut.

Rakentava keskustelukulttuurin ylläpito, tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Kunnan hyvinvointia edistävä työ ja hyvinvointikertomus tiedolla johtamisen välineenä	Hytetu-työryhmän toiminnan kehittämisen	Hytetu-työryhmä kokoontunut vähintään neljästi vuodessa, toteutunut K/E	Osittain (3/vuosi).
	Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto tiedolla johtamisen välineenä	Kunnan eri toimialat osallistettu hyvinvointikertomustyöhön, toteutunut K/E	Toteutunut.
		Laaja hyvinvointikertomus laadittu, toteutunut K/E	Toteutunut.
		Hyvinvoinnin indikaattoritiedon yhteenve-toa esitelty ja käsitelty kunnan eri toimialojen kanssa yhdessä, esimerkiksi laajennetussa johtoryhmässä, toteutunut K/E	Toteutunut.

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	14 600	21 282	-6 682		146 %
toimintamenot	-189 577	-166 125	-23 453		88 %
toimintakate (sitova)	-174 977	-144 843	-30 134		83 %
poistot					
vyörytyserät		-2 153	2 153		
kate yhteensä	-174 977	-146 997	-27 981		84 %

8.1.6 Elinvoimalautakunta

Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Elinvoimajohtaja johtaa elinvoimalautakunnan alaisena elinvoimapalvelujen hallintoa, taloutta, kehittämistä, seuranta ja muuta toimintaa tehokkaalla ja taloudellisella tavalla. Hallinto- ja tukipalvelut hallinnoivat ja koordinoivat palvelualuekokonaisuutta sekä sen alaisia yleisiä kuntastrategiaa toteuttavia ohjelmia, palvelualueen tehtäviin liittyvää edunvalvontaa sekä yhteistyötä. Tulosalueeseen kuuluvat elinvoimalautakunnan kokoustoiminnan lisäksi mm. maankäyttöpalvelut ja kaavoituksen ohjaus sekä neuvonta- ja asiakaspalvelu.

Tehtäväaluevastaava: Elinvoimajohtaja

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelujen yleistavoitteena on vahvistaa kunnan elinvoimaisuutta, veto- ja pitovoimaa sekä kestävä kasvua ja kilpailukykyä mm. ohjaamalla maankäyttöä ja rakentamista maapolitiikalla, kaavoituksella, riittävällä tonttitarjonnalla ja liikenneverkkosuunnittelulla. Tavoitteena on luoda edellytyksiä terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään asumiseen Muoniossa sekä kaikkien halukkaiden Muonioon muuttajien kotouttamiseen ja kotiuttamiseen. Tavoitteena on pysyä muuttovoittoisena kuntana (nettomuutto). Yleistavoitteena on

tukea alueen ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä edistämällä mm. infran järkevää rakentumista ja ylläpitoa, asianmukaista jätteenkäsittelyä, kestävän liikennejärjestelmän ja liikkumisen sekä alueen ympärivuotisen elinkeino- ja työelämän toimintaedellytyksiä. Elinvoimapalvelujen sujuvia ja saavutettavia palveluja kehitetään yhä enemmän yhteistyössä muiden toimijoiden, kuntalaisten ja strategisesti tärkeiden kumppaneiden kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut ovat keskeisessä roolissa palvelujen järjestämisen koordinoimisessa, edunvalvonnassa ja asiantuntijana omistajaohjauksessa.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021	2020
tonttitarjonnan kehittyminen	59 tonttia	-	63 tonttia			
kokonaisnettomuutto (as.)	29 (ennakotieto)	3	63	-23	34	-1
vireille tulevat kaavat	2	4	1	4	3	1
valmistuneet kaavat	1	4	2	3	0	1
aluekehityksen kokonaispistemäärä (pisteet 0–100)	63	-		59		
nopean laajakaistan saatavuus %	-	-	8	4	3,77	21

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Päiväkoti-esikoulurakennus rakennus valmistui aikataulun mukaisesti elokuussa. Kunnanviraston toimistoja arkistotilojen suunnittelua jatkettiin pitämällä markkinavuoropuhelu. Aikoinaan kesken jääneiden katualueiden haltuunoton jatkamisen selvittäminen aloitettiin. Työn tehostaminen ja tiedonhallinnan prosessien automatisoinnin edistäminen alkoi sähköiseen muotoon vietyjen rakennuslupa-asiakirjojen arkitoimisella sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään (Docuware). Vesihuollon verkostoa laajennettiin Jerisjärven suuntaan liittämällä Jerisjärven Huolto Oy:n verkostot kunnan verkostoon. Ulkoilureiteille ja vesihuoltolaitokselle palkattiin yhdistelmätyöntekijä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Kestävä maankäyttö ja rakentaminen: kestävän maankäytön ohjaaminen maapolitiikalla.	Kiinteistöveroselvityksen jatkaminen Mapon täytäntöönpano	Kiinteistöveroselvitys tehty. Onko mapon toimenpiteitä toteutettu K/E.	Ei ole tehty. Selvitetään mahdollisuutta laatia osin omana työnä. K. Jatkuva

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	2 160	14 632	-12 472		677 %
toimintamenot	-461 350	-462 381	1 030		100 %
toimintakate (sitova)	-459 190	-447 748	-11 442		98 %
poistot		-2 938	2 938		0 %
vyörytyserät		-29 493	29 493		0 %
kate yhteensä	-459 190	-480 179	20 989		105 %

Rakennusvalvontapalvelut

Tehtävän kuvaus

Rakennusvalvonta on maankäytön prosessin viimeinen lenkki. Sen tehtävänä on valvoa ja ohjata rakentamista, eli huolehtia siitä, että suunnittelu ja rakentaminen tapahtuvat Rakentamislain ja Alueidenkäyttölain niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten (ml. rakennusjärjestys) sekä voimassa olevan kaavan mukaisesti. Rakennusvalvonta antaa ohjeita ja neuvoja rakentajille, käsittelee rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta sekä hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua.

Tehtäväaluevastaava: rakennustarkastaja

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Rakennusvalvonnan tavoitteena on laadukas asiakaspalvelu, sujuvat ja saavutettavat palvelut sekä alueen kestävä kasvun sujuvoittaminen. Rakennusvalvonta tukee osaltaan terveellistä, turvallista ja viihtyisää asumista sekä elinkeinotoiminnan sijoittumista Muonioon. Rakennusvalvonta tarjoaa luvanhakijoille apua hankkeen ensimetreiltä loppukatselmukseen asti. Tavoitteena on käsitellä hakemukset viivytyksettä.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
myönnetyt luvat	56	69	69	104	62
suunnittelutarveratkaisut	1	0	4	5	1
poikkeamisluvat	16	13	16	11	3

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Uusi rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025, mikä vähensi myönnettävien lupien kappalemääriä. Toisaalta muutamat isot matkailun rakennusinvestoinnit lisäsivät rakennusvalvonnan tuottoja yli tuloarvion. Rakennusvalvonnan paperiarkistot on kokonaisuudessaan skannattu kunnan sähköiseen arkistoon.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Paikkariippumattomat, sujuvat ja saavutettavat palvelut: automatisointi, digitalisointi	Sähköiseen muotoon siirrettyjen rava-asiakirjojen siirtäminen Lupapisteen arkistoon ja Lupapiste-kaupan käyttöönotto	Onko väh. 75 % paperiluvista saatu siirrettyä Lupapisteen arkistoon K/E. Onko kauppa otettu käyttöön	Rakennusvalvonnan paperiarkistot arkistoitu kokonaisuudessaan DocuWareen. E

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	49 500	126 257	-76 757		255 %
toimintamenot	-138 867	-126 226	-12 640		91 %
toimintakate (sitova)	-89 367	31	-89 397		0 %

poistot	-89 367	31	-89 397		0 %
vyörytyserät		-5 267			0 %
kate yhteensä	-89 367	-5 236	-84 130		6 %

Kiinteistö- ja tiepalvelut

Tehtävän kuvaus

Kiinteistö- ja tiepalvelujen tehtävänä on kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpito ja peruskorjaus, uusien tilojen rakentaminen ja kunnan omistamien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden isännöinnistä ja vuokrauspalvelusta huolehtiminen. Kiinteistö- ja tiepalvelut vastaavat myös kunnan kaavateiden ja yleisten alueiden kunnossapidosta, uusien rakentamisesta ja hulevesiverkoston toimivuudesta.

Tehtäväaluevastaava: kunnossapitopäällikkö

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kiinteistö- ja tiepalvelut toimivat ennakoivasti ja suunnitelmallisesti vastuullisina kiinteistönomistajina sekä tekee kiinteistönhuoltoa ja pitää huolta infrasta taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla. Tehtäväalueen tavoitteena on edistää osaltaan muonilaisten onnellista arkea ja arjen turvallisuutta sekä lisätä alueen houkuttelevuutta ja elinympäristön viihtyisyyttä muun muassa tekemällä ympäristötöitä kuntalaisille ja matkailijoille vetovoimaisissa paikoissa ja ottamalla huomioon kestävän ja turvallisen liikkumisen mahdollisuudet teiden ja yleisten alueiden kunnossapidossa.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Investoinnit puistoihin ja yleisiin alueisiin (euroa/asukas)	-	15,06	8,55	-	-
Kunnan vuokra- asuntojen käyttöaste		97,68	100	98,44	99,10
Peruskorjattujen asuntojen määrä (lkm./vuosi)	-	-	1	2	1

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Päiväkoti-esikoulurakennus rakennus valmistui aikataulun mukaisesti elokuussa. Vuoden 2025 aikana kunnossapitopäällikön virka muutettiin kiinteistöpäälliköksi ja tehtäväkuvausta muutettiin varautuen tuleviin henkilöstömuutoksiin.

Kunta tilasi sotekiinteistöjen osalta selvityksen kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuudesta poikkeamiseen toiminnan markkinavaikutusten vähäisyyden perusteella. Selvityksen perusteella vaikuttaa siltä, että kunnan alueella ei ole tarjontaa vastaavanlaisista sote-toimitiloista eikä alueella ole tapahtunut sote- kiinteistöjen kauppaa, jolloin voidaan poiketa yhtiöittämisvelvollisuudesta. Vuoden 2025 aikana kunta päätyi antamaan omistajaohjausta Muonion Kontukontu Oy:lle Ilttie 1–3 myymiseksi.

Keskeisimmille toimitiloille laadittiin kuntoarviot ja alustavat PTS:t.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Kestävän maankäytön ohjaaminen liikenne-verkkosuunnittelulla	Kaavateiden pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman laatiminen	Suunnitelma laadittu K/E	E

menot ja tulot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	1 637 018	1 769 781	-132 763		108 %
toimintamenot	-2 217 012	-2 203 985	-13 027		99 %
toimintakate (sitova)	-579 994	-434 203	-145 791		75 %
poistot		-950 040	950 040		0 %
vyörytyserät		680 227	-680 227		0 %
kate yhteensä	-579 994	-704 017	124 023		121 %

Liikuntapaikat ja reitistöt

Tehtävän kuvaus

Liikuntapaikat ja reitistöt tehtäväalueen tehtävänä on kunnan hallinnoimien ulkoliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kunnossapito, kehittäminen ja koordinointi.

Tehtäväaluevastaava: elinvoimajohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: reittivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tehtäväalueen yleistavoitteena on tukea kuntalaisten ja matkailijoiden hyvinvointia mahdollistamalla monipuolinen ja turvallinen ulkoilmassa ja puhtaassa luonnossa liikkuminen. Ulkoilureittejä ylläpidetään, kunnostetaan, kehitetään ja monipuolistetaan siten, että ne ovat vetovoimaisia, turvallisia ja helppoja käyttää ja ne tukevat Muonion kunnan elinvoimaisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Kehittämistyön tukena toimii reittityöryhmä, matkailuyritykset, liikuntatoimen henkilöstö ja erilaiset verkostot. Ulkoilureitistöt ovat keskeinen osa alueen yritysten toimintaympäristöä.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Virkistys- ja urheilualueet/10 00 as.)	30,97	35,27	35,07	62,47	61,96
Pyöräilykuntien verkosto (pistettä)	100	100	100	0	0
Rekisteröidyt yöpymiset			123 750	89 984	81 586

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuoden 2025 aikana kunta on hoitanut reittien talvikunnossapidon sekä ulkoliikuntapaikat. Kunnassa on vuoden 2025 ajan työskennellyt ympärivuotisesti reittivastaava, latukoneen kuljettaja sekä ulkoliikuntapaikkojen hoitaja. Näiden lisäksi kevät kaudella työskenteli kaksi kausityöntekijää reititöissä ja yksi tuntityöntekijä ulkoliikuntapaikoilla. Syksyllä palkattiin yhdistelmätyöntekijä, joka on talvet reititöissä ja kesät vesilaitoksella. Kesällä työskenteli ko-

ko aikaisten lisäksi yksi työntekijä reittien kunnostustöissä. Talousarviovuoden painopisteinä on ollut edelleen ulkoilureittien ja ulkoliikuntapaikkojen korjausvelan hoitamista omina töinään sekä reittien monipuolinen kehittäminen. Reiteillä on korjattu ja paranneltu 19 siltaa ja kuivatettu pohjia kymmeniä kilometrejä sekä parannettu hoitokalustoa. Jääkiekkokaukalo vaurioitui syksyllä esiintyneiden syöksyvirtausten vuoksi. Kaukalo saatiin vielä käyttökuntoon kaudelle 2025–2026. Joulukuussa toinen latukoneista upposi Siepinkurussa ja se kärsi mittavia vaurioita.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Ympärivuotinen ja kansainvälinen elinkeinoelämä: ulkoilureittien infran laadukas ja resurssitehokas ylläpito/kehittäminen.	Yhteistyön tekeminen lähialueiden kanssa reittien kehittämisessä. Olemassa olevien reittien löydettyvyyden kehittäminen opastein ja viestintätoimin; yhteiskäyttöreittien turvallisuuden parantaminen.	Reittien opasteiden parantaminen ja saneerattujen reittien määrä metreinä	Talvireittien opasteita lisätty ja selkiytetty. Someviestintää lisätty. Siltoja korjattu 19kpl ja reittejä raivattu n. 30 km sekä pohjia tasattu.
Talvipolkuinfran kehittäminen	2 aluetta (kävely, lumikenkäily, pyöräily)	Toteutus 2 aluetta	1 alue toteutunut, toiseen saatu luvat (toteutus 2026)
Polkupyöräreitin rakentaminen	Hankerahoituksen hakeminen pyöräreitin rakentamiselle	Saatu rahoitus K/E	Rahoitus on saatu K

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	1 000	22 912	-21 912		2 291 %
toimintamenot	-351 816	-377 524	25 708		107 %
toimintakate (sitova)	-350 816	-354 612	3 796		101 %
poistot		-72 068	72 068		0 %
vyörytyserät		-19 933	19 933		0 %
kate yhteensä	-350 816	-446 613	95 797		127 %

Kuntakehittäminen ja työllisyyspalvelut

Kuntakehittämisen ja työllisyyspalveluiden tehtävänä on järjestää ja tuottaa yritys- ja työllisyyspalveluja, kehittää elinkeinoelämän toimintaympäristöä ja alueen saavutettavuutta. Tehtävänä on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille, tukea asiakkaan polkua kohti yrittäjyyttä tai työllistymistä sekä ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyden syntymistä. Kunnan tarjoamia yritys- ja työllisyyspalveluita ovat mm. yritysneuvonta, työpajatoiminta, ohjaus ja valmennus. Työtä tehdään monialaisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joista yhtenä keskeisenä on Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue. Tehtäväalue vastaa em. lisäksi kärkihankkeiden koordinoinnista, strategisesta kuntakehittämisestä ja kylien kehittämisestä yhdessä kylätoimijoiden kanssa sekä kuntamarkkinoinnin, kansainvälisen yhteistyön ja joukkoliikenteen koordinoinnista.

Tehtäväaluevastaava: kehittämispäällikkö

Tehtäväyksikkövastaava kuntakehittäminen: kehittämispäällikkö

Tehtäväyksikkövastaava työllisyyspalvelut: työllisyysvastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tehtäväalue osaltaan edistää muoniolaisten onnellista arkea, kunnan veto- ja pitovoimaa, ympärivuotisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kestäväää kasvua sekä erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia ja työpaikkojen syntymistä alueelle. Yleistavoitteena on vahvistaa alueen työllisyyttä, yrittäjyyttä, työttömien työkykyä ja valmentautujien valmiuksia resurssiviisaasti kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen. Tavoitteena on tarjota oikea-aikaisia, yksilöllisiä, helposti saavutettavia ja kohderyhmien tarpeita vastaavia palveluja. Lisäksi tavoitteena on positiivisen kuntakuvan luominen, kunnan saavutettavuuden ja löydettävyyden sekä joukkoliikenneyhteyksien lisääminen.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Yritysten toimipaikkojen liikevaihto (€/hlö)	-	-	226	247	165	165
Majoitusliikkeiden käyttöaste (%)	49,6	49,3	46,4	39,3	43,9	46,6
Yrityskanta (yritykset/1000 asukasta)	140,08	138,06	137,51	129,36	124,84	118,61
Työllisyysaste (%)	78,2	76,4	78,29	75,56	70,07	78,33
Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki (€/as.)	17,3	14,2	16,2	18,9	13,9	14,2

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue on aloittanut toimintansa 1.1.2025. Uudistus on tuonut mukanaan merkittäviä muutoksia kunnan toimintaan sekä palvelujen järjestämiseen. Alkuvaiheessa keskeisiä vaikutuksia ovat muun muassa toimintatapojen uudistuminen, kunnan roolin muutos sekä uudenlaisen yhteistyön ja yhteistoimintamallien käyttöönotto. Lisäksi viestinnän rooli korostuu entisestään.

TE-palvelujen uudistuksen seurauksena kunnille kohdistuvat valtionosuudet eivät näy tehtäväalueen talousarviossa tuloina. Sen sijaan palvelujen tuottamiseen liittyvät kustannukset näkyvät meno varauksina tehtäväalueen talousarviossa. Palkkatuen hyödyntämiseen kohdistuvat muutokset vaikuttavat kunnan toimintaan laajemmin, ja näiden muutosten arvioidaan näkyvän myös muiden tehtäväalueiden palveluissa ja taloudessa. Työllisyysalueen palkkatukimäärärahat olivat vuoden 2025 alussa valmiiksi sidottuina valtion aiempiin päättöksiin, eikä alueella siten tehty uusia palkkatukipäätöksiä. Tämä rajoitti palkkatuen käyttöä ja vaikutti kunnan mahdollisuuksiin tukea työllistymistä palkkatukityön avulla.

Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Kittilän kunta.

TE24- ja KOTO24-uudistusten myötä kunnille on siirtynyt 1.1.2025 alkaen kokonaisvastuu myös

kotoutumisen edistämisestä. Kunta vastaa jatkossa sekä työnhakijoina olevien että työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisestä. Kotoutumisen edistämisen koordinoinnista vastaa kunnan työllisyyspalvelujen tehtäväyksikkö, mutta toimeenpano toteutetaan kunnassa yhteisvastuullisesti eri toimialojen yhteistyönä.

Matkailumarkkinointitehtävät siirtyivät toistaiseksi kunnalle aiheuttaen niin ikään painetta henkilöstöresurssin vahvistamiseen tehtäväalueella sekä kunnan osaamisen kasvattamiseen. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin matkailun sparraustiimin toiminta ja matkailumarkkinointiin oli 1 htv käytettävissä. Elokuvakomission toiminta siirtyi Tunturi-Lapin Kehitysry:lle ja Muonio on mukana sen toiminnassa sekä jäsenenä Advisory Boardissa. Talousarvioon varattua määrärahaa tuotantoyhtiöyhteistyöhön käytettiin ja Muoniossa tehtiin ainakin

kaksi suurta tuotantoa vuoden aikana. Vuoden 2025 aikana Muoniossa otettiin käyttöön oma kunnallinen tuotantokannustin, jonka kautta pyritään lisäämään tuotantojen alueellista rahankäyttöä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Ympärivuotisen elinkeinoelämän edistäminen	Elinkeino- ja matkailuohjelman päivitys	Tehty K/E	Työ käynnistetty, jatkuu 2026
Ympärivuotinen ja kansainvälinen elinkeinoelämä: työnantajayhteistyön tiivistäminen	Työllistymis- ja työllistämismahdollisuuksien kartoittaminen sekä ohjaus	Yrityskäyntien määrä (väh. 20)	Siirtyy vuodelle 2026
Viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö: kylien kehittämisen, yhteistyön, osallisuuden ja arjen turvallisuuden vahvistaminen	Kylien neuvoston / foorumin toiminnan käynnistäminen	Toiminta käynnistynyt (väh. 1 kokous / foorumi)	2 kylien neuvoston kokousta

tulot ja menot	ta + muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteutuma %
toimintatulot	66 500	67 626	-1 126		102 %
toimintamenot	-1 099 807	-909 499	-190 309	-34 462	83 %
toimintakate (sitova)	-1 033 307	-841 872	-191 435	-34 462	81 %
poistot	-1 033 307	-841 872	-191 435	-34 462	81 %
vyörytyserät		-32 199	32 199		0 %
kate yhteensä	-1 033 307	-874 071	-159 236	-34 462	85 %

Vesihuoltolaitos

Tehtävän kuvaus

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan raakaveden hankinnasta, veden käsittelystä, talousveden johtamisesta kuluttajille sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti. Talous hoidetaan vesihuoltolain 18 § mukaisesti asiakkailta perittävillä maksuilla. Talousvettä käsitellään kahdella alkalointilaitoksella ja käytössä on kaksi varavedenottamoa. Suurten korkeuserojen vuoksi ja jakelupaineen stabiloimiseksi vesijohtoverkostossa on kaksi paineenkorottamoa. Jätevedet johdetaan kirkonkylän jätevedenpuhdistamolle myös Oloksen ja Särkijärven alueelta. Viemäriverkostossa on yhteensä 16 jätevesipumppaamaa, joiden kautta jätevedet ohjataan puhdistamolle.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Yleistavoitteena on mahdollistaa muoniolaisten sujuva ja onnellinen arki sekä elinvoiman kestävä vahvistuminen toimittamalla puhdasta laatuvaatimukset täyttävää vettä sekä huolehtia luonnon ekologisesta kestävydestä puhdistamalla jätevettä määräysten mukaisesti. Vesihuollon sujuvaa toimintaa tuetaan kehittämällä ja huoltamalla vesihuoltoverkostoa sekä laitoksia systemaattisesti uutta teknologiaa hyödyntäen. Tavoitteena on vesihuoltoverkoston vuotovesimäärien pienentäminen lähemmäs valtakunnallista keskitasoa (n. 10 % laskutavoitteena) ja näin vähentää "hävikkiä".

Tehtäväaluevastaava: vesihuoltolaitoksen päällikkö

Seuraamme palvelulupauksen toteutumista mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Veden ominaiskäyttö*, l/as/vrk	-	-	-	-	-
Ennakoimattomien putkirikkojen määrä [kpl/verkoston kokonaispituus]	0,09	0,09	0,07	-	-
Laskuttamattoman talousveden osuus**	47,91	51,72	47,57	46,86	-
Typen määrä käsitellyssä jätevedessä mg/i		42,0	-	-	51,53

*Indikaattori esittää kunnan vesilaitoksen vuorokaudessa verkostoon pumppaaman talousveden määrän suhteessa verkostoon liittyneiden asukkaiden määrään.

**Indikaattori esittää laskuttamattoman talousveden osuuden verkostoon pumpatun veden kokonaismäärästä. Laskuttamaton talousvesi muodostuu vuotovedestä sekä vedenkäytöstä vesijohtoverkoston puhdistus- ja huoltotöihin.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Talousarviovuoden 2025 painopistealueena on vesihuollon kokonaiskehittäminen kunnan alueella. Vesihuoltolaitoksen toimintamuoto ja toiminta-alueen laajuus vaikuttaa pitkän tähtäimen investointisuunnitelmaan. Etäluettavia mittareita vaihdot omana työnä jatkuvat, nyt mittareita on asennettu yli 600 kappaletta, joten n. 90 % kunnan vesihuoltolaitoksen kulu- tuspisteistä on varustettu etäluettavilla mittareilla. Etäluettavien vesimittareiden vaihtami- nen jatkuu.

Vesihuollon laajamittaista kehittämistä kunnan alueella jatkettiin. Jerisjärven Huolto Oy:n verkostot liitettiin Muonion vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostoon. Jätevedet pum- pataan siirtoviemäriä pitkin Muonion jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi ja talousvesi toimitetaan Muonion vesihuoltolaitosten vedenottoilta Jerisjärven Huolto Oy:n verkos- toon.

Jätevedenpuhdistamolla uusittiin kolmen bioroottorin lamellit ja lietteenkuivatus automa- tiikka. Vesihuoltolaitoksen kaukovalvonta keskus ohjelmistoineen uusittiin ja siihen liitettiin myös Jerisjärven Huolto Oy:n kaukovalvonta. Jerisjärven Huolto Oy:n verkostojen kauko- valvonta ja ylläpitotyöt siirtyivät Muonion kunnan vesihuoltolaitoksen ylläpidettäväksi. Muo- nion keskustan vesi- ja viemäriverkoston saneeraustyöt aloitettiin.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Kestävä ja järkevä infran ylläpito/sopeuttami- nen/rakentaminen	Verkostojen pitkän tähtäimen saneeraus- suunnitelman mukaiset toimenpiteet.	Tehty K / E	Aloitettu, jatkuu.
Ekologisen kestävyys- edistäminen	Jäteveden puhdistamolle tulevien vuoto- vesien määrän pienentäminen	Tehty K / E	Jatkuu (saneerauksen myötä)

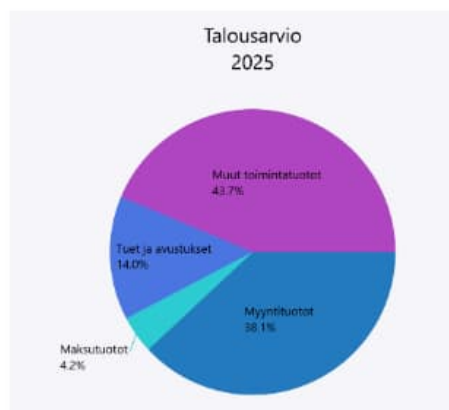
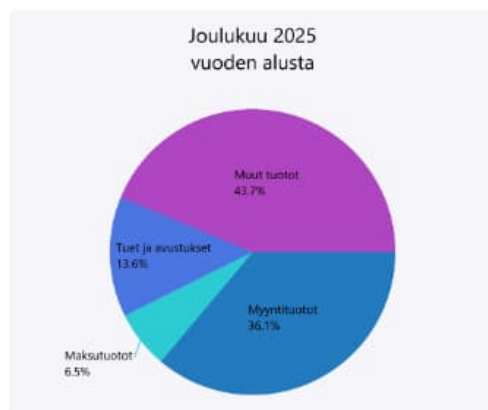
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muut.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikk. %	Vuoden alusta ulkoiset	Vuoden alusta sisäiset
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	1389344	0	1389344	1419264,19	-29920,19	102,15 %		
Maksutuotot	155100	0	155100	257297,11	-102197,11	165,89 %		
Tuet ja avustukset	511721	0	511721	534738,14	-23017,14	104,50 %		
Muut toiminta- tuotot	1594281	0	1594281	1718980,5	-124699,5	107,82 %		
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3650446	0	3650446	3930279,94	-279833,94	107,67 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,00 %		
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-5335386,42	5000	-5330386,42	-5320510,61	-9875,81	99,81 %		
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-1180733,23	0	-1180733,23	-1055073,7	-125659,53	89,36 %		
Muut henkilösivu- kulut	-130586,06	0	-130586,06	-139311,83	8725,77	106,68 %		
Henkilöstökor- vaukset	13500	0	13500	0	13500	0,00 %		
Palvelujen ostot	-4242651	-57462	-4300113	-4215483,06	-84629,94	98,08 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1290827	-2000	-1292827	-1210599,47	-82227,53	93,64 %		
Avustukset	-366803	0	-366803	-306758,21	-60044,79	83,63 %		
Muut toimintakulut	-602881	0	-602881	-615792,99	12911,99	102,14 %		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13134367,7	-54462	-13188829,7	-12863529,9	-325299,84	97,53 %		
TOIMINTAKATE YH- TEENSÄ	-9483921,71	-54462	-9538383,71	-8933249,93	-605133,78	93,66 %		
Verotulot	6314000	0	6314000	7066684,5	-752684,5	111,92 %		
Valtionosuudet	4495682	0	4495682	4377671	118011	97,38 %		
Rahoitustuotot ja - kulut								
Korkotuotot	0	0	0	3281,51	-3281,51	0,00 %		
Muut rahoitus- tuotot	7000	0	7000	5932,38	1067,62	84,75 %		
Korkokulut	-120000	0	-120000	-86361,75	-33638,25	71,97 %		
Muut rahoituskulut	-2000	0	-2000	-1853	-147	92,65 %		
VUOSIKATE	1210760,29	-54462	1156298,29	2432104,71	-1275806,42	210,34 %		
Poistot ja arvonal.								

Suunnitelman mukaiset poistot	-930000	0	-930000	-942722,36	12722,36	101,37 %		
Arvon alentumiset	0	0	0	-378205,91	378205,91	0,00 %		
Sisäiset vyörytyserät								
Vyörytystulot	0	0	0	1345361,95	1345361,95	0,00 %		
Vyörytysmenot	-6100	0	-6100	-1345361,95	-1339261,95	22055,11 %		
TILIKAUDEN TULOS	274660,29	-54462	220198,29	1111176,44	-890978,15	504,63 %		
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	-453785,46	453785,46	0,00 %		
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	500000	-500000	0,00 %		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	274660,29	-54462	220198,29	1157390,98	-937192,69	525,61 %		

Toimintatuottoja oli yhteensä noin 3 930 280 euroa, eli nämä toteutuivat yhteensä 107,67 prosenttisesti (poikkeama noin 279 834 euroa) talousarvioon verrattuna. Talousarvioon verrattuna tulot toteutuivat paremmin kaikissa toimintatuottokategorioissa, mutta erityisen hyvin nämä toteutuivat maksutuotoissa (toteuma yli 165 %; 102 197 euroa) ja muissa toimintatuotoissa (toteuma yli 107 %, 124 700 euroa). Erityisen hyvin maksutuotot toteutuivat rakennusvalvonnan ja – tarkastuksen maksuissa (ylitys noin 76 000 euroa), muiden tilojen vuokratuotoissa (ylitys noin 130 000 euroa) ja suhteellisesti myös mm. varhaiskasvatuksen maksutuotoissa (ylitys noin 10 000 euroa). Myyntituotoissa esimerkiksi vesi- ja jätevesimaksut toteutuivat myönteisemmin kuin oli arvioitu (ylitys noin 36 000 euroa), samoin jätteenkäsittelymaksut (ylitys noin 24 000 euroa). Etenkin valtion tuet ja avustukset toteutuivat arvioitua myönteisemmin (ylitys noin 22 000 ”tuet ja avustukset”).

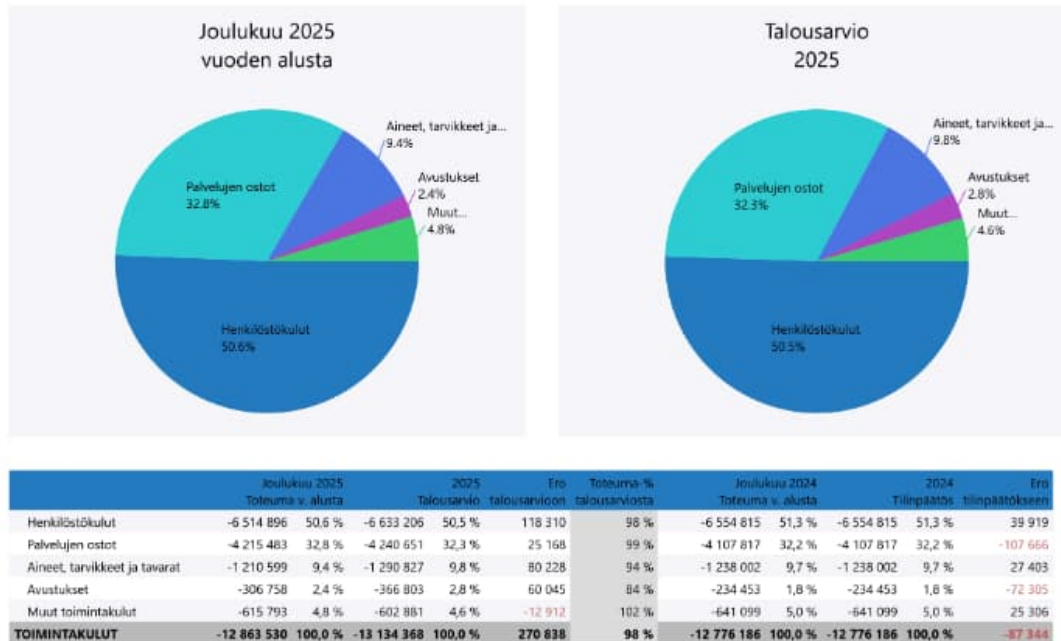

	Joulukuu 2025		2025		Ero	Toteuma-%	Joulukuu 2024		2024		Ero
	Toteuma v. alusta		Talousarvio	talousarvioon			Toteuma v. alusta		Tilinpäätös	tilinpäätökseen	
Myyntituotot	1 419 264	36,1 %	1 389 344	38,1 %	29 920	102 %	1 558 585	39,5 %	1 558 585	39,5 %	-139 320
Maksutuotot	257 297	6,5 %	155 100	4,2 %	102 197	166 %	190 005	4,8 %	190 005	4,8 %	67 292
Tuet ja avustukset	534 738	13,6 %	511 721	14,0 %	23 017	104 %	624 015	15,8 %	624 015	15,8 %	-89 277
Muut toimintatuotot	1 718 981	43,7 %	1 594 281	43,7 %	124 700	108 %	1 577 841	39,9 %	1 577 841	39,9 %	141 139
TOIMINTATUOTOJEN YHTEENSÄ	3 930 280	100,0 %	3 650 446	100,0 %	279 834	108 %	3 950 446	100,0 %	3 950 446	100,0 %	-20 166

Kuva: Kunnan toimintatuotot/tulojakauma tilinpäätös 2025 ja tilinpäätös 2024.

Käyttötalouden toimintakulut toteutuivat 97,53 prosenttisesti, alitus oli noin 325 300 euroa talousarvioon verrattuna. Henkilöstökulut toteutuivat tarkasti, ja mm. palkat ja palkkiot toteutuivat 99,81 prosenttisesti, alitus oli alle 10 000 euroa. Sairaus- ja äitiyslomasijaisten sekä vuosiloma- ja muiden sijaisten määrärahat ylittyivät reilusti (yhteensä noin 191 000 euroa), samoin määräaikaisten määrärahat (ylitys noin 320 000 euroa). Toisaalta on huomioitava, että mm. vakituisten viran- ja toimenhaltijoiden palkat alittuivat reilusti (yhteensä alitus noin 361 000 euroa), samoin tunti- ja urakkapalkkaisten menokohta (yhteensä alitus noin 108 000 euroa), jolloin kokonaisnettona määrärahojen riittävyys palkoissa ja palkki-ossa oli riittävä. Talousarviota laadittaessa on aina haastava etukäteen arvioida tarkat kustannuspaikat palkkamenoille. Sairaus- ja tapaturmakorvauksia tuli yli 100 000 euroa, joka on lähes sama summa kuin tilinpäätöksessä 2024. Kaikki palveluiden ostot pysyivät myös talousarvioraamissaan toteutuen 98,08 prosenttisesti (toteuma noin 4 215 500 euroa, alitus noin 84 600 euroa). Tästä osasta muiden palveluiden ostot toteutuivat yli 99 prosenttisesti (toteuma yli 3 893 000 euroa). Tästä esimerkiksi asiantuntijapalvelut toteutuivat noin 25 000 euroa arvioitua korkeampina, myös ICT- ja suunnittelupalvelut sekä toimistopalvelut yhteensä ylittyivät, toisaalta esimerkiksi matkustus- ja kuljetuspalvelut alittuivat lähes 70 000 euroa, muut yhteistoimintaosuudet alittivat niin ikään (alitus noin 82 000 euroa). Asiakaspalveluiden ostot alittuivat noin 45 000 euroa (toteuman ollessa noin 322 321 euroa).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat- menokohta toteutui 93,64 prosenttisesti, alitus on noin 82 000 euroa; isoimmat alitukset tapahtuivat kirjallisuudessa (alitus noin 10 500 euroa), av- aineistossa (alitus noin 8 200 euroa), elintarvikkeissa (alitus noin 6 500 euroa), kemikaaleissa (alitus noin 6 300 euroa), poltto- ja voiteluaineissa (alitus noin 10 000 euroa) sekä sähkössä ja kaasussa (alitus noin 58 000 euroa). Lämmityskulut pysyivät raamissaan, jopa hieman alittaen arvioidut menot (alitus noin 7 000 euroa). Muu materiaali ja työaineet niin ikään alittuivat (alitus yhteensä noin 30 000 euroa). Kotitalouksille myönnettiin avustuksia vähemmän kuin talousarviossa arvioitiin, alitus on noin 42 000 euroa. Kotihoidon tukea myönnettiin yli 57 000 eurolla, lasten kotihoidon kuntalisää yli 21 000 eurolla. Yhteisöille avustuksia myönnettiin noin 92 prosenttisesti (alitus noin 18 000 euroa), ja esimerkiksi yksityistieavustuksia myönnettiin lähes 100 % varatusta määrärahasta. Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista alitti varatun määrärahan noin 19 000 eurolla. Vuokrakulut ylittyivät hieman varatun määrärahan kertymän ollessa 100,73 prosenttia, ylitys tosin on alle 4000 euroa. Myös muut toimintakulut ylittivät varatut määrärahat noin 9000 eurolla, mm. Eu- projektimaksut ja jäsenmaksut hieman ylittivät näille varatut määrärahat (yhteensä noin 7 000 euroa), edustuskulut ylittyivät noin 3 000 eurolla.

Kuva: Kunnan toimintakulut/kulujakauma tilinpäätös 2025 ja tilinpäätös 2024.

Käyttötalouden sitovan tehtävätason ylityksiä tapahtui seuraavasti suhteessa toimintakate:

- Tarkastuslautakunta, ylitys 4 204 euroa (kertymä 130 %)
- Hallinto- ja talouspalvelut (yleishallinto), ylitys 87 832 euroa, (kertymä 109 %)
- Liikuntapaikat ja reitistöt, ylitys 3 796 euroa (kertymä 101 %)
- Vesilaitos, ylitys 5 382 euroa (kertymä 105 %).

Lisämäärärahoja käyttötalouteen valtuusto myönsi seuraavasti (yhteensä 54 462 euroa):

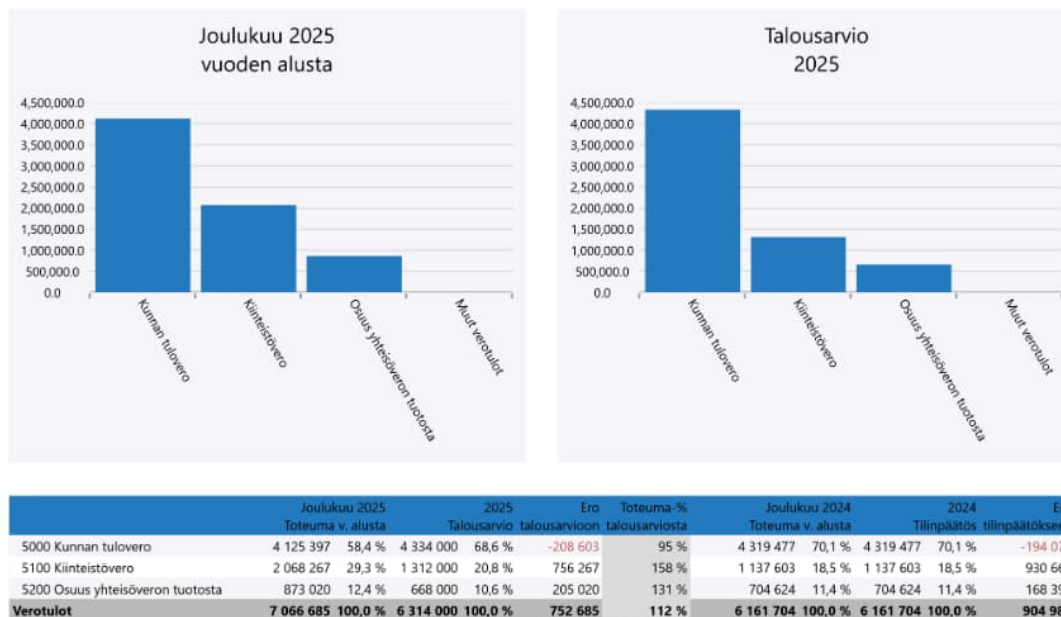
- Elinvoimapaalveluiden kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueelle 34 462 euroa lisämääräraha Tunturi- Lapin ja Pellon työllisyysalueen kuntaosuuden kattamiseksi ja palkkatuen mahdollistamiseksi.
- Hallinto- ja talouspalvelujen tehtäväalueelle 20 000 euron lisämääräraha. Lisämäärärahan pyyntö perustui ylityksiin, jotka johtuivat asiantuntijapalveluiden ostoista (alkuvuoden kirjanpidollinen tuki Monetralta sekä palkkojen ulkoistus, vakuutusten kilpailuttamisen palkkio), ICT-palveluiden ostoista (järjestelmien vaihdokset, ICT-kustannusten yleinen nousu) sekä määräaikaisista henkilöstöjärjestelyistä taloushallinnon sekä asiahallinnon osalta.

Lisämäärärahasiirtoja käyttötalouteen tehtiin seuraavasti:

- Sivistyspalveluiden lukion tehtäväalueelta siirrettiin 5 000 euroa kirjasto- ja kulttuuri- palveluiden tehtäväalueelle. Määrärahojen ylitys johtui ostoista sekä muiden palveluiden ostoista.

Vuoden 2025 toimintakate toteutui 93,66 prosenttisesti, eli alitusta tuli noin 605 134 euroa. Vuoden 2024 toimintakate (-8 805 663 euroa) toteutui 96,7 prosenttisesti, joten tilanne tältä osin koheni vuoden 2025 tilinpäätöksessä.

Kunnan verotulokertymä budjetoitiin talousarvion teon yhteydessä hyödyntäen Kuntaliiton julkaisemaa verotuloennustekehikkoa (loppusyksyn arvio) ja edellisen vuoden (2024) tiedossa olevaa verotulokertymää. Verotulot toteutuivat arvioitua myönteisemmin, toteuma oli yli 112 prosenttia. Käytännössä tämä tarkoittaa lähes 753 000 euroa parempaa kertymää. Kunnan tulovero oli noin 4 125 400 euroa (talousarviossa odotus noin 4 344 000 euroa), kiinteistövero noin 2 068 270 euroa (talousarviossa odotus noin 1 312 000 euroa) ja osuus yhteisöveron tuotoista noin 873 020 euroa (talousarviossa odotus noin 668 000 euroa). Kunta on aikaisempina vuosina toteuttanut kiinteistökantaselvityksen, ja omana työnä on tavoitteellista jatkaa em. työtä. Kunta on myös tarkistanut kiinteistöveroprosenttejaan vuodesta 2022 alkaen.

Kuva: Kunnan verotulokertymä tilinpäätös 2025 ja tilinpäätös 2024.

Valtionosuudet maksetaan ns. yhden putken valtionosuutena, johon kuuluvat peruspalveluiden valtionosuus; yleinen, esi- ja perusopetuksen ja kulttuuripalveluiden valtionosuus sekä soteuudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus ja vero menetysten korvaus. Erillisenä eränä samassa yhteydessä peruspalveluiden valtionosuuden kanssa maksetaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Valtionosuudet arvioitiin talousarvion teon yhteydessä Kuntaliiton ennakkolaskelmien mukaisesti. Valtionosuudet toteutuivat talousarvioon verrattuna hieman yli 97 prosenttisesti, eli noin 118 000 euroa vähemmän kuin oli budjetoitu. Kertymä oli kokonaisuudessaan noin 4 377 671 euroa, tästä:

- Peruspalveluiden valtionosuudet olivat noin 3 803 240 euroa (varattu noin 3 798 160 euroa),
- Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 105 380 euroa (varattu noin 237 300 euroa).

Ja verotuloihin perustuva valtos.tasaus noin 204 440 euroa (varattu noin 200 000 euroa) sekä verotulomenetysten kompensatio noin 264 610 euroa (varattu noin 260 370 euroa).

Rahoitustuottojen ja – kulujen osalta positiivinen tulos on korkokulujen suhteen, jotka toteutuivat noin 72 prosenttisesti, eli käytännössä alittuivat noin 33 640 eurolla. Käytännössä tulokseen vaikuttaa myös kunnan lainasalkun tarkistelu ja tasapainottaminen.

Muonion kunnan tilinpäätöksen 2025 vuosikate on vahvempi kuin talousarviovaiheessa odotettiin. Vuosikate on noin 2 432 104 euroa, eli käytännössä yli kaksi kertaa odotettua parempi (talousarvio-odotus oli, muutoksien jälkeen, noin 1 156 298 euroa). Poistojen, arvonalentumisten ja vyörytyserien jälkeen tilikauden tulos on noin 1 111 176 euroa ylijäämäinen, ja poistoeron sekä varausten jälkeen ylijäämätulos on noin 1 157 391 euroa. Talousarvion 2024 tilinpäätöksen ylijäämäksi arvioitiin noin 220 198 euroa, joten tilikauden ylijäämä on yli viisi kertaa odotettua parempi. On huomioitava erikseen, että tilinpäätökseen 2025 tehtiin arvonalenemiskirjaus (noin -378 206 euroa) palveluyksikkö Marjapaikan osalta, joka heikensi kunnan tilikauden tulosta huomattavasti. Tämä toimenpide päätettiin tehdä, kun Lapin aluevaltuusto päätti palveluverkkosuunnitelmastaan, käytännössä hyvinvointialueen vuokrasuhde kuntaan päättyy Marjapaikka- kiinteistön osalta vuodesta 2027 alkaen.

8.3 Investointien toteutuminen

Investointiosassa varataan määrärahat aineettomiin hyödykkeisiin, talo- ja yhdyskuntatekniikan rakentamiseen, sekä pienhankintarajan ylittävien koneiden ja kaluston hankintaan. Pienhankintaraja on 11 000 euroa. Investoinnit ovat sitovia hankeryhmittäin osatehtävätasolla nettona. Lisäksi yli 1 milj. euron hanke on sitova hanketasolla.

Kunnan investoinnit toteutuivat nettona 98 prosenttisesti vuonna 2025. Talousarvioon oli varattu nettona 3 166 650 euron määrärahavaraus investointiosalle (sis. 122 500 euron myönnetyn lisämäärärahan), jonka nettototeuma oli 31.12.2025 mennessä 3 118 154 euroa. Yli puolet em. kustannuksista kohdistui päiväkotien ja esikoulun rakentamiseen. Muita merkittäviä investointikohteita olivat alakoululle tehtävät muutokset ja soluasuntoihin tehdyt investoinnit (*hanke on keskenäinen ja jatkuu vuonna 2026*). Vesihuoltolaitos on saneerannut Muonion ja Oloksen kaukovalvonnan ohjelmia ja laitteita, sekä käyttänyt investointimäärärahoja viemärlaitoksen kahden bioroottorin vaihtoon ja verkoston saneeraukseen.

Toteutettiin seuraavat investoinnit investointiohjelman 2025 mukaisesti:

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

- 140 Kiinteistöveroselvitys, investointimenot – 50 000, netto -50 000 euroa, muutettu TA investointimenot -15 000 euroa, netto -15 000 euroa
 - o Toteuma oli 0 euroa (0%), koska kiinteistöveroselvityksen toteuttaminen on päädytty kokeilemaan omajohtoisena.
 - o Valt. 3.11.2025 § 61, 35 000 euron määrärahasiirto tältä hankkeelta kohtaan *muu talonrakennus, päiväkotien + esikoulu*- hanke
- 220 Ohjelmistot, investointimenot – 60 000 euroa, netto -60 000 euroa/ TA
 - o Toteuma oli -64 061 euroa (107 %)
 - o Jatkettu aikaisemmin hankittujen ohjelmistojen käyttöönottoa. Isona projektina taloushallinnon Intime- ohjelman päivitys Wintime-versioon.
 - o 225 Palkkahallinnon ulkoistus
 - o Toteuma oli -11 722 euroa. Palkkahallinnon ulkoistus Monetra Oy:lle, projekti aloitettiin vuonna 2024, ja ulkoistus toteutettiin vuoden 2025 alusta.
- 155 Rakennusvalvonnan digitalisointi, investointimenot - 40 000 euroa, netto -40 000 euroa/TA
 - o Toteuma oli 47 159 euroa (118 %).
 - o Työn tehostaminen ja tiedonhallinnan prosessien automatisoinnin edistäminen/ sähköiseen muotoon vietyjen rakennuslupa-asiakirjojen arkitoiminen sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään.

Maa- ja vesialueet yhteensä

- 200 Maanosto/maanmyynti, investointimenot - 30 000 euroa, netto -30 000 euroa/ TA
 - o Toteuma oli 93 468 euroa (hankinnat 23 834 euroa, myynnit 117 302 euroa)
 - o Mm. Tuomaanpalon tonttien myyminen, ja Kämpälämäentien tonttien ostaminen.

Muu talonrakennus yhteensä

- 430 Kirjasto, investointimenot – 20 000 euroa, netto -20 000 euroa/TA
 - o Toteuma oli 12 080 (60 %)
 - o Rampin rakentaminen, esteetön sisäänkäynti kirjastolle.
- 436 Päiväkoti ja esikoulu, investointimenot -1 600 000 euroa, netto -1 600 000 euroa/ TA, muutettu TA 1 838 000 euroa)
 - o Toteuma oli 1 877 536 euroa (102 %)
 - o Valt. 3.11.2025 § 61 määrärahasiirrot päiväkot- ja esikouluhankkeelle
 - o Määrärahan ylityksen syinä olivat mm. seuraavat kustannuserät, jotka eivät ole olleet tiedossa budjettia laadittaessa: sähköurakan lisätyöt, putkiurakan lisätyöt, IV-urakan lisätyöt, lämpimän varaston rakentaminen, kaukolämpölinja, jakoseinät, työnjohdon lisäkustannukset, irtaimistoon budjetoidut kiinteät kalusteet, lisäsuunnittelu.
- 437 Alakoulu, investointimenot - 320 000 euroa, netto -320 000 euroa/ TA, muutettu TA - 230 000 euroa
 - o Toteuma oli 268 965 euroa (117 %)
 - o Valt. 3.11.2025 § 62, 90 000 euron määrärahan siirto tältä hankkeelta *muu talonrakennus kohtaan päiväkot- ja esikouluhanke*.
 - o Alakoulun investointihankkeesta jäi käyttämättä osa investointivarauksesta, koska arkistotila jätettiin toteuttamatta PBM:n tekemän selvityksen perusteella. Toteutettu mm. jakelukeittiö, eskarin tilat ja liikuntasalin akustointi.
- 440 Yläkoulun jakelukeittiö, investointimenot -30 000 euroa, netto – 30 000 euroa/ TA
 - o Toteuma oli 20 380 euroa.
- 439 Kunnanvirasto, investointimenot -40 000 euroa, netto -40 000 euroa/ TA
 - o Toteuma oli 13 596 euroa (34 %)
 - o Toteutettiin mm. Kielan kuntotutkimukset. Mahdollinen tulevaisuuden kunnantalo- toteutus kohdistuu suunnitelmavuosiin.
- 429 Soluasunto, investointimenot -240 000 euroa, netto -240 000 euroa/ TA
 - o Toteuma oli 114 525 euroa (*Huomioitavaa: hanke on keskeneräinen-statuksella, ja jatkuu vuonna 2026*)
 - o Valt. 9.6.2025 § 50 lisämäärärahan 240 000 euroa myöntäminen soluinvestoinnille: päätettiin aloittaa Pirkantien 15 A- ja B- ("Mustikka" ja "Puolukka") päiväkotikiinteistöjen saneerauksen soluasunnoiksi syksyllä 2025.

Liikenneväylät yhteensä

- 441 Kaavateiden rakentaminen, investointimenot -10 000 euroa, netto -10 000 euroa/TA
 - o Toteuma oli 10 235 euroa (102 %)
 - o Rakennettiin Takavainiontien jatko.

- 443 Kevyen liikenteen väylät, investointimenot -45 000 euroa, rahoitusosuudet 22 500 euroa, netto -22 500 euroa/ TA
 - o toteuma 0 euroa (0%)
 - o *Kyseessä on kp 445 Pyöräpysäköintihanke*
 - Hankinnat 45 945 euroa, avustukset 20 031 euroa.
 - Hankittiin uusia katoksia ja pyörätelineitä.
- 444 keskustan liikenneselvitys, investointimenot -15 000 euroa, netto -15 000 euroa/TA
 - o Toteuma oli 9 642 euroa (tot. 64 %)
 - o Jatkettiin ELY- keskuksen kanssa taajamatie- ja vt21- selvityksien tekoa.

Yleiset alueet yhteensä

- 460 Aalto- hanke, investointimenot 0 euroa, netto 0 euroa/ TA
 - o Toteuma oli 10 413 euroa
 - o FCG Oy:n konsulttityön maksuosuus.
- 456 Ulkoilureittien suunnittelu ja rakentaminen, investointimenot -50 000 euroa, netto -50 000 euroa/ TA
 - o Toteuma oli 49 112 euroa (98 %)
 - o Reittien opasteiden parantaminen ja reittien saneeraaminen.
- 457 vesistöjen kunnostushanke, investointimenot -88 300 euroa, tulot 44 150 euroa, netto -44 150 euroa/ TA, muutettu TA netto -8 150 euroa
 - o Toteuma oli 7 500 euroa
 - o Valt. 3.11.2025 § 61 päätös määrärahan siirrosta (36 000 euroa) hankkeelle *muu talonrakennus, päiväkotia ja esikoulu-* hanke
 - o vesistöjen kunnostushankkeeseen ei saatu avustusta, FCG Oy:n konsulttityön maksuosuus.

Vesilaitos yhteensä

- 803 Muonion ja Oloksen vesihuolto, investointimenot -150 000 euroa, netto -150 000 euroa
- 815 Kirkonkylän puhdistamo, investointimenot -115 000 euroa, netto -115 000 euroa.
 - o Toteuma oli 241 156 euroa (91 %).
 - o Jätevedenpuhdistamolla uusittiin bioreaktorin lamellit ja lietteenkuivatusautomaattiikka. Vesihuoltolaitoksen kaukovalvonta keskus ohjelmistoinen uusittiin. Muonion keskustan vesi- ja viemäriverkoston saneeraustyöt aloitettiin.

Osakkeiden osto/myynti yhteensä

- 152 Osakkeiden myynti/ osto, investointimenot -102 500 euroa, netto -102 500)
 - o Toteuma oli 205 000 euroa (100 %)
 - o Valt. 9.6.2025 § 51 hyväksyttiin Jerisjärven Huolto Oy:lle vuoden 2026 suunnitellun osakeannin toteuttaminen vuodelle 2025, myönnetty lisämääräraha 102 500 euroa.

Irtain omaisuus yhteensä

- Sivistyslautakunta yhteensä (investointimenot -185 000 euroa, netto -185 000 euroa) / TA, muutettu TA netto -108 000 euroa)

- o 300 Varhaiskasvatuksen kalusto, investointimenot -185 000 euroa, netto -185 000 euroa
 - Toteuma oli 114 938 euroa (tot. 106 %)
 - Valt. 3.11.2025 § 61 määrärahan siirto 77 000 euroa hankkeelle *muu talonrakennus 216 päiväkotikiinteistö* ja *esikoulu*- hanke
 - Varhaiskasvatuksen kalusteiden hankinta uuteen päiväkotikiinteistöön.
- Elinvoimalautakunta yhteensä (investointimenot -160 000 euroa, netto -160 000 euroa) / TA
 - o 401 Autot, investointimenot -40 000 euroa, netto -40 000 euroa
 - Toteuma oli 39 876 euroa (100 %)
 - Kiinteistöhuollon autohankinnat.
 - o 402 Moottorikelkka, investointimenot -20 000 euroa, netto -20 000 euroa
 - Toteuma oli 18 632 euroa
 - Valt. 24.2.2025 § 7, lisämääräraha moottorikelkan hankintaan/ reitit ja liikunta-alueet.
 - o 403 Varavoimakone, investointimenot -120 000 euroa, netto -120 000 euroa
 - Toteuma oli 37 500 euroa (31 %)
 - Varavoimakoneen hankinta yhdessä Sähköosuuskunnan kanssa, kunnan valmius- ja varautumisvalmiuden nostaminen.

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

9.2 Rahoituslaskelma

9.3 Tase

9.4 Konsernilaskelmat

10. Tilinpäätöksen laatimista ja esitystapaa koskevat liitetiedot

10.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

10.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että tilinpäätöseen 2025 on tehty kiinteistön Marjapaikka osalta alaskirjaus 378 205,91 euroa suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen. Vuoden 2025 aikana lunastettiin Jerisjärven Huolto Oy:n osakkeita 205 000 eurolla.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja edellisten tilikauden tietoihin ei tehty.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

– Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

– Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset:

– Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

– Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

– Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

- Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

- Osakkuusyhteisö on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Kolmea osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitaseeseen, sillä yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2025	2024
Vaalit	-	13 133
Tarkastuslautakunta	-	-
Yleishallinto	15 302	59 102
Maaseutuhallinto	141 432	134 056
Opetus- ja vapaa-aikatoimi	1 024 960	900 760
Elinvoima	2 735 392	2 843 395
yhteensä*	3 917 086	3 950 446
konserni yhteensä		6 838 152
*toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä		

Asiakaspalveluiden ostot	322 231	310 458
Palveluiden ostot	3 877 159	3 647 350
Myyntivoitot	-	-
Myyntitappio	-	-

Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	4 125 397	4 319 477
Kiinteistövero	2 068 267	1 137 603
Osuus yhteisöveron tuotosta	873 020	704 624
Verotulot	7 066 685	6 161 704

Suunnitelmapoistojen perusteet

	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 3 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto 3 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto 3 v
Konserniliikearvo	tasapoisto 5 v
Liikearvo	tasapoisto 5 v
ICT-ohjelmistot	tasapoisto 3 v
Muut	tasapoisto 10 v
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitusrakennukset	tasapoisto 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto 20 v
Talousrakennukset	tasapoisto 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 10 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 10 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 7 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto 7 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat	menojäännöspoisto 15 %
ja ulkovalaistuslaitteet	
Puhelinverkko, keskusasema	menojäännöspoisto 20 %
ja alakeskukset	
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto 12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Sähkö, vesi- yms. laitosten koneet	menojäännöspoisto 15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto 20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet	menojäännöspoisto 20 %
ja rakenteet	
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	tasapoisto 15 v
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto 8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 5 v
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 v
Muut raskaat työkoneet	tasapoisto 10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 v
Sairaala-terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto 5 v
ICT-laitteet	tasapoisto 3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 v
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskenkäynteiset hankinnat	ei poistoa

Pakollisten varausten muutokset

Ei pakollisia varauksia.

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei satunnaisia tuottoja eikä satunnaisia kuluja.

Poistoero

Investointivarausten purkaminen:

- päiväkotiesikoulu -hanke valmistunut 08/2025
- yläasteen saneeraus, kohde valmistunut 1.8.2002, poistoero 12.881,20 euroa/vuosi terveyskeskuksen vuodeosaston saneeraus, kohde valmistunut 31.12.2011, poistoero 16.666,67 e/v yhteensä poistoero 29.547,87 euroa/vuosi.

Laskennalliset erät/vyörytyserät

Vyörytykset	2 025	2 024
Teknisen toimen alaiset kiinteistömenot		1 032 223
Laskennalliset vuokrat		63 148
Keskitetysti hoidetut tehtävät	509 458	510 040
Työterveyshuollon menot	-	9 419
Yhteensä	1 345 362	1 614 830

10.5 Tasetta koskevat liitetiedot

10.6 Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

10.7 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

11. Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö

11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

11.2 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Tehtävän kuvaus

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan raakaveden hankinnasta, veden käsittelystä, talousveden johtamisesta kuluttajille sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti. Talous hoidetaan vesihuoltolain 18 § mukaisesti asiakkailta perittävillä maksuilla. Talousvettä käsitellään kahdella alkalointilaitoksella ja käytössä on kaksi varavedenottamo. Suurten korkeuserojen vuoksi ja jakelupaineen stabiloimiseksi vesijohtoverkostossa on kaksi paineenkorottamo. Jätevedet johdetaan kirkonkylän jätevedenpuhdistamolle myös Oloksen ja Särkijärven alueelta. Viemäriverkostossa on yhteensä 16 jätevesipumppaamoja, joiden kautta jätevedet ohjataan puhdistamolle.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Yleistavoitteena on mahdollistaa muoniolaisten sujuva ja onnellinen arki sekä elinvoiman kestävä vahvistuminen toimittamalla puhdasta laatuvaatimukset täyttävää vettä sekä huolehtia luonnon ekologisesta kestävyyydestä puhdistamalla jätevettä määräysten mukaisesti.

Vesihuollon sujuvaa toimintaa tuetaan kehittämällä ja huoltamalla vesihuoltoverkostoa sekä laitoksia systemaattisesti uutta teknologiaa hyödyntäen. Tavoitteena on vesihuoltoverkoston vuotovesimäärien pienentäminen lähemmäs valtakunnallista keskitasoa (n. 10 % lasku tavoitteena) ja näin vähentää "hävikkiä".

Tehtäväaluevastaava: vesihuoltolaitoksen päällikkö

Seuraamme palvelulupauksen toteutumista mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Veden ominaiskäyttö*, l/as/vrk	-	-	-	-	-
Ennakoimattomien putkirikkojen määrä [kpl/ver-koston kokonaispituus]	0,09	0,09	0,07	-	-
Laskuttamattoman talousveden osuus**	47,91	51,72	47,57	46,86	-
Typen määrä käsitellyssä jätevedessä mg/i		42,0	-	-	51,53

*Indikaattori esittää kunnan vesilaitoksen vuorokaudessa verkostoon pumppaaman talousveden määrän suhteessa verkostoon liittyneiden asukkaiden määrään.

**Indikaattori esittää laskuttamattoman talousveden osuuden verkostoon pumpatun veden kokonaismäärästä. Laskuttamaton talousvesi muodostuu vuotovedestä sekä vedenkäytöstä vesijohtoverkoston puhdistus- ja huoltotöihin.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Talousarviovuoden 2025 painopistealueena on vesihuollon kokonaiskehittäminen kunnan alueella. Vesihuoltolaitoksen toimintamuoto ja toiminta-alueen laajuus vaikuttaa pitkän tähtäimen investointisuunnitelmaan. Etäluettavia mittareita vaihdot omana työnä jatkuvat, nyt mittareita on asennettu yli 600 kappaletta, joten n. 90 % kunnan vesihuoltolaitoksen kulu-tuspisteistä on varustettu etäluettavilla mittareilla. Etäluettavien vesimittareiden vaihtami-nen jatkuu.

Vesihuollon laajamittaista kehittämistä kunnan alueella jatkettiin. Jerisjärven Huolto Oy:n verkostot liitettiin Muonion vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostoon. Jätevedet pum-pataan siirtoviemäriä pitkin Muonion jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi ja talousvesi toimitetaan Muonion vesihuoltolaitosten vedenottamoilta Jerisjärven Huolto Oy:n verkos-toon.

Jätevedenpuhdistamolla uusittiin kolmen bioroottorin lamellit ja lietteenkuivatus automa-tiikka. Vesihuoltolaitoksen kaukovalvonta keskus ohjelmistoineen uusittiin ja siihen liitettiin myös Jerisjärven Huolto Oy:n kaukovalvonta. Jerisjärven Huolto Oy:n verkostojen kauko-valvonta ja ylläpitotyöt siirtyivät Muonion kunnan vesihuoltolaitoksen ylläpidettäväksi. Muo-nion keskustan vesi- ja viemäriverkoston saneeraustyöt aloitettiin.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Kestävä ja järkevä infran ylläpito/sopeuttami-nen/rakentaminen	Verkostojen pitkän tähtäimen saneeraus-suunnitelman mukaiset toimenpiteet.	Tehty K / E	Aloitettu, jatkuu.
Ekologisen kestävyysen edistäminen	Jäteveden puhdistamolle tulevien vuoto-vesien määrän pienentäminen	Tehty K / E	Jatkuvaa (saneerauksen myötä)

Taulukko taksoista ja liikevaihdosta

Kirkonkylän vesilaitos

Taulukko taksoista ja liikevaihdosta	
	Kirkonkylän vesilaitos
Alv 0 %	2025
Käyttömaksu vesi	2,32 /m ³
Käyttömaksu jätevesi	3,25 /m ³
Perusmaksu vesi, kk	49,71 €/vuosi
Perusmaksu jätevesi, kk	49,71 €/vuosi
Perusmaksu vesi, Särkijärvi	110,14 €/vuosi
Perusmaksu jätevesi Särkijärvi	110,14 €/vuosi
Liikevaihto €, kk v.2025	lisää tietoa
Liikevaihto €, kk v.2024	657 622,37
Liikevaihto €, Särkijärvi v. 2025	lisää tietoa
Liikevaihto €, Särkijärvi v. 2024	48 501,22

Oloksen vesilaitos

Taulukko taksoista ja liikevaihdosta	
	Oloksen vesilaitos
Alv 0 %	2025
Käyttömaksu vesi	2,32 € /m ³
Käyttömaksu jätevesi	3,25 €/m ³
Perusmaksu vesi	100,08 € /vuosi
Perusmaksu jätevesi	100,08 € /vuosi
Liikevaihto €, v.2025	lisää tietoa
Liikevaihto €, v.2024	97 795,23

Vesilaitoksen maksuihin liittyvät korotukset:

- 1.1.2024 15 %
- 1.5.2022 7,5 %
- 1.5.2021 10 %
- 1.5.2020 7 %
- 1.5.2019 15 %
- 1.1.2018 10 %

11.3 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n tilinpäätös

11.4 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n toimintakertomus

Kunta yhtiöittää ruoka- ja siivouspalvelut 1.1.2024 alkaen ja yhtiön toimitusjohtajana toimii ravitsemis- ja siisteyspäällikkö. Perustettavaan yhtiöön siirtyy myös kunnan työpajan kuljetuspalvelut. Kuljetuspalvelut hoitavat ruoan ja muiden tarvikkeiden kuljetuksia kunnan yksiköille, palveluasumisyksiköille, hyvinvointikeskukseen sekä eri sidosryhmien yksiköihin. Yhtiö jatkaa toimintaa keskuskeittiön ja kunnan tiloissa.

Keskuskeittiö toimii Lappian toimipisteessä ja tuottaa ruokapalveluja mm. kouluille, päiväkodeille, työpajalle ja Lapin hyvinvointialueen ikäihmisten palveluasumisyksiköihin, vuodeosastolle ja kehitysvammaisten päivätoimintaan sekä kotipalvelun asiakkaille. Keskuskeittiön ravintola on avoinna myös ulkopuolisille asiakkaille.

Keskuskeittiö toimii arkipäivisin klo 7.00–15.00 ja lounastarjoilu toteutetaan koulujen toimintapäivinä. Aterioita valmistetaan kouluvuoden aikana:

- lounaat 480 kpl/pvä
- päivälliset 60 kpl/pvä
- oheistuotteet, kokoustarjoilut ja kahvilatuotteet

Siisteyspalvelua tuotetaan arkisin klo 5.00–15.00 kunnan kiinteistöille ja Ammattiopisto Lappialle.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Ruokapalvelu edistää hyvinvointia ja tarjoavat asiakkaille mahdollisimman terveellistä sekä maistuvaa ruokaa. Keskuskeittiön tavoite on tuottaa hyvää ja ravitsevaa ruokaa elintarvikelain asettamien suositusten mukaisesti. Tavoitteena on lisätä kestävästi kasvisten käyttöä ja minimoida ruokailun väliin jättävät asiakkaat.

Siisteyspalvelut huolehtivat kiinteistöjen puhtaanapidosta ylläpito- ja perussiivouksin.

Suurin tavoite on uuden Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n toiminnan kehittäminen käynnistämisen jälkeen.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

indikaattori	2023	2021	2019	2017
kouluruuan väliin jättävät oppilaat 8.–9.lk	-	37,5	26,8	39,5

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

- Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n yhtiön rakenteen ja palveluiden kehittäminen. Vuonna 2025 palkattiin siivouspalveluohjaaja ja ruokapalveluohjaaja kehittämään yhtiön toimintaa yhdessä toimitusjohtajan kanssa.
- Yhtenäiskoulun kouluruoan menekkiin vaikuttaminen. 2025 pidettiin asiakastyytyväisyyskysely, jonka pohjalta ruokalistalle tehtiin muutoksia. Ruokaluja myös porrastettiin paremmaksi ja alakoululle avattiin päiväkotiruokala, jossa ruokailee myös esikoulun ja 1 luokan oppilaat, tämä rauhoittaa yläkoulun ruokailuja.
- Uusien ravitsemissuosituksien mukainen reseptiikan kehittäminen. Uuden reseptiikan kokeilu ja muutama uusi ruoka otettu ruokalistalle.
- Yhteistyö Lapin hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2025
Ekologisen kestävyys ja luontoympäristön vahvistaminen; ravinnon hiilijalanjäljen hallitseminen	Lähiruuan (Lappi) käyttäminen keskimäärin 3 viikon välein.	Lähiruokapäiviä vähintään 15 päivää/vuosi	Lähiruokapäivät toteutuivat suunnitellusti 8/2025 asti. Tämän jälkeen muoniolainen kalayritys lopetti toiminnan

	Alueen ihmisten kannustaminen laadukkaan lähiruuan tuottamiseen, riittävä määräraha-varaus lähiruokaan.		emme enää saaneet paikallista kalaa asiakkaille.
Luotettava yhteistyökumppani; sidosryhmätyöskentely	Sidosryhmätapaamiset (2 krt/vuosi)	Toteutuneet sidosryhmätapaamiset	Sidosryhmätapaamiset toteutuivat suunnitellusti huhtikuussa 2025 ja joulukuussa 2025.

12. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

13. Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät